

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.12.2011 r.
KOM(2011) 895 wersja ostateczna

2011/0439 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki
wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2011) 1585}

{SEC(2011) 1586}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

– Podstawa i cele wniosku

Strategia „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM(2010) 2020] opiera się na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się obszarach priorytetowych: rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach; wspieraniu gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej; oraz wspieraniu gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Zamówienia publiczne odgrywają kluczową rolę w strategii „Europa 2020” jako jeden z instrumentów rynkowych wykorzystywanych w celu osiągnięcia tych celów poprzez poprawę otoczenia biznesu i warunków wprowadzania innowacji w przedsiębiorstwach oraz poprzez sprzyjanie szerszemu wykorzystaniu ekologicznych zamówień publicznych wspierających przejście na gospodarkę niskoemisyjną, efektywniej korzystającą z zasobów. Równocześnie w strategii „Europa 2020” podkreśla się, że polityka zamówień publicznych musi zagwarantować jak najbardziej wydajne wykorzystanie środków, a rynki zamówień muszą pozostać otwarte w całej Unii.

W obliczu tych wyzwań należy zrewidować i unowocześnić obowiązujące prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych w celu lepszego dopasowania przepisów pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej. Dotyczy to nie tylko zakupów dokonywanych przez państwo oraz instytucje publiczne, lecz także zamówień udzielanych przez podmioty sektorowe stosujące swój własny szczególny reżim udzielania zamówień.

W komunikacie Komisji z dnia 13 kwietnia 2011 r. „Akt o jednolitym rynku: Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania” wśród dwunastu działań priorytetowych, które instytucje Unii Europejskiej mają przyjąć do końca 2012 r., wymieniono rewizję i unowocześnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych w celu uelastycznienia procedur udzielania zamówień oraz umożliwienia lepszego wykorzystania zamówień publicznych do wsparcia pozostałych obszarów polityki.

Niniejszy wniosek ma dwa uzupełniające się cele:

- poprawę skuteczności wydatków w celu zagwarantowania możliwie najlepszych rezultatów zamówień pod względem relacji jakości do ceny. Oznacza to w szczególności uproszczenie i uelastycznienie obowiązujących zasad udzielania zamówień publicznych. Usprawnione i skuteczniejsze procedury będą korzystne dla wszystkich wykonawców i ułatwią uczestnictwo zarówno MŚP, jak i oferentom transgranicznym.
- umożliwienie lepszego wykorzystania zamówień przez zamawiających do wspierania wspólnych celów społecznych, takich jak: ochrona środowiska, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większa efektywność energetyczna, przeciwdziałanie zmianom klimatu, promowanie innowacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, a także zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla świadczenia wysokiej jakości usług publicznych.

– Kontekst ogólny

Zamówienia publiczne mają istotny wpływ na ogólne wyniki gospodarcze Unii Europejskiej. Europejscy nabywcy publiczni wydają na dostawy, roboty budowlane i usługi około 18% PKB. Ze względu na wolumen zakupów zamówienia publiczne można wykorzystać jako skuteczną dźwignię dla realizacji jednolitego rynku wspierającego inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Obecna generacja dyrektyw w sprawie zamówień publicznych – dyrektywa 2004/17/WE¹ oraz dyrektywa 2004/18/WE² – stanowi efekt długiego procesu ewolucji prawa, który rozpoczął się w 1971 r. wraz z przyjęciem dyrektywy 71/305/EWG. Głównym celem wspomnianych dyrektyw jest zapewnienie wykonawcom działającym na jednolitym rynku możliwości korzystania w pełni z podstawowych swobód w dziedzinie zamówień publicznych poprzez zagwarantowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur.

Kompleksowa ocena ekonomiczna wykazała, że dyrektywy w sprawie zamówień w znacznym stopniu osiągnęły swoje cele. Przyczyniły się do większej przejrzystości i wyższego poziomu konkurencji przy jednoczesnych wymiernych oszczędnościach uzyskanych za pomocą niższych cen.

Zainteresowane podmioty zwróciły jednak uwagę na konieczność przeprowadzenia rewizji dyrektyw w sprawie zamówień publicznych w celu uproszczenia przepisów, zwiększenia ich skuteczności i efektywności oraz ich lepszego dopasowania pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej. Usprawnione i skuteczniejsze procedury zwiększą elastyczność instytucji zamawiających, będą korzystne dla wszystkich wykonawców i ułatwią uczestnictwo zarówno MŚP, jak i oferentom transgranicznym. Udoskonalone przepisy dotyczące zamówień publicznych umożliwią również podmiotom zamawiającym lepsze wykorzystanie zamówień do wspierania wspólnych celów społecznych, takich jak: ochrona środowiska, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większa efektywność energetyczna, przeciwdziałanie zmianom klimatu, promowanie innowacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, a także zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla świadczenia wysokiej jakości usług publicznych. Kierunki te zostały potwierdzone przez wyniki konsultacji z zainteresowanymi podmiotami przeprowadzonych przez Komisję wiosną 2011 r., kiedy znacząca większość zainteresowanych stron poparła wniosek o przegląd dyrektyw w sprawie zamówień w celu ich lepszego dostosowania do nowych wyzwań, z którymi mierzą się zarówno zamawiający, jak i wykonawcy.

– Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Niniejszy wniosek, wraz z wnioskiem dotyczącym nowej dyrektywy w sprawie zamówień publicznych, ma na celu zastąpienie dyrektyw 2004/17/WE i 2004/18/WE stanowiących podstawowe elementy ram prawnych Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych.

Przedmiotową dyrektywę uzupełniać będą dodatkowe elementy tych ram prawnych:

¹ Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

² Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.

- dyrektywa 2009/81/WE³, która ustanawia szczególne zasady dotyczące zamówień obronnych i newralgicznych zamówień dotyczących bezpieczeństwa;
- dyrektywa 92/13/EWG⁴, która ustanawia wspólne standardy w odniesieniu do krajowych procedur odwoławczych w celu zagwarantowania dostępności szybkich i skutecznych środków odwoławczych we wszystkich państwach członkowskich w przypadku, gdy oferenci uznają, że zamówienia zostały udzielone w sposób nieuczciwy.

– Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Niniejsza inicjatywa służy realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM (2010) 2020] oraz projektów przewodnich strategii „Europa 2020”: „Europejska agenda cyfrowa” [COM (2010) 245], „Unia innowacji” [COM (2010) 546], „Zintegrowana polityka przemysłowa w erze globalizacji” [COM (2010) 614], „Energia 2020” [COM (2010) 639] oraz „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” [COM (2011) 21]. Służy również realizacji Aktu o jednolitym rynku [COM (2011) 206], w szczególności jego dwunastego działania priorytetowego „Zmiana i unowocześnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych”, który stanowi inicjatywę strategiczną w ramach programu prac Komisji na rok 2011.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

– Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

W dniu 27 stycznia 2011 r. Komisja opublikowała „Zieloną księgę w sprawie modernizacji polityki UE w dziedzinie zamówień publicznych – W kierunku zwiększenia skuteczności europejskiego rynku zamówień”⁵, rozpoczynając szeroko zakrojone konsultacje publiczne na temat wariantów zmian legislacyjnych służących ułatwieniu i uelastycznieniu udzielania zamówień oraz umożliwiającym lepsze wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz pozostałych obszarów polityki. Celem zielonej księgi była identyfikacja kluczowych obszarów reform oraz uzyskanie od zainteresowanych podmiotów opinii na temat konkretnych wariantów zmian legislacyjnych. Omawiane zagadnienia obejmowały konieczność uproszczenia i uelastycznienia procedur, strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz pozostałych obszarów polityki, poprawę dostępu do zamówień publicznych dla MŚP oraz zwalczanie zjawisk faworyzowania, korupcji i konfliktów interesów.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE, Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

⁴ Dyrektywa 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji, Dz.U. L 76 z 23.3.1992, s. 14.

⁵ COM(2011) 15:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:PL:PDF>.

Konsultacje publiczne zakończyły się w dniu 18 kwietnia 2011 r. i spotkały się ze znaczącym odzewem. Ogółem wpłynęło 623 odpowiedzi od różnych grup zainteresowanych podmiotów, w tym od instytucji administracji centralnej państw członkowskich, lokalnych i regionalnych publicznych nabywców oraz ich stowarzyszeń, przedsiębiorstw, stowarzyszeń branżowych, środowisk akademickich, organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym związków zawodowych) oraz obywateli. Najwięcej odpowiedzi wpłynęło ze Zjednoczonego Królestwa, Niemiec, Francji oraz w mniejszym stopniu z Belgii, Włoch, Niemiec, Austrii, Szwecji, Hiszpanii i Danii.

Wyniki konsultacji zestawiono w dokumencie podsumowującym⁶ oraz przedstawiono i omówiono podczas konferencji publicznej w dniu 30 czerwca 2011 r.⁷.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Zdecydowana większość zainteresowanych podmiotów pozytywnie oceniła inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu obecnej polityki zamówień. Spośród różnych tematów omawianych w zielonej księdze zainteresowane podmioty szczególnie duży nacisk kładły na konieczność uproszczenia procedur oraz ich uelastycznienia. Wśród grup zainteresowanych podmiotów panowała również zgoda co do tego, że przepisy dotyczące udzielania zamówień przez zamawiających sektorowych mają nadal istotne znaczenie. Wyrażna większość respondentów zgodziła się, że w dalszym ciągu istnieje potrzeba stosowania specjalnego zestawu przepisów w odniesieniu do podmiotów działających w sektorach użyteczności publicznej oraz że odmienne przepisy obowiązujące w przypadku podmiotów sektorowych we właściwy sposób odzwierciedlają szczególny charakter zamówień sektorowych.

Z tego samego względu wyrażna większość respondentów zgadza się, że kryteria stosowane do określenia podmiotów podlegających przepisom sektorowym (rodzaje działalności prowadzonej przez przedmiotowe podmioty, ich status prawny oraz, w przypadku podmiotów prywatnych, istnienie praw specjalnych lub wyłącznych) są właściwe i należy je zachować. Większość respondentów podziela również pogląd, iż zorientowany na osiągnięcie zysku lub komercyjny charakter spółek prywatnych nie wystarcza do zagwarantowania obiektywnego i uczciwego procesu udzielania zamówień przez te podmioty, nawet jeżeli działają one na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych.

Jeśli chodzi o strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych na rzecz osiągnięcia celów społecznych strategii „Europa 2020”, opinie zainteresowanych podmiotów były podzielone. Wiele zainteresowanych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, wykazało ogólną niechęć do wykorzystywania zamówień publicznych do wspierania pozostałych obszarów polityki. Inne zainteresowane podmioty, w szczególności organizacje społeczeństwa obywatelskiego, zdecydowanie poparły tego rodzaju strategiczne wykorzystanie zamówień i sugerowały wprowadzenie istotnych zmian do podstawowych zasad polityki zamówień publicznych Unii Europejskiej.

– Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

⁶

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/public_procurement/synthesis_document_en.pdf

⁷

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/conferences/index_en.htm.

Równolegle z konsultacjami dotyczącymi zielonej księgi Komisja przeprowadziła w latach 2010-2011 kompleksową ocenę skutków i skuteczności prawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie zamówień na podstawie znacznego materiału dowodowego i nowych, niezależnych badań. W ramach tych badań oceniano głównie koszt i skuteczność procedur udzielania zamówień, problemy związane z zamówieniami transgranicznymi, dostęp MŚP do rynków publicznych oraz strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych w Europie. Jeśli chodzi o zamówienia sektorowe, w ramach analizy oceniającej badano, czy sektory użyteczności publicznej są obecnie w większym stopniu poddane konkurencji, niż miało to miejsce w momencie przyjmowania reżimu udzielania zamówień.

Wyniki oceny pokazały, iż działania ustawodawcze mające na celu liberalizację dostępu do sektorów użyteczności publicznej nie przełożyły się jeszcze na trwałą ani skuteczną presję konkurencyjną w stosunku do operatorów tradycyjnych. W wielu sektorach użyteczności publicznej obserwuje się nadal wysoki poziom koncentracji rynku bądź słabą konkurencję. W ocenie stwierdzono, że warunki nie zmieniły się na tyle, aby uznać, że w całym obszarze występuje wystarczająco silna konkurencja pozwalająca na ogólne wyłączenie sektorów z zakresu stosowania dyrektywy w sprawie zamówień sektorowych. Przesłanka dyrektywy pozostaje zasadniczo w mocy, natomiast poszczególne zwolnienia ze stosowania przepisów dotyczących zamówień mogą zostać uzasadnione na podstawie dogłębnej analizy każdego konkretnego przypadku.

– Ocena skutków

Ocena skutków i jej streszczenie zawierają różne warianty dla każdej z pięciu grup podstawowych zagadnień (organizacja administracyjna, zakres, procedury, zamówienia strategiczne i dostęp do rynków zamówień). W oparciu o analizę zalet i wad poszczególnych wariantów określono pakiet wariantów preferowanych, który przyczyni się do optymalizacji synergii pomiędzy różnymi rozwiązaniami, umożliwiając neutralizację kosztów związanych z jednym działaniem za pomocą oszczędności generowanych innym działaniem (na przykład ewentualne zwiększenie wymogów proceduralnych ze względu na działania strategiczne w zakresie zamówień można częściowo zneutralizować oszczędnościami związanymi z poprawą planowania postępowań o udzielenie zamówienia). Wspomniane warianty preferowane stanowią podstawę niniejszego wniosku.

Projekt oceny skutków został przeanalizowany przez Radę ds. Ocen Skutków, która wnioskowała o zmiany polegające w szczególności na identyfikacji określonych elementów ram prawnych, którymi należy się zająć, opisie omawianych wariantów, pogłębionej analizie kosztów i korzyści wybranych głównych działań oraz systematycznym uwzględnieniu opinii zainteresowanych podmiotów, zarówno w zakresie definicji problemu, jak i w celu uzupełnienia analizy skutków. Zalecenia te zostały uwzględnione w sprawozdaniu końcowym. Opinia Rady ds. Ocen Skutków, a także sprawozdanie końcowe z oceny skutków i jego streszczenie, publikowane są równocześnie z niniejszym wnioskiem.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

– Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

– Zasada pomocniczości

Zasada pomocniczości ma zastosowanie w takim stopniu, w jakim wniosek nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji UE.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z następujących względów:

Koordinacja procedur udzielania zamówień powyżej określonych progów okazała się istotnym narzędziem wykorzystywanym na potrzeby rynku wewnętrznego w obszarze zakupów dokonywanych przez podmioty sektorowe. Gwarantuje to skuteczny i równy dostęp do zamówień wykonawcom z całego rynku wewnętrznego. Doświadczenia związane z dyrektywami 2004/17/WE i 2004/18/WE oraz z wcześniejszymi generacjami dyrektyw w sprawie zamówień wykazały, że ogólnoeuropejskie procedury udzielania zamówień gwarantują przejrzystość i obiektywizm w zakresie zamówień, skutkujące znacznymi oszczędnościami i lepszymi rezultatami zamówień, z korzyścią dla podmiotów działających w sektorach użyteczności publicznej, ich klientów oraz w efekcie dla europejskiego podatnika.

Cel ten nie mógł zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty w drodze działań państw członkowskich, które w nieunikniony sposób powodowałyby rozbieżne wymogi i potencjalnie sprzeczne systemy procedur, co zwiększałoby złożoność regulacyjną i tworzyłoby nieuzasadnione przeszkody dla działalności transgranicznej.

W związku z powyższym niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości.

– Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia celu związanego z zagwarantowaniem właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wdrożenie zestawu ogólnoeuropejskich skoordynowanych procedur udzielania zamówień. Ponadto podstawę wniosku stanowi podejście oparte na pakiecie narzędzi, umożliwiające państwom członkowskim maksymalną elastyczność w dostosowywaniu procedur i instrumentów do ich konkretnych sytuacji.

W porównaniu z obowiązującymi dyrektywami w sprawie zamówień, wniosek zmniejszy obciążenie administracyjne związane z przeprowadzeniem postępowania zarówno w odniesieniu do podmiotów zamawiających, jak i wykonawców; w przypadkach, w których przewidywane jest wprowadzenie nowych wymogów (na przykład w zakresie zamówień strategicznych), zostaną one zrównoważone usunięciem ograniczeń dotyczących innych obszarów.

– Wybór instrumentów

Ze względu na fakt, że podstawą wniosku jest art. 53 ust. 1, art. 62 i art. 114 TFUE, postanowienia Traktatu nie dopuszczają możliwości wykorzystania rozporządzenia do ustanowienia przepisów mających zastosowanie zarówno do zamówień na towary, jak i na usługi. Dlatego też proponowanym instrumentem jest dyrektywa.

W trakcie oceny skutków odrzucono warianty nielegislacyjne z przyczyn opisanych szczegółowo w tej ocenie.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. INFORMACJE DODATKOWE

– Uchylenie obowiązujących przepisów prawnych

Przyjęcie wniosku spowoduje uchylenie obowiązujących przepisów (dyrektywy 2004/17/EWG).

– Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia

Wniosek zawiera klauzulę przeglądową dotyczącą skutków ekonomicznych kwot progowych.

– Środki transpozycji i dokumenty wyjaśniające

Wniosek dotyczy dziedziny, w przypadku której prawodawstwo unijne ma na celu koordynację przepisów i która ma znaczący wpływ na szereg obszarów prawa. Niezależnie od charakteru koordynacyjnego wiele przepisów objętych jest pełną harmonizacją, a wniosek zawiera szereg obowiązków prawnych. Państwa członkowskie uzupełniają zasady unijne dodatkowymi krajowymi przepisami, aby zapewnić funkcjonowanie całego systemu.

W tym kontekście Komisja zidentyfikowała szereg aspektów, które wymagają od państw członkowskich wyjaśnień niezbędnych zarówno dla prawidłowego zrozumienia środków transpozycji, jak i funkcjonowania całości przepisów dotyczących zamówień na szczeblu krajowym:

- środki transponujące i wykonawcze są przyjmowane na różnych poziomach instytucjonalnych (krajowym/ federalnym, regionalnym, lokalnym);
- oprócz różnych warstw regulacyjnych w wielu państwach członkowskich ustanawia się również przepisy pod kątem danych sektorów lub rodzajów zamówień;
- środki administracyjne o charakterze ogólnym lub szczególnym uzupełniają, a w niektórych przypadkach nakładają się na główne ramy prawne.

Jedynie państwa członkowskie mogą wyjaśnić, w jaki sposób różne środki transponują unijne dyrektywy w sektorze zamówień publicznych i w jaki sposób wspomniane środki oddziałują wzajemnie na siebie.

Z tych względów wraz ze środkami transponującymi powinny być przekazywane dokumenty wyjaśniające relacje między różnymi częściami niniejszej dyrektywy a odpowiednimi częściami krajowych środków transponujących, w szczególności tabele zgodności, które stanowią narzędzie operacyjne służące analizie środków krajowych.

– Europejski Obszar Gospodarczy

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i z tego względu powinien objąć także Europejski Obszar Gospodarczy.

– Szczegółowe omówienie wniosku

1) Uproszczenie i uelastycznienie procedur udzielania zamówień

Projekt dyrektywy przewiduje uproszczenie i uelastycznienie systemu procedur ustanowionego na mocy obowiązujących dyrektyw w sprawie zamówień publicznych. W tym celu obejmuje następujące środki:

Doprecyzowanie zakresu: Podstawowa koncepcja „zamówienia” (ang. *procurement*), która pojawia się również w tytule niniejszego wniosku, została wprowadzona w celu bardziej precyzyjnego określenia zakresu i celu przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz ułatwienia zastosowania progów. Definicje niektórych podstawowych pojęć określających zakres dyrektywy (takich jak podmiot prawa publicznego, zamówienia publiczne na roboty budowlane oraz zamówienia publiczne na usługi, zamówienia mieszane) zostały poddane przeglądowi w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Równocześnie niniejszy wniosek ma na celu utrzymanie ciągłości stosowania pojęć i koncepcji, które zostały wypracowywane na przestrzeni lat w drodze orzecznictwa Trybunału i są dobrze znane praktykom zamówień. W związku z tym należy podkreślić, że drobne odstępstwa od brzmienia lub sposobu prezentacji znanych z wcześniejszych dyrektyw niekoniecznie oznaczają zmianę istoty zagadnienia, lecz mogą jedynie wynikać z uproszczenia tekstu.

Pojęcie praw specjalnych lub wyłącznych ma zasadnicze znaczenie dla określenia zakresu niniejszej dyrektywy, ponieważ podmioty, które nie są ani instytucjami zamawiającymi ani przedsiębiorstwami publicznymi w rozumieniu niniejszej dyrektywy, podlegają jej jedynie w zakresie, w jakim wykonują jeden z objętych nią rodzajów działalności na podstawie takich praw. Należy w związku z tym wyjaśnić, iż prawa, które przyznano w drodze procedury zapewniającej odpowiednie nagłosnienie postępowania i których przyznanie opierało się na obiektywnych kryteriach, zgodnych w szczególności z prawem unijnym, nie stanowią praw specjalnych lub wyłącznych do celów niniejszej dyrektywy.

Zniesione zostaje tradycyjne rozróżnienie pomiędzy tzw. usługami priorytetowymi i niepriorytetowymi (usługi „A” i „B”). Wyniki oceny wykazały, że ograniczanie pełnego zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych do wąskiej grupy usług nie jest już uzasadnione. Stało się jednak również oczywiste, że zwykły reżim udzielania zamówień nie jest dostosowany do usług społecznych, które wymagają szczególnego zestawu przepisów (zob. poniżej).

W ślad za wynikami oceny zakres dyrektywy, jeśli chodzi o objęte nią sektory, pozostaje w dużym stopniu bez zmian. Jednakże z zakresu dyrektywy usunięto zamówienia dokonywane na potrzeby poszukiwania ropy i gazu, ponieważ uznano, że sektor ten podlega takiej presji konkurencyjnej, iż nie jest już potrzebne zapewnianie za pomocą przepisów dyrektywy dyscypliny w zakresie udzielania zamówień. Stan konkurencji w tym sektorze zbadano w kontekście czterech różnych wniosków o wyłączenie w oparciu o obecny art. 30⁸. We

⁸ Decyzja wykonawcza Komisji 2011/481/UE z dnia 28 lipca 2011 r. wyłączająca poszukiwanie ropy naftowej i gazu oraz wydobywanie ropy naftowej w Danii, z wyjątkiem Grenlandii i Wysp Owczych, z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 197 z 29.7.2011, s. 20); Decyzja wykonawcza Komisji 2011/372/UE z dnia 24 czerwca 2011 r. wyłączająca poszukiwanie ropy naftowej i gazu oraz wydobywanie ropy naftowej we Włoszech z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki

wszystkich czterech przypadkach wykazano, że właściwy rynek geograficzny to rynek ogólnosiwiatowy, co jest ponadto zgodne z ugruntowaną praktyką stosowaną w sprawach dotyczących kontroli połączeń przedsiębiorstw⁹. Z konkluzji wynika konsekwentnie, iż stopień koncentracji rynku poszukiwań złóż nie jest wysoki. Rynek ten, poza spółkami będącymi własnością państwa, charakteryzuje się obecnością trzech największych koncernów międzynarodowych (ang. *super majors*) zintegrowanych pionowo (BP, ExxonMobil i Shell), jak również określoną liczbą istotnych koncernów (ang. *majors*), przy czym udział w rynku nawet największych pojedynczych koncernów wynosi znacznie poniżej jednego procenta. Wszystkie powyższe elementy uznawano konsekwentnie za stanowiące wskaźniki bezpośredniego podlegania konkurencji, a dostęp do rynku został dodatkowo zliberalizowany dzięki przepisom dyrektywy w sprawie zezwoleń dotyczących węglowodorów¹⁰. Należy zatem uprościć sytuację prawną i zmniejszyć obciążenia administracyjne w stosunku do wszystkich zainteresowanych stron (podmiotów zamawiających, państw członkowskich, Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady) poprzez wyeliminowanie konieczności przyjmowania indywidualnej decyzji na podstawie art. 30 w odniesieniu do każdego z pozostałych 23 państw członkowskich.

Podejście oparte na pakiecie narzędzi: Systemy państw członkowskich będą obejmować trzy podstawowe formy procedury, które występują już w obecnych dyrektywach: procedurę otwartą, procedurę ograniczoną oraz procedurę negocjacyjną z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie. Mogą one ponadto przewidywać zastosowanie, po spełnieniu określonych warunków, partnerstwa innowacyjnego stanowiącego nową formę procedury dla zamówień innowacyjnych (zob. poniżej).

Podmioty zamawiające będą również mieć do dyspozycji zestaw sześciu specjalnych technik i narzędzi związanych z zamówieniami, przewidzianych na potrzeby zamówień zagregowanych i elektronicznych, obejmujących: umowy ramowe, dynamiczne systemy zakupów, aukcje elektroniczne, katalogi elektroniczne, centralne jednostki zakupujące i wspólne zamówienia. W porównaniu z obecną dyrektywą narzędzia te zostały ulepszone i doprecyzowane w celu ułatwienia realizacji e-zamówień.

Wspieranie e-zamówień: Wykorzystywanie przez nabywców środków komunikacji elektronicznej i transakcji elektronicznych może generować znaczne oszczędności i poprawić rezultaty zamówień, jednocześnie zmniejszając ilość marnowanych zasobów i błędów. Niniejszy wniosek ma na celu wspieranie państw członkowskich w przejściu na e-

wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 166 z 25.6.2011, s. 28); Decyzja Komisji 2010/192/UE z dnia 29 marca 2010 r. wyłączająca poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu w Anglii, Szkocji i Walii z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 84 z 31.03.2010, s. 52); Decyzja Komisji 2009/546/WE z dnia 8 lipca 2009 r. wyłączająca poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu w Niderlandach z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 181 z 14.7.2009, s. 53).

⁹ Zob. w szczególności decyzję Komisji 2004/284/WE z dnia 29 września 1999 r. uznającą koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG (sprawa IV/M.1383 – Exxon/Mobil) oraz kolejne decyzje, m.in. decyzję Komisji z dnia 3 maja 2007 r. uznającą koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem (sprawa COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO) zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 139/2004.

¹⁰ Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz.U. L 79 z 29.3.1996, s. 30).

zamówienia, umożliwiając dostawcom uczestnictwo na całym obszarze rynku wewnętrznego w postępowaniach o udzielenie zamówienia prowadzonych online. W tym celu niniejszy wniosek przewiduje obowiązek przysyłania ogłoszeń drogą elektroniczną, obowiązek udostępniania w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie oraz narzuca przejście na w pełni elektroniczną komunikację, w szczególności na elektroniczne składanie, w odniesieniu do wszystkich procedur udzielania zamówień z uwzględnieniem dwuletniego okresu przejściowego. Usprawnia i poprawia dynamiczne systemy zakupów i katalogi elektroniczne, w pełni elektroniczne narzędzia dotyczące zamówień, które są szczególnie dostosowane do wysoce zagregowanych zamówień dokonywanych przez centralne jednostki zakupujące. Instrument zamówień elektronicznych pozwoli również instytucjom zamawiającym na unikanie, wykrywanie i korygowanie błędów wynikających głównie z nieprawidłowego rozumienia lub niewłaściwej interpretacji przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Modernizacja procedur: Niniejszy wniosek przewiduje bardziej elastyczne i przyjazne dla użytkownika podejście do niektórych istotnych cech procedur udzielania zamówień. Skrócone zostały terminy dotyczące udziału i składania ofert, umożliwiając szybszą i sprawniejszą realizację zamówienia. Uelastycznione zostało rozróżnienie pomiędzy kwalifikacją oferentów i udzieleniem zamówienia, które często bywa źródłem błędów i nieporozumień, umożliwiając podmiotom zamawiającym wybór najbardziej praktycznego porządku poprzez ocenę kryteriów udzielenia zamówienia przed kryteriami kwalifikacji oraz uwzględnienie organizacji i jakości personelu wyznaczonego do realizacji zamówienia jako jednego z kryteriów udzielenia zamówienia.

Procedura zwalniania zamówień udzielanych na dostatecznie konkurencyjnych rynkach (obecne decyzje oparte na art. 30) została uproszczona i usprawniona. Szereg wyłączeń, w szczególności zwolnień dotyczących zamówień wewnątrz grupy oraz wspólnych przedsięwzięć, które mają praktyczne znaczenie, zostało również poddanych przeglądowi i doprecyzowanych.

Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania staje się coraz bardziej znaczącym i problematycznym zagadnieniem dla praktyków zamówień. Szczególny przepis dotyczący modyfikacji umów uwzględnia podstawowe rozwiązania opracowane w drodze orzecznictwa oraz ustanawia pragmatyczne podejście do nieprzewidzianych okoliczności wymagających dostosowania umowy w sprawie zamówienia publicznego w okresie jej obowiązywania.

2) Strategiczne wykorzystywanie zamówień publicznych w odpowiedzi na nowe wyzwania

Niniejszy projekt dyrektywy opiera się na *podejściu umożliwiającym działanie*, oferującym podmiotom zamawiającym instrumenty niezbędne do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” poprzez wykorzystanie siły nabywczej do zamawiania towarów i usług wspierających innowacje, uwzględniających ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianie klimatu, przy jednoczesnej poprawie zatrudnienia, zdrowia publicznego i warunków społecznych.

Rachunek kosztów cyklu życia: Niniejszy wniosek oferuje nabywcom możliwość oparcia decyzji dotyczących udzielenia zamówienia na rachunku kosztów cyklu życia nabywanych produktów, usług lub robót budowlanych. Cykl życia obejmuje wszystkie etapy istnienia produktu, robót budowlanych lub świadczenia usługi, od nabycia surowców lub wytworzenia zasobów do unieszkodliwienia, oczyszczenia i finalizacji. Uwzględniane koszty obejmują nie tylko bezpośrednie koszty pieniężne, lecz także zewnętrzne koszty środowiskowe, jeżeli mogą zostać określone kwotowo i zweryfikowane. Od chwili opracowania wspólnej

europejskiej metodyki obliczania kosztów cyklu życia podmioty zamawiające mają obowiązek ją stosować.

Proces produkcji: W specyfikacjach technicznych i kryteriach udzielenia zamówienia podmioty zamawiające mogą odwoływać się do wszystkich czynników bezpośrednio związanych z procesem produkcji, o ile odwołują się do aspektów procesu produkcji, które są ściśle związane z konkretną produkcją lub realizacją zakupywanego towaru lub usługi. Wyklucza to wymogi niezwiązane z procesem wytwarzania produktów, robót budowlanych lub usług objętych zamówieniem, takie jak ogólny wymóg dotyczący społecznej odpowiedzialności biznesu obejmujący ogół działalności wykonawcy.

Etykiety: Podmioty zamawiające mogą ustanowić wymóg oznakowania robót budowlanych, dostaw lub usług określonym etykietami potwierdzającymi charakterystykę środowiskową, społeczną lub inną, o ile dopuszczają również etykiety równoważne. Dotyczy to na przykład europejskich lub (wielo)narodowych ekoetykiet lub etykiet potwierdzających, że produkt został wyprodukowany bez wykorzystywania pracy dzieci. Przedmiotowe systemy certyfikacji muszą dotyczyć charakterystyki związanej z przedmiotem zamówienia i muszą być opracowane na podstawie informacji naukowych, ustanowione w ramach otwartej i przejrzystej procedury oraz dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

Sankcje z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z prawa socjalnego, prawa pracy lub prawa ochrony środowiska: Zgodnie z niniejszym wnioskiem podmiot zamawiający może wykluczyć wykonawców z postępowania, jeżeli wykryje naruszenie obowiązków wynikających z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego, prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa pracy. Ponadto podmioty zamawiające mają obowiązek odrzucić oferty w przypadku ustalenia, że są one rażąco tanie ze względu na naruszenie prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego, prawa pracy lub ochrony środowiska.

Usługi społeczne: Ocena skutków i skuteczności prawodawstwa UE w zakresie zamówień publicznych wykazała, że usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne mają szczególny charakter, co sprawia, że zastosowanie do nich zwykłych procedur udzielania zamówień publicznych na usługi nie jest właściwe. Usługi te są zwykle świadczone w określonym kontekście, który różni się zasadniczo w zależności od państwa członkowskiego ze względu na różne uwarunkowania administracyjne, organizacyjne i kulturowe. Usługi te ze względu na ich charakter mają bardzo ograniczony wymiar transgraniczny. Państwa członkowskie powinny dysponować zatem dużą swobodą w zakresie organizacji wyboru usługodawców. Wniosek uwzględnia ten fakt, ustanawiając szczególnie reżim udzielania zamówień na te usługi, zgodnie z którym ustala się wyższy próg na poziomie 1 000 000 EUR i nakłada jedynie obowiązek przestrzegania podstawowych zasad przejrzystości i równego traktowania. Analiza ilościowa wartości zamówień na stosowne usługi udzielonych wykonawcom zagranicznym wykazała, że zamówienia poniżej wspomnianej wyżej wartości nie miały zwykle charakteru transgranicznego w konkretnym kontekście udzielania zamówień w sektorach użyteczności publicznej.

Innowacje: Badania i innowacje odgrywają główną rolę w strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Nabywcy powinni mieć możliwość zakupu innowacyjnych produktów i usług wspierających przyszły rozwój oraz poprawiających skuteczność i jakość usług publicznych. Wniosek ustanawia w tym celu partnerstwo innowacyjne – nową, specjalną procedurę umożliwiającą opracowywanie i następnie zakup nowych, innowacyjnych produktów, robót budowlanych i

usług, o ile można je zrealizować zgodnie z ustalonymi poziomami wykonania i kosztów. Ponadto we wniosku poprawia się i upraszcza procedurę dialogu konkurencyjnego oraz ułatwia wspólne zamówienia transgraniczne, stanowiące istotny instrument zakupów innowacyjnych.

3) Większy dostęp do rynku dla MŚP i nowych przedsiębiorstw

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) dysponują olbrzymim potencjałem w zakresie tworzenia miejsc pracy, rozwoju i innowacji. Łatwy dostęp do rynków zamówień może je wesprzeć w uwolnieniu tego potencjału, równocześnie umożliwiając podmiotom zamawiającym rozszerzenie bazy dostawców, co pozytywnie wpłynie na konkurencję w obszarze zamówień. W celu zagwarantowania optymalnego dostępu do zamówień publicznych dla MŚP, w 2008 r. Komisja opublikowała „Europejski kodeks najlepszych praktyk ułatwiających dostęp MŚP do zamówień publicznych”¹¹. Niniejszy wniosek jest oparty na tym dokumencie i ustanawia konkretne środki mające na celu usunięcie barier w dostępie do rynku dla MŚP.

Uproszczenie obowiązków informacyjnych: Przewiduje się zatem, iż podmioty zamawiające mogą stosować kryteria kwalifikacji zawarte w proponowanej dyrektywie w sprawie zamówień publicznych oraz że, w takim przypadku, są one zobowiązane do stosowania przepisów dotyczących ograniczenia wymagań w zakresie minimalnego obrotu, jak również przepisów odnoszących się w szczególności do oświadczeń własnych.

Lepszy dostęp do umów ramowych: Zgodnie z obecnymi dyrektywami nie ma ograniczeń odnośnie do czasu obowiązywania umów ramowych zawieranych w sektorach użyteczności publicznej. Może to prowadzić do zamykania dostępu do rynku. W projekcie ogranicza się czas obowiązywania tych umów do czterech lat (z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji), poprawiając możliwości biznesowe oraz zwiększając konkurencję, z korzyścią również dla MŚP.

Bezpośrednie płatności na rzecz podwykonawców: Państwo członkowskie może ponadto ustanowić dający podwykonawcom możliwość wnioskowania o bezpośrednie płatności od podmiotu zamawiającego z tytułu dostaw, robót budowlanych i usług realizowanych na rzecz głównego wykonawcy w kontekście wykonywania zamówienia. Oferuje to podwykonawcom, którymi są często MŚP, skuteczną metodę ochrony ich interesów w zakresie płatności.

4) Sprawdzone procedury

Interesy finansowe i związki między sektorem publicznym a prywatnym, sprawiają, że zamówienia to obszar zagrożony nieuczciwymi praktykami biznesowymi, takimi jak konflikt interesów, faworyzowanie i korupcja. Niniejszy wniosek wzmacnia obecne zabezpieczenia przed takimi zagrożeniami i ustanawia dodatkową ochronę.

Konflikt interesów: Niniejszy wniosek zawiera konkretny przepis dotyczący konfliktu interesów, obejmujący rzeczywisty, potencjalny lub domniemany konflikt interesów wpływający na członków personelu instytucji zamawiającej lub jednostek realizujących obsługę zamówień uczestniczących w postępowaniu oraz członków zarządu instytucji zamawiającej, którzy mogą wpływać na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, nawet jeżeli formalnie w niej nie uczestniczą. Zważywszy na różnice w procesach podejmowania

¹¹ Dokument roboczy służb Komisji SEC (2008) 2193.

decyzji przez, odpowiednio, instytucje zamawiające oraz przedsiębiorstwa, należy ograniczyć zastosowanie tego rodzaju przepisów do zamówień udzielanych przez tę pierwszą grupę podmiotów.

Postępowanie niezgodne z prawem: Niniejszy wniosek zawiera konkretny przepis dotyczący niezgodnego z prawem postępowania kandydatów i oferentów, które skutkuje wykluczeniem z procedury, takiego jak: próby niewłaściwego wywierania wpływu na proces decyzyjny lub zawieranie porozumień z innymi uczestnikami w celu manipulowania wynikiem postępowania. Takie bezprawne działania naruszają podstawowe zasady prawa Unii Europejskiej i mogą skutkować poważnymi zakłóceniami konkurencji.

Nieuczciwa przewaga: Konsultacje rynkowe stanowią przydatny instrument uzyskiwania informacji przez podmioty zamawiające na temat struktury, potencjału i zdolności rynku, informując równocześnie uczestników rynku o projektach i potrzebach nabywców w zakresie zamówień. Jednakże wstępne kontakty z uczestnikami rynku nie mogą powodować nieuczciwej przewagi ani zakłóceń konkurencji. Dlatego niniejszy wniosek obejmuje konkretny przepis dotyczący zabezpieczeń przed niewłaściwym, preferencyjnym traktowaniem uczestników doradzających podmiotowi zamawiającemu lub uczestniczącym w przygotowywaniu postępowania.

5) Ład administracyjno-regulacyjny

Krajowe organy nadzoru: Ocena wykazała, że nie wszystkie państwa członkowskie monitorują wdrażanie i funkcjonowanie przepisów dotyczących zamówień w sposób spójny i systematyczny. Uniemożliwia to skuteczne i jednolite stosowanie prawa Unii Europejskiej. Dlatego niniejszy wniosek stanowi, że państwa członkowskie muszą wyznaczyć jeden organ krajowy do spraw monitorowania, wdrażania i kontroli stosowania prawa zamówień. Jeden organ realizujący kompleksowe zadania umożliwi przegląd głównych trudności w zakresie wdrażania i będzie w stanie zaproponować odpowiednie środki zaradcze w odniesieniu do problemów o charakterze strukturalnym. Będzie mieć możliwość natychmiastowego reagowania w związku z realizacją polityki oraz z potencjalnymi słabościami krajowych przepisów i praktyk, przyczyniając się tym samym do szybkiej identyfikacji rozwiązań i usprawnienia procedur udzielania zamówień.

Centra wiedzy: W wielu przypadkach podmioty zamawiające nie dysponują wewnętrzną wiedzą specjalistyczną na potrzeby złożonych projektów dotyczących zamówień. Odpowiednie i niezależne wsparcie zawodowe ze strony struktur administracyjnych może istotnie poprawić rezultaty zamówień poprzez poszerzenie bazy wiedzy i zwiększenie profesjonalizmu publicznych nabywców oraz zagwarantować pomoc przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP. Wniosek zobowiązuje zatem państwa członkowskie do zapewnienia struktur wsparcia oferujących prawne i ekonomiczne doradztwo, poradnictwo, szkolenia i pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia. Struktury lub mechanizmy wsparcia istnieją już na szczeblu krajowym, mimo iż są zorganizowane w różny sposób i obejmują różne obszary zainteresowania instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających. Państwa członkowskie będą zatem w stanie wykorzystać te mechanizmy i związaną z nimi wiedzę specjalistyczną oraz promować ich usługi jako odpowiednie i nowoczesne narzędzie zapewniające odpowiednie wsparcie instytucjom zamawiającym, podmiotom zamawiającym i wykonawcom. Aby wesprzeć zwalczanie zjawisk korupcji i faworyzowania, instytucje zamawiające zostaną zobowiązane do przekazywania tekstów zawartych umów organowi nadzoru, który będzie mógł tym samym sprawdzić je pod kątem podejrzanych zapisów, oraz do udostępnienia tych dokumentów

zainteresowanym osobom w zakresie, w jakim nie zagraża to uzasadnionym interesom publicznym i prywatnym. Z uwagi na oczywiste problemy związane z ochroną uzasadnionych interesów handlowych oraz w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji, nie należy rozszerzać tego obowiązku na przedsiębiorstwa (publiczne lub prywatne) działające w przedmiotowych sektorach. Należy ponadto unikać tworzenia nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych; obowiązek przekazywania pełnego tekstu zawartych umów powinien zostać zatem ograniczony do zamówień o stosunkowo wysokiej wartości. Proponowane progi zagwarantują właściwą równowagę między zwiększeniem obciążeń administracyjnych a zapewnieniem lepszej przejrzystości: ustalenie progu poziomie 1 000 000 EUR dla dostaw i usług oraz 10 000 000 dla robót budowlanych oznacza objęcie tym obowiązkiem 10-20 % wszystkich zamówień ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym.

Nie przewiduje się, by wymogi dotyczące organów nadzoru i centrów wiedzy nałożyły ogólny dodatkowy ciężar finansowy na państwa członkowskie. Przewiduje się, że w związku z reorganizacją lub dostosowaniem istniejących mechanizmów i struktur pojawią się pewne koszty, które zostaną jednak zrównoważone redukcją kosztów postępowania sądowego (zarówno podmiotów zamawiających, jak i przedsiębiorstw), kosztów związanych z opóźnieniami w udzielaniu zamówień wynikającymi z niewłaściwego zastosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych lub z niewłaściwego przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia, jak również kosztów związanych z faktem, że usługi doradcze na rzecz podmiotów zamawiających świadczone są obecnie w sposób fragmentaryczny i nieskuteczny.

Współpraca administracyjna: Niniejszy wniosek przewiduje również skuteczną współpracę umożliwiającą krajowym organom nadzoru wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz współpracę za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1, art. 62 oraz art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym¹²,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹³,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁴,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W świetle wyników oceny skutków i skuteczności przepisów UE dotyczących zamówień publicznych¹⁵ właściwe wydaje się zachowanie przepisów regulujących udzielanie zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, ponieważ organy krajowe mogą nadal wywierać wpływ na zachowanie tych podmiotów, łącznie z udziałem w ich kapitale oraz obecnością w ich organach administrujących, zarządzających lub nadzorczych. Innym powodem utrzymania regulacji udzielania zamówień w tych sektorach jest zamknięty charakter rynków, na których prowadzona jest działalność, ze względu na istnienie praw specjalnych lub wyłącznych przyznawanych przez państwa członkowskie w zakresie zaopatrywania, udostępniania lub obsługi sieci do świadczenia przedmiotowych usług.
- (2) Aby zagwarantować otwarcie zamówień udzielanych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych na

¹² Dz.U. C....

¹³ Dz.U. C....

¹⁴ Dz.U. C....

¹⁵ SEC(2011) 853 wersja ostateczna z 27.6.2011.

konkurencję, należy opracować przepisy koordynujące procedury udzielania zamówień w odniesieniu do zamówień powyżej określonej wartości. Taka koordynacja jest potrzebna, aby zapewnić działanie zgodne z zasadami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności z zasadą swobodnego przepływu towarów, swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, a także z zasadami, które się z nich wywodzą, takimi jak: zasada równego traktowania, zasada niedyskryminacji, zasada wzajemnego uznawania, zasada proporcjonalności oraz zasada przejrzystości. Z uwagi na charakter sektorów objętych taką koordynacją powinna ona, zapewniając zastosowanie powyższych zasad, określić ramy dobrych praktyk handlowych oraz umożliwiać maksymalną elastyczność.

- (3) W przypadku zamówień, których wartość jest niższa od progów zobowiązujących do stosowania przepisów przewidujących koordynację na poziomie unijnym, wskazane jest odwołanie się do orzecznictwa wypracowanego przez Trybunał Sprawiedliwości, zgodnie z którym zastosowanie mają reguły i zasady Traktatu.
- (4) Zamówienia publiczne odgrywają kluczową rolę w strategii „Europa 2020”¹⁶ jako jeden z instrumentów rynkowych wykorzystywanych w celu osiągnięcia inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym zagwarantowaniu najbardziej efektywnego wykorzystania środków publicznych. W tym celu należy zrewidować i zmodernizować obecne przepisy przyjęte na podstawie dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych¹⁷ oraz dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi¹⁸, aby zwiększyć efektywność wydatków publicznych, ułatwiając udział małych i średnich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, oraz aby umożliwić lepsze wykorzystanie zamówień publicznych przez zamawiających do wspierania wspólnych celów społecznych. Istnieje również konieczność doprecyzowania podstawowych pojęć i koncepcji w celu zapewnienia większej pewności prawa oraz uwzględnienia niektórych aspektów odpowiedniego ugruntowanego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (5) Zgodnie z art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wymogi ochrony środowiska powinny być włączane w określanie i wdrażanie unijnych polityk i działań, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa wyjaśnia zatem, w jaki sposób podmioty zamawiające mogą przyczynić się do ochrony środowiska oraz wspierania zrównoważonego rozwoju, zapewniając jednocześnie możliwość uzyskania zamówień o najkorzystniejszej relacji jakości do ceny.
- (6) Pojęcie zamówień lub definicja tego, czym jest pojedyncze zamówienie, powinny być możliwie najbardziej zbliżone do rozwiązań obowiązujących zgodnie z dyrektywą [...] Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [...] r. w sprawie zamówień publicznych¹⁹, z należyтым uwzględnieniem specyfiki sektorów objętych niniejszą

¹⁶ COM (2010) 2020 wersja ostateczna z 3.3.2010.

¹⁷ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

¹⁸ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.

¹⁹ Zob. s. [...] niniejszego Dziennika Urzędowego.

dyrektywą. Pojęcie pojedynczego zamówienia obejmuje wszelkie dostawy, roboty budowlane i usługi niezbędne do realizacji określonego projektu, na przykład projektu robót budowlanych bądź całości robót budowlanych, dostaw lub usług. Na występowanie jednego projektu wskazuje na przykład uprzednie opracowanie przez podmiot zamawiający ogólnego planu i koncepcji, fakt, że różne nabyte elementy pełnią jedną funkcję gospodarczą i techniczną lub że są w inny sposób logicznie powiązane i realizowane w wąskich ramach czasowych.

- (7) W celu zapewnienia rzeczywistego otwarcia rynku i odpowiedniej równowagi w stosowaniu reguł udzielania zamówień w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych niezbędne jest określenie podmiotów należących do powyższych sektorów na innej podstawie niż ich status prawny. Należy zatem dopilnować, aby nie zostało naruszone równe traktowanie podmiotów zamawiających działających w sektorze publicznym oraz podmiotów działających w sektorze prywatnym. Należy również dopilnować, z poszanowaniem art. 345 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, aby nie zostały naruszone zasady regulujące system praw majątkowych w państwach członkowskich.
- (8) Pojęcie praw specjalnych lub wyłącznych ma zasadnicze znaczenie dla określenia zakresu niniejszej dyrektywy, ponieważ podmioty, które nie są ani instytucjami zamawiającymi ani przedsiębiorstwami publicznymi w rozumieniu niniejszej dyrektywy, podlegają jej przepisom jedynie w zakresie, w jakim wykonują jeden z objętych nią rodzajów działalności na podstawie takich praw. Należy w związku z tym wyjaśnić, iż prawa, które przyznano w drodze procedury opartej na obiektywnych kryteriach, zgodnych w szczególności z prawem unijnym, i w przypadku których zapewniono odpowiednie nagłosnienie postępowania, nie stanowią praw specjalnych lub wyłącznych do celów niniejszej dyrektywy. Wspomniane prawodawstwo powinno obejmować dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/30/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. dotyczącą wspólnych zasad w odniesieniu do rynku wewnętrznego gazu ziemnego²⁰, dyrektywę 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej²¹, dyrektywę 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług²², dyrektywę 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów²³ oraz rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70²⁴.
- (9) Podmioty zamawiające, które prowadzą działalność w sektorze wody pitnej, mogą być również zaangażowane w inne działania związane z wodą, takie jak projekty dotyczące inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków. W takim przypadku podmioty zamawiające powinny mieć możliwość stosowania procedur udzielania zamówień przewidzianych w niniejszej

²⁰ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, s. 1.

²¹ Dz.U. L 27 z 30.1.1997, s. 20.

²² Dz.U. L 15 z 21.1.1998, s. 14.

²³ Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3.

²⁴ Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 1.

dyrektywie w odniesieniu do wszystkich swoich działań związanych z wodą, niezależnie od tego, której części „cyklu wodnego” to dotyczy. Niemniej jednak zasady udzielania zamówień w rodzaju proponowanych w odniesieniu do dostaw towarów są nieodpowiednie dla zakupów wody, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dostaw wody ze źródeł znajdujących się w pobliżu miejsca, w którym będzie wykorzystywana.

- (10) Właściwe jest wyłączenie zamówień dokonywanych na potrzeby poszukiwania ropy i gazu, ponieważ uznawano konsekwentnie, że sektor ten podlega takiej presji konkurencyjnej, iż nie jest już potrzebne zapewnianie za pomocą przepisów UE dyscypliny w zakresie udzielania zamówień.
- (11) Zamówienia mogą być udzielane w celu spełnienia wymagań związanych z różnymi rodzajami działalności, podlegającymi ewentualnie różnym reżimom prawnym. Należy wyjaśnić, że reżim prawny obowiązujący w przypadku pojedynczego zamówienia, które ma obejmować szereg różnych rodzajów działalności, powinien podlegać zasadom dotyczącym rodzaju działalności, którego dotyczy zasadniczo to zamówienie. Określenie działalności, której dotyczy zasadniczo zamówienie, będzie mogło być oparte na analizie wymagań, jakie musi spełniać określone zamówienie, przeprowadzonej przez podmiot zamawiający w celu określenia wartości zamówienia i sporządzenia dokumentów specyfikujących zamówienie. W niektórych sytuacjach, takich jak zakup elementu wyposażenia przeznaczonego do wykonywania rodzajów działalności, w odniesieniu do których niedostępne będą informacje umożliwiające oszacowanie odpowiednich poziomów wykorzystania, określenie rodzaju działalności, którego dotyczy zasadniczo zamówienie, może być obiektywnie niemożliwe. Należy określić zasady obowiązujące w takich przypadkach.
- (12) Rzeczywiste, potencjalne lub domniemane konflikty interesów, nawet w przypadku gdy niekoniecznie prowadzą do korupcji, z dużym prawdopodobieństwem mogą niekorzystnie wpłynąć na decyzje dotyczące zamówień publicznych, powodując zakłócenia konkurencji i ryzyko nierównego traktowania oferentów. Dlatego też należy ustanowić efektywne mechanizmy mające na celu zapobieganie, identyfikację i wdrażanie środków zaradczych w zakresie konfliktu interesów. Zważywszy na różnice w procesach podejmowania decyzji przez, odpowiednio, instytucje zamawiające oraz przedsiębiorstwa, należy ograniczyć zastosowanie tego rodzaju przepisów do zamówień udzielanych przez tę pierwszą grupę podmiotów.
- (13) Bezprawne działania uczestników postępowania o udzielenie zamówienia, takie jak próby niewłaściwego wpływania na proces decyzyjny czy zawieranie porozumień z innymi kandydatami w celu zmanipulowania wyniku postępowania, mogą skutkować naruszeniem podstawowych zasad prawa unijnego i istotnymi zakłóceniami konkurencji. Dlatego też wykonawcy powinni zostać zobowiązani do przedkładania oświadczenia, że nie podejmują takich bezprawnych działań, oraz powinni być wykluczani w przypadku, gdy oświadczenie to okaże się nieprawdziwe.
- (14) Decyzją Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotyczącą zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej, w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy

Urugwajskiej (1986-1994)²⁵ zatwierdzono w szczególności Porozumienie w sprawie zamówień rządowych, zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu, zwane dalej „Porozumieniem”. Celem Porozumienia jest ustanowienie wielostronnych ram zrównoważonych praw i obowiązków w zakresie zamówień publicznych w celu osiągnięcia liberalizacji i rozwoju światowego handlu. W przypadku zamówień objętych Porozumieniem, jak również innymi odpowiednimi umowami międzynarodowymi, którymi związana jest Unia, podmioty zamawiające wypełniają obowiązki wynikające z tych umów poprzez zastosowanie niniejszej dyrektywy do wykonawców z państw trzecich będących ich sygnatariuszami.

- (15) Porozumienie ma zastosowanie do zamówień o wartości powyżej ustalonych progów, określonych w Porozumieniu i wyrażonych jako specjalne prawa ciągnienia. Progi określone w niniejszej dyrektywie należy dostosować w celu zagwarantowania, że odpowiadają równowartości w euro progów określonych w Porozumieniu. Należy także przewidzieć przeprowadzanie okresowych przeglądów progów wyrażanych w euro pod kątem ich dostosowania, w drodze czysto matematycznej operacji, do ewentualnych zmian wartości euro w stosunku do specjalnych praw ciągnienia. Aby uniknąć mnożenia progów należy ponadto kontynuować, bez uszczerbku dla międzynarodowych zobowiązań Unii, stosowanie tych samych progów w stosunku do wszystkich podmiotów zamawiających, niezależnie od tego, w którym sektorze prowadzą one działalność.
- (16) Wyniki oceny pokazały, że należy dokonać przeglądu wyłączenia niektórych usług z pełnego zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. W efekcie pełen zakres stosowania dyrektywy rozszerzono o szereg usług (takich jak usługi hotelarskie i prawne, wykazujące się szczególnie wysokim udziałem procentowym obrotów transgranicznych).
- (17) Pozostałe kategorie usług, a mianowicie tzw. usługi na rzecz osób, takie jak niektóre usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne, mają ze względu na swój charakter nadal ograniczony wymiar transgraniczny. Usługi te świadczone są w określonym kontekście, zróżnicowanym w zależności od państwa członkowskiego z uwagi na różne tradycje kulturowe. Należy zatem ustanowić szczególny reżim udzielania zamówień na takie usługi, o wyższym progu ustalonym na poziomie 1 000 000 EUR. W konkretnym kontekście udzielania zamówień w tych sektorach usługi na rzecz osób o wartości poniżej tego progu nie są zwykle przedmiotem zainteresowania usługodawców z innych państw członkowskich, chyba że istnieją konkretne przesłanki wskazujące inaczej, na przykład fakt finansowania przez Unię projektów transgranicznych. Zamówienia na usługi na rzecz osób powyżej tego progu muszą podlegać przejrzystości na poziomie całej Unii. Ze względu na znaczenie kontekstu kulturowego oraz wrażliwy charakter tych usług, państwa członkowskie powinny dysponować szeroko swobodą w zakresie organizacji wyboru usługodawcy w sposób uznany przez siebie za najbardziej odpowiedni. Przepisy niniejszej dyrektywy uwzględniają ten imperatyw, nakładając jedynie obowiązek przestrzegania podstawowych zasad przejrzystości i równego traktowania oraz gwarantując, że podmioty zamawiające są w stanie zastosować określone kryteria jakości przy wyborze usługodawców, takie jak kryteria określone w dobrowolnych europejskich ramach odniesienia na rzecz zapewniania jakości usług społecznych unijnego

²⁵

Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1.

Komitetu Ochrony Socjalnej²⁶. Państwa członkowskie lub podmioty zamawiające zachowują swobodę samodzielnego świadczenia tych usług lub zorganizowania usług społecznych w sposób niewymagający udzielania zamówień publicznych, na przykład poprzez zwykłe finansowanie takich usług lub poprzez udzielanie licencji lub zezwoleń wszystkim wykonawcom spełniającym warunki określone wcześniej przez podmiot zamawiający, bez jakichkolwiek ograniczeń ani kwot, o ile system taki gwarantuje wystarczające upublicznienie i jest zgodny z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji.

- (18) Ponieważ niniejsza dyrektywa jest adresowana do państw członkowskich, nie ma ona zastosowania do zamówień realizowanych przez organizacje międzynarodowe w ich własnym imieniu i na ich własny rachunek. Należy jednak doprecyzować, w jakim zakresie niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień podlegających określonym przepisom międzynarodowym.
- (19) Istnieje znaczna niepewność prawna co do tego, w jakim stopniu współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi powinna podlegać przepisom dotyczącym zamówień publicznych. Stosowne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest interpretowane w różny sposób przez poszczególne państwa członkowskie, a nawet przez poszczególne instytucje zamawiające. Ponieważ orzecznictwo to miałoby również zastosowanie do instytucji publicznych działających w sektorach objętych niniejszą dyrektywą, należy zagwarantować, aby te same zasady obowiązywały zarówno w przypadku niniejszej dyrektywy, jak i dyrektywy [...]/.../UE] [w sprawie zamówień publicznych].
- (20) Należy wyłączyć określone zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane udzielane przedsiębiorstwu powiązanemu, którego podstawowa działalność obejmuje realizację tego rodzaju usług, dostaw lub robót budowlanych na rzecz grupy, której jest ono członkiem, raczej niż oferowanie ich na rynku. Należy również wyłączyć określone zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane udzielane przez podmiot zamawiający wspólnemu przedsięwzięciu, które tworzy kilka podmiotów zamawiających w celu realizowania działań objętych niniejszą dyrektywą i do którego należy ten podmiot. Niemniej jednak należy zagwarantować, że wspomniane wyłączenie nie spowoduje ograniczenia konkurencji na korzyść przedsiębiorstw lub wspólnych przedsięwzięć, które są powiązane z podmiotami zamawiającymi; należy opracować odpowiedni zestaw przepisów dotyczących, w szczególności, maksymalnych limitów, w ramach których przedsiębiorstwa mogą uzyskać część swoich obrotów z rynku i powyżej których tracą możliwość otrzymywania zamówień bez zaproszeń do ubiegania się o zamówienie, składu wspólnych przedsięwzięć i trwałości powiązań pomiędzy tymi wspólnymi przedsięwzięciami oraz podmiotami zamawiającymi, które wchodzi w ich skład.
- (21) Należy również wyjaśnić relacje między przepisami dotyczącymi współpracy między organami publicznymi a przepisami dotyczącymi udzielania zamówień przedsiębiorstwom powiązanych lub w kontekście wspólnych przedsięwzięć.
- (22) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do zamówień mających na celu umożliwienie wykonywania działalności wymienionej w art. 5–11 ani do konkursów

²⁶

SPC/2010/10/8 wersja ostateczna z 6.10.2010.

organizowanych w celu wykonywania wspomnianej działalności, jeżeli w państwie członkowskim, w którym tego rodzaju działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. W odniesieniu do wszystkich sektorów objętych niniejszą dyrektywą należy zatem zachować procedurę, która umożliwi uwzględnienie skutków obecnego lub przyszłego otwarcia na konkurencję. Tego rodzaju procedura powinna gwarantować pewność prawa zainteresowanym podmiotom, a także odpowiedni proces decyzyjny zapewniający, w ramach krótkich terminów, jednolite zastosowanie przepisów prawnych Unii w tym obszarze.

- (23) Bezpośrednie podleganie konkurencji powinno być oceniane na podstawie obiektywnych kryteriów, z uwzględnieniem specyfiki danego sektora. Ocena ta jest jednak ograniczona ze względu na mające zastosowanie krótkie terminy oraz konieczność oparcia się na danych dostępnych Komisji, które pochodzą z udostępnionych wcześniej źródeł bądź z informacji uzyskanych w kontekście zastosowania art. 28 i których nie można uzupełniać za pomocą bardziej czasochłonnych metod, w tym zwłaszcza poprzez przeprowadzenie publicznych ankiet wśród zainteresowanych wykonawców. Ocena bezpośredniego podlegania konkurencji, jaką można przeprowadzić w kontekście niniejszej dyrektywy, pozostaje w związku z tym bez uszczerbku dla kompleksowego stosowania prawa konkurencji.
- (24) Wdrożenie i stosowanie odpowiedniego prawodawstwa unijnego, powodującego otwarcie danego sektora lub jego części, będzie uznawane za zapewniające wystarczające podstawy do przyjęcia, że istnieje wolny dostęp do danego rynku. Wspomniane odpowiednie prawodawstwo powinno zostać określone w załączniku, który może być aktualizowany przez Komisję. We wspomnianym załączniku należy obecnie zawrzeć odniesienia do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE²⁷, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE²⁸ oraz dyrektywy 94/22/WE.
- (25) Badania i innowacje, w tym ekoinnowacje i innowacje społeczne, to jedne z głównych motorów przyszłego wzrostu, stanowiące centralny punkt strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Podmioty zamawiające powinny optymalnie pod względem strategicznym wykorzystywać zamówienia publiczne w celu wspierania innowacji. Zakup innowacyjnych towarów i usług odgrywa kluczową rolę w poprawie skuteczności i jakości usług publicznych, przyczyniając się do rozwiązywania problemów społecznych. Pozwala także uzyskać optymalną relację jakości do wielkości zainwestowanych środków, jak również szersze korzyści gospodarcze, środowiskowe i społeczne pod względem generowania nowych idei, przełożenia ich na produkty i usługi innowacyjne, wspierając w ten sposób zrównoważony wzrost gospodarczy. Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do ułatwienia udzielania zamówień w obszarze innowacji i pomóc państwom członkowskim w realizacji celów Unii innowacji. Należy zatem ustanowić specjalną procedurę udzielania zamówienia

²⁷ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

²⁸ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

umożliwiająca podmiotom zamawiającym ustanowienie długoterminowego partnerstwa innowacyjnego na rzecz rozwoju, a następnie zakupu nowych, innowacyjnych produktów, usług lub robót budowlanych, o ile może on zostać zrealizowany zgodnie z uzgodnionymi poziomami wykonania i kosztami. Partnerstwo takie powinno mieć strukturę umożliwiającą wywołanie niezbędnego popytu rynkowego, co zachęcać będzie do opracowania innowacyjnego rozwiązania bez zamykania dostępu do rynku.

- (26) Procedury negocjacyjne bez zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, ze względu na ich niekorzystny wpływ na konkurencję, powinny być stosowane wyłącznie w szczególnie wyjątkowych okolicznościach. Wyjątek ten powinien ograniczać się do przypadków, w których publikacja nie jest możliwa ze względu na siłę wyższą zgodnie z obowiązującym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bądź w których od początku widoczne jest, że publikacja nie zwiększy konkurencji, m.in. w sytuacji, w której obiektywnie istnieje wyłącznie jeden wykonawca zdolny do realizacji zamówienia. Tylko sytuacje obiektywnej wyłączności mogą uzasadniać stosowanie procedury negocjacyjnej bez zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, o ile sytuacja wyłączności nie zaistniała w wyniku działań samego podmiotu zamawiającego, który miał na względzie przyszłą procedurę udzielania zamówienia, oraz o ile nie istnieją żadne odpowiednie alternatywne rozwiązania, których dostępność należy dokładnie ocenić.
- (27) Publikację informacji dotyczących zamówień w znacznym stopniu ułatwiają środki informacji i komunikacji elektronicznej, zwiększające skuteczność i przejrzystość procesu udzielania zamówień. Dlatego też powinny stać się one standardowymi środkami komunikacji i wymiany informacji na potrzeby procedur udzielania zamówień. Stosowanie środków elektronicznych prowadzi również do oszczędności czasu. W związku z tym należy zagwarantować skrócenie minimalnych terminów w sytuacjach, w których stosowane są środki elektroniczne, pod warunkiem jednak, że są one zgodne z określonym trybem transmisji danych przewidzianym na szczeblu unijnym. Ponadto środki informacji i komunikacji elektronicznej uwzględniające odpowiednie funkcjonalności mogą umożliwić instytucjom zamawiającym unikanie, wykrywanie i korygowanie błędów, które pojawiają się w toku postępowań o udzielenie zamówienia.
- (28) Na unijnych rynkach zamówień publicznych występuje silna tendencja do agregacji zapotrzebowania przez publicznych nabywców w celu uzyskania korzyści skali, w tym niższych cen i kosztów transakcyjnych, oraz w celu poprawy i profesjonalizacji zarządzania zamówieniami. Można to uzyskać poprzez koncentrację zakupów pod względem liczby zaangażowanych podmiotów zamawiających bądź wolumenu i wartości w czasie. Agregacja i centralizacja zakupów powinny jednak być dokładnie monitorowane w celu uniknięcia nadmiernej koncentracji siły nabywczej i zmonopolizacji oraz w celu zachowania przejrzystości i konkurencji, jak również możliwości dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do rynku.
- (29) Instrument w postaci umów ramowych może stanowić skuteczne narzędzie udzielania zamówień w całej Europie; istnieje jednakże potrzeba zwiększenia konkurencji poprzez poprawę przejrzystości i dostępu do zamówień realizowanych za pomocą umów ramowych. Należy zatem zrewidować przepisy mające zastosowanie do tych umów, a mianowicie poprzez wprowadzenie mini-przetargów na udzielanie

poszczególnych zamówień w oparciu o umowę ramową oraz poprzez ograniczenie czasu obowiązywania umów ramowych.

- (30) W świetle dotychczasowych doświadczeń istnieje również konieczność dostosowania przepisów regulujących dynamiczne systemy zakupów, aby umożliwić podmiotom zamawiającym pełne wykorzystanie możliwości oferowanych przez ten instrument. Systemy te należy uprościć, w szczególności poprzez ich realizację w drodze procedury ograniczonej, eliminując w ten sposób konieczność składania ofert orientacyjnych, uznanych za jedno z głównych obciążeń związanych z tymi systemami. Dlatego też każdy wykonawca składający wniosek o dopuszczenie do udziału i spełniający kryteria kwalifikacji powinien mieć możliwość uczestniczenia w postępowaniach o udzielenie zamówienia przeprowadzanych za pośrednictwem dynamicznego systemu zakupów. Taka technika zakupów pozwala podmiotowi zamawiającemu na uzyskanie szczególnie szerokiej gamy ofert, a tym samym na optymalne wykorzystanie środków dzięki poszerzeniu konkurencji.
- (31) Ponadto ciągle opracowywane są nowe elektroniczne techniki zakupów, takie jak katalogi elektroniczne. Przyczyniają się one do zwiększenia konkurencji i usprawnienia zakupów publicznych, w szczególności pod względem oszczędności czasu i pieniędzy. Należy jednak ustanowić przepisy gwarantujące, że takie zastosowanie odpowiada przepisom niniejszej dyrektywy oraz zasadom równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości. W szczególności w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję w ramach umowy ramowej lub w przypadku korzystania z dynamicznego systemu zakupów oraz gdy oferowane są wystarczające gwarancje pod względem identyfikowalności, równego traktowania i przewidywalności, podmioty zamawiające powinny mieć możliwość generowania ofert w odniesieniu do określonych zakupów na podstawie uprzednio przekazanych katalogów elektronicznych. Zgodnie z wymogami przepisów dotyczących środków komunikacji elektronicznej, podmioty zamawiające powinny unikać nieuzasadnionych przeszkód w zakresie dostępu wykonawców do postępowań o udzielenie zamówienia, w których oferty należy składać w formie elektronicznych katalogów i które gwarantują zgodność z ogólnymi zasadami niedyskryminacji i równego traktowania.
- (32) W większości państw członkowskich coraz częściej stosowane są scentralizowane techniki zakupów. Centralne jednostki zakupujące odpowiadają za dokonywanie zakupów lub udzielanie zamówień/zawieranie umów ramowych na potrzeby innych instytucji zamawiających lub na potrzeby podmiotów zamawiających. W związku z dużymi wolumenami zakupów tego rodzaju techniki pomagają w zwiększaniu konkurencji i profesjonalizacji zakupów publicznych. Należy zatem przewidzieć w przepisach unijną definicję centralnych jednostek zakupujących obsługujących podmioty zamawiające, bez uszczerbku dla kontynuacji mniej zinstytucjonalizowanych i systematycznych wspólnych zakupów bądź dla ustalonej praktyki korzystania z usług jednostek przygotowujących postępowania o udzielenie zamówienia oraz zarządzających nimi w imieniu i na rzecz podmiotu zamawiającego. Należy również ustalić zasady podziału odpowiedzialności z tytułu wypełniania obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, również w przypadku środków odwoławczych, pomiędzy centralną jednostką zakupującą a podmiotami zamawiającymi, których zamówienia realizowane są przez centralną jednostkę zakupującą lub za jej pośrednictwem. W przypadku gdy centralna jednostka zakupująca ponosi wyłączną odpowiedzialność za przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówienia, powinna być również wyłącznie i bezpośrednio

odpowiedzialna za legalność tych postępowań. W przypadku gdy podmiot zamawiający realizuje niektóre części postępowania, na przykład ponowne otwarcie na konkurencję w ramach umowy ramowej lub udzielenie poszczególnych zamówień w oparciu o dynamiczny system zakupów, powinien nadal ponosić odpowiedzialność za realizowane przez siebie etapy.

- (33) Środki komunikacji elektronicznej są szczególnie dobrze dostosowane do wspierania scentralizowanych praktyk i narzędzi zakupowych ze względu na możliwości, które oferują w zakresie ponownego wykorzystania i automatycznego przetwarzania danych oraz minimalizacji kosztów związanych z informacjami i transakcjami. Dlatego też należy w pierwszej kolejności wprowadzić obowiązek stosowania tego rodzaju środków komunikacji elektronicznej przez centralne jednostki zakupujące, a jednocześnie należy ułatwiać zbliżanie praktyk stosowanych w całej Unii. Następnie, po upływie dwuletniego okresu przejściowego, należy wprowadzić powszechny obowiązek stosowania środków komunikacji elektronicznej we wszystkich procedurach udzielania zamówień.
- (34) Wspólne udzielanie zamówień przez podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich napotyka obecnie wyjątkowe trudności prawne, dotyczące w szczególności konfliktów ustawodawstw krajowych. Mimo że dyrektywa 2004/17/WE w sposób domyślny dopuszcza wspólne transgraniczne udzielanie zamówień publicznych, w praktyce szereg krajowych systemów prawnych w sposób wyraźny lub domyślny powoduje, że wspólne transgraniczne udzielanie zamówień jest pod względem prawnym wątpliwe lub niemożliwe. Podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich mogą być zainteresowane współpracą i wspólnym udzielaniem zamówień w celu maksymalnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego pod względem korzyści skali oraz podziału ryzyka i korzyści, między innymi w przypadku innowacyjnych projektów charakteryzujących się wyższym ryzykiem niż racjonalnie możliwe do zaakceptowania przez pojedynczy podmiot zamawiający. Należy zatem ustanowić nowe przepisy dotyczące wspólnych zamówień transgranicznych, określające prawodawstwo mające zastosowanie, w celu ułatwienia współpracy pomiędzy podmiotami zamawiającymi w ramach całego jednolitego rynku. Ponadto podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich mogą tworzyć wspólne podmioty prawne na podstawie prawa krajowego lub unijnego. Należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące takiej formy wspólnego udzielania zamówień.
- (35) Specyfikacje techniczne sporządzane przez nabywców muszą umożliwiać otwarcie procesu udzielania zamówień na konkurencję. W tym celu należy umożliwić składanie ofert odzwierciedlających różnorodność rozwiązań technicznych, tak by uzyskać wystarczający poziom konkurencji. W związku z powyższym specyfikacje techniczne powinny być opracowywane w sposób umożliwiający uniknięcie sztucznego zawężania konkurencji poprzez wymogi, które faworyzują konkretnego wykonawcę, odzwierciedlając kluczowe cechy dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych zwykle przez tego wykonawcę. Opracowanie specyfikacji technicznych pod względem wymagań funkcjonalnych i wydajnościowych zasadniczo umożliwia optymalne osiągnięcie tego celu i służy wspieraniu innowacji. W przypadku odniesienia do normy europejskiej albo, w przypadku jej braku, do normy krajowej, oferty oparte na równoważnych rozwiązaniach, które spełniają wymagania podmiotów zamawiających i są równorzędne w kategoriach bezpieczeństwa, muszą zostać rozpatrzone przez podmioty zamawiające. W celu wykazania równoważności oferty oferenci mogą zostać zobowiązani do przedstawienia zweryfikowanych dowodów od osób trzecich;

należy jednak dopuścić również inne odpowiednie sposoby wykazania takiej równoważności, takie jak dokumentacja techniczna producenta, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów bądź raportów z testów, ani nie ma możliwości ich uzyskania w przewidzianym terminie.

- (36) Podmioty zamawiające, które pragną dokonać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług o szczególnej charakterystyce środowiskowej, społecznej lub innej, powinny mieć możliwość odwoływania się do określonych etykiet, takich jak europejskie oznakowanie ekologiczne, ekoetykiety (wielo-) narodowe bądź inne etykiety, o ile wymogi dotyczące danej etykiety związane są z przedmiotem zamówienia, na przykład z opisem produktu i jego prezentacją, w tym z wymogami dotyczącymi opakowań. Istotne jest ponadto opracowywanie i przyjmowanie tych wymogów na podstawie obiektywnie weryfikowalnych kryteriów, przy zastosowaniu procedury, w której uczestniczyć mogą zainteresowane podmioty, takie jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy i organizacje związane z ochroną środowiska, oraz by etykieta była dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron.
- (37) W przypadku wszelkich zamówień przeznaczonych do użytku osób, zarówno ogółu społeczeństwa, jak i personelu podmiotu zamawiającego, niezbędne jest opracowanie przez podmioty zamawiające specyfikacji technicznych w sposób uwzględniający kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników, z wyjątkiem odpowiednio uzasadnionych przypadków.
- (38) Aby zachęcić małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) do uczestnictwa w rynku zamówień, należy wyraźnie przewidzieć możliwość dzielenia zamówień na jednorodne lub niejednorodne części. W przypadku podziału zamówienia na części, podmioty zamawiające mogą, na przykład w celu ochrony konkurencji lub zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw, ograniczyć liczbę części, o które może się ubiegać wykonawca, jak również mogą ograniczyć liczbę części, które mogą zostać przyznane jednemu oferentowi.
- (39) W zakresie, w jakim jest to zgodne z realizacją celu dotyczącego dobrych praktyk handlowych, przy jednoczesnym dopuszczeniu maksymalnej elastyczności, należy przewidzieć stosowanie dyrektywy [2004/18/WE] w sprawie zamówień publicznych w odniesieniu do wymogów dotyczących zdolności ekonomicznej i finansowej oraz dokumentów dowodowych. Przewiduje się zatem, iż podmioty zamawiające mogą stosować kryteria kwalifikacji określone w dyrektywie [2004/18/WE] oraz że, w takim przypadku, są one mianowicie zobowiązane do stosowania przepisów dotyczących ograniczenia wymagań w zakresie minimalnego obrotu, jak również przepisów odnoszących się do oświadczeń własnych.
- (40) Nie należy udzielać zamówień publicznych wykonawcom, którzy byli członkami organizacji przestępczej lub których uznano winnymi korupcji, nadużycia ze szkodą dla interesów finansowych Unii lub prania pieniędzy. Obowiązkowe wykluczenie na szczeblu unijnym powinno również obejmować wykonawców uchylających się od płacenia podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne. Biorąc pod uwagę fakt, że podmioty zamawiające, które nie są instytucjami zamawiającymi, mogą nie mieć dostępu do niepodważalnego dowodu w tej sprawie, wybór w sprawie zastosowania kryteriów wykluczenia wymienionych w dyrektywie [2004/18] należy pozostawić wspomnianym podmiotom zamawiającym. Obowiązek stosowania art. 55 ust. 1 i 2

dyrektywy [2004/18] powinien zostać zatem ograniczony do podmiotów zamawiających, które są instytucjami zamawiającymi. Ponadto podmioty zamawiające powinny mieć możliwość wykluczania kandydatów lub oferentów z tytułu naruszenia obowiązków środowiskowych lub społecznych, w tym przepisów dotyczących dostępności dla osób niepełnosprawnych lub innych form istotnych naruszeń etyki zawodowej, takich jak naruszenie reguł konkurencji lub praw własności intelektualnej.

- (41) W przypadku gdy podmioty zamawiające są zobowiązane do stosowania wyżej wymienionych kryteriów wykluczenia, powinny one stosować przepisy dyrektywy [2004/18] dotyczące możliwości przyjęcia przez wykonawców środków zgodności mających na celu naprawę skutków wszelkich przestępstw lub naruszeń oraz skuteczne zapobieganie dalszym przypadkom niewłaściwych praktyk.
- (42) Podmioty zamawiające mogą wymagać, aby w trakcie realizacji zamówienia stosowane były środki lub systemy zarządzania środowiskowego. Systemy zarządzania środowiskowego, zarówno zarejestrowane, jak i niezarejestrowane na mocy instrumentów unijnych, takich jak rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)²⁹, mogą wykazać, że wykonawca posiada zdolność techniczną do realizacji zamówienia. Opis działań wdrażanych przez wykonawcę w celu zagwarantowania identycznego poziomu ochrony środowiska należy przyjąć za rozwiązanie alternatywne wobec zarejestrowanych systemów zarządzania środowiskowego, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do tego rodzaju zarejestrowanych systemów zarządzania środowiskowego ani nie ma możliwości uzyskania ich w przewidzianym terminie.
- (43) Zamówienia powinny być udzielane na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i równego traktowania. Kryteria te powinny gwarantować, że oferty są oceniane w warunkach skutecznej konkurencji, również w przypadku gdy podmioty zamawiające wymagają wysokiej jakości robót budowlanych, dostaw i usług optymalnie dostosowanych do ich potrzeb. W efekcie podmioty zamawiające powinny mieć możliwość przyjęcia jako kryterium udzielenia zamówienia „oferty najkorzystniejszej ekonomicznie” lub „najniższego kosztu”, przy czym w tym drugim przypadku powinny mieć swobodę ustanawiania odpowiednich standardów jakości przy użyciu specyfikacji technicznych lub warunków realizacji zamówienia.
- (44) W przypadku gdy podmioty zamawiające udzielają zamówienia na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, muszą określić kryteria udzielenia zamówienia, na podstawie których dokonają oceny ofert w celu wyłonienia oferty prezentującej najlepszą relację jakości do ceny. Określenie tych kryteriów uzależnione jest od przedmiotu zamówienia, gdyż muszą one umożliwić ocenę poziomu wykonania przedstawionego w każdej ofercie w świetle przedmiotu zamówienia, który został zdefiniowany w specyfikacjach technicznych, oraz ocenę relacji jakości do ceny dla każdej z ofert. Ponadto wybrane kryteria udzielenia zamówienia nie powinny przyznawać podmiotowi zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru, powinny natomiast zapewniać możliwość skutecznej konkurencji, a także być uzupełnione

²⁹

Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

wymogami, które pozwalają na skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów.

- (45) Szczególnie istotne jest pełne wykorzystanie potencjału zamówień publicznych dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” na rzecz zrównoważonego rozwoju. W kontekście istotnych różnic pomiędzy poszczególnymi sektorami i rynkami nie byłoby jednak właściwe ustanowienie obowiązkowych wymogów w zakresie zamówień środowiskowych, społecznych i innowacyjnych. Prawodawca unijny określił już obowiązkowe wymogi w zakresie zamówień dotyczące osiągnięcia określonych celów w sektorach: pojazdów transportu drogowego (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego³⁰) oraz urządzeń biurowych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych³¹). Uzyskano ponadto znaczący postęp, jeśli chodzi o określenie wspólnych metodyk dotyczących rachunku cyklu życia. Wydaje się w związku z tym zasadne, by kontynuować działania w tym kierunku, pozostawiając ustanawianie obowiązkowych celów i wartości docelowych przepisom właściwym dla poszczególnych sektorów w zależności od polityki i warunków obowiązujących w danym sektorze, oraz by wspierać wypracowanie i stosowanie europejskich podejść do rachunku kosztów cyklu życia jako dalszej podstawy dla wykorzystania zamówień publicznych na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- (46) Uzupełnieniem działań właściwych dla poszczególnych sektorów musi być dostosowanie dyrektyw w sprawie zamówień publicznych uprawniające podmioty zamawiające do realizacji celów strategii „Europa 2020” w ramach ich strategii zakupowych. Dlatego też należy jasno określić, że podmioty zamawiające mogą ustalać ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz najniższy koszt, stosując podejście oparte na rachunku kosztów cyklu życia, pod warunkiem że wykorzystywana metoda została ustalona w obiektywny i niedyskryminacyjny sposób i jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron. Pojęcie rachunku kosztów cyklu życia obejmuje wszelkie koszty w całym cyklu życia robót budowlanych, dostaw lub usług, zarówno koszty wewnętrzne (takie jak koszty projektu, produkcji, eksploatacji, konserwacji i koszty usunięcia przy wycofaniu z eksploatacji), jak i koszty zewnętrzne, o ile można je wyrazić w wartościach pieniężnych i monitorować. Na szczeblu unijnym należy opracować wspólne metodyki obliczania kosztów cyklu życia dla poszczególnych kategorii dostaw lub usług; po opracowaniu każdej tego rodzaju metodyki jej stosowanie powinno być obowiązkowe.
- (47) Ponadto, jeśli chodzi o specyfikacje techniczne i kryteria udzielenia zamówienia, podmioty zamawiające powinny mieć możliwość zawarcia odniesienia do określonego procesu produkcji, określonego trybu świadczenia usług lub określonego procesu dotyczącego wszelkich innych etapów cyklu życia produktu lub usługi, pod warunkiem że są one związane z przedmiotem zamówienia. Aby lepiej uwzględnić aspekty społeczne w ramach zamówień publicznych, można również zezwolić zamawiającym na uwzględnianie, w ramach kryterium oferty najkorzystniejszej

³⁰ Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5.

³¹ Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 1.

ekonomicznie, charakterystyki związanej z warunkami pracy osób bezpośrednio uczestniczących w danym procesie produkcji lub realizacji. Charakterystyka może dotyczyć wyłącznie ochrony zdrowia personelu zaangażowanego w proces produkcji lub w celu wsparcia integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub członków słabszych grup społecznych wśród personelu wyznaczonego do realizacji zamówienia, w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych. Jakikolwiek kryterium udzielenia zamówienia, które obejmuje tę charakterystykę, należy w każdym wypadku ograniczyć do tych cech, które bezpośrednio wpływają na personel w środowisku pracy. Kryteria te muszą być stosowane zgodnie z dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług³² oraz w sposób, który nie powoduje bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji wykonawców z innych państw członkowskich lub z państw trzecich będących stronami Porozumienia lub umów o wolnym handlu, których stroną jest Unia.

- (48) W przypadku zamówień na usługi oraz zamówień dotyczących projektu robót budowlanych, podmioty zamawiające powinny również mieć możliwość zastosowania – jako kryterium udzielenia zamówienia – organizacji, kwalifikacji i doświadczenia personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia, ze względu na fakt, że może to wpłynąć na jakość realizacji zamówienia, a w efekcie na wartość ekonomiczną oferty.
- (49) Oferty, które wydają się przedstawiać rażąco niską cenę w odniesieniu do robót budowlanych, dostaw czy usług, mogą opierać się na nieracjonalnych pod względem technicznym, ekonomicznym lub prawnym założeniach lub praktykach. W celu zapobieżenia ewentualnym uchybieniom w trakcie realizacji zamówienia podmioty zamawiające powinny być zobowiązane do zażądania wyjaśnień dotyczących ceny w przypadku, gdy oferta zawiera cenę w istotny sposób niższą niż ceny proponowane przez pozostałych oferentów. W przypadku gdy oferent nie jest w stanie przedstawić wystarczającego wyjaśnienia, podmiotowi zamawiającemu powinno przysługiwać prawo do odrzucenia oferty. Oferta powinna być obowiązkowo odrzucana w przypadkach, gdy podmiot zamawiający ustali, że rażąco niska cena jest wynikiem niezgodności z obowiązującym prawodawstwem unijnym w dziedzinach prawa socjalnego, prawa pracy lub ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa pracy.
- (50) Warunki realizacji zamówienia są zgodne z niniejszą dyrektywą, pod warunkiem że nie są one, bezpośrednio ani pośrednio, dyskryminujące, są powiązane z przedmiotem zamówienia oraz są przedstawione w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumentach specyfikujących zamówienie. Mogą one, w szczególności, służyć wspieraniu organizacji wewnętrznych szkoleń zawodowych, zatrudniania osób mających szczególne trudności z integracją, a także zwalczania bezrobocia, ochrony środowiska lub dobrostanu zwierząt. Można na przykład ustanowić odnoszące się do realizacji zamówienia wymogi w zakresie zatrudnienia osób długotrwale poszukujących pracy, przeprowadzenia szkoleń dla bezrobotnych lub młodych, przestrzegania podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), o ile przepisy te nie zostały wdrożone do

³² Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

prawa krajowego, a także w zakresie zatrudnienia większej liczby osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, niż wymaga tego ustawodawstwo krajowe.

- (51) Ustawy, rozporządzenia i układy zbiorowe, zarówno na poziomie krajowym, jak i na poziomie unijnym, obowiązujące w zakresie warunków zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy, stosuje się podczas realizacji zamówień pod warunkiem, że tego rodzaju przepisy, jak i ich stosowanie, są zgodne z prawem unijnym. W sytuacjach transgranicznych, gdy pracownicy jednego państwa członkowskiego świadczą usługi w innym państwie członkowskim w celu realizacji zamówienia, dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług³³ określa warunki minimalne, które muszą zostać spełnione przez państwo przyjmujące w stosunku do takich oddelegowanych pracowników. Jeżeli prawo krajowe zawiera regulacje w tym zakresie, nieprzestrzeganie tych obowiązków można uznać za poważne wykroczenie ze strony danego wykonawcy, które może prowadzić do wykluczenia tego wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.
- (52) Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów³⁴ powinno mieć zastosowanie do obliczania terminów przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
- (53) Niezbędne jest doprecyzowanie warunków, w jakich modyfikacje umowy w okresie jej obowiązywania wymagają przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, z uwzględnieniem stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nowe postępowanie o udzielenie zamówienia wymagane jest w przypadku istotnych zmian pierwotnej umowy, w szczególności w odniesieniu do zakresu i treści wzajemnych praw i obowiązków stron, w tym podziału praw własności intelektualnej, a zmiany te wskazują na zamiar stron dotyczący renegotjacji istotnych warunków tego zamówienia. Ma to miejsce szczególnie w sytuacji, gdy zmienione warunki mogłyby wpłynąć na wynik postępowania, jeżeli zostałyby uwzględnione w pierwotnym postępowaniu.
- (54) Podmioty zamawiające mogą napotkać okoliczności zewnętrzne, których nie mogły przewidzieć w momencie udzielania zamówienia. W takim przypadku niezbędny jest pewien stopień elastyczności w celu dostosowania umowy do tych okoliczności bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia. Pojęcie nieprzewidzianych okoliczności odnosi się do okoliczności, których nie można było przewidzieć pomimo odpowiednio starannego przygotowania pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia przez podmiot zamawiający, biorąc pod uwagę dostępne środki, charakter i cechy danego projektu, dobre praktyki właściwe dla danej dziedziny oraz konieczność zagwarantowania odpowiedniej relacji pomiędzy zasobami wykorzystywanymi na przygotowanie postępowania a jego przewidywalną wartością. Nie ma ono jednak zastosowania w sytuacjach, w których modyfikacja powoduje zmianę charakteru całego zamówienia, na przykład przez zastąpienie zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług innym przedmiotem zamówienia lub przez całkowitą zmianę rodzaju zamówienia, ponieważ w takiej sytuacji można zakładać hipotetyczny wpływ na wynik.

³³ Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

³⁴ Dz.U. L 124 z 8.6.1971, s. 1.

- (55) Zgodnie z zasadami równego traktowania i przejrzystości, zwycięskiego oferenta nie można zastąpić innym wykonawcą bez ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję. Zwycięski oferent realizujący zamówienie może jednak w trakcie realizacji zamówienia podlegać pewnym zmianom strukturalnym, takim jak czysto wewnętrzne reorganizacje, fuzje i przejęcia czy postępowanie upadłościowe. Tego rodzaju zmiany strukturalne nie powinny automatycznie wiązać się z wymogiem przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia dla wszystkich zamówień realizowanych przez ten podmiot.
- (56) Podmioty zamawiające powinny mieć możliwość, w odniesieniu do poszczególnych zamówień, przewidzenia modyfikacji w drodze klauzul rewizji, jednak klauzule takie nie powinny dawać im nieograniczonej swobody decyzyjnej. W niniejszej dyrektywie należy zatem określić, do jakiego stopnia możliwe jest wprowadzanie modyfikacji do pierwotnej umowy.
- (57) Ocena wykazała, że państwa członkowskie nie monitorują wdrażania i funkcjonowania przepisów dotyczących zamówień publicznych w sposób spójny i systematyczny. Ma to negatywny wpływ na prawidłowe wdrażanie przepisów wynikających z przedmiotowych dyrektyw, co stanowi główne źródło kosztów i niepewności. Kilkanaście państw członkowskich powołało centralne krajowe organy do spraw zamówień publicznych, jednak zadania powierzone tym organom różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Bardziej przejrzyste, spójne i autorytatywne mechanizmy monitorowania i kontroli zwiększyłyby wiedzę na temat funkcjonowania przepisów dotyczących zamówień, poprawiłyby pewność prawną dla podmiotów gospodarczych i podmiotów zamawiających oraz przyczyniłyby się do ustanowienia równych warunków działania. Mechanizmy takie mogłyby służyć jako narzędzia wykrywania i wczesnego rozwiązywania problemów, zwłaszcza w odniesieniu do projektów współfinansowanych przez Unię, oraz identyfikacji niedociągnięć strukturalnych. Istnieje szczególnie duża potrzeba koordynacji tych mechanizmów w celu zagwarantowania spójnego stosowania, kontroli i monitorowania polityki zamówień publicznych, jak również systematycznej oceny wyników polityki zamówień w całej Unii.
- (58) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden organ krajowy do spraw monitorowania, wdrażania i kontroli zamówień publicznych. Taki organ centralny powinien dysponować bezpośrednimi i aktualnymi informacjami, w szczególności dotyczącymi różnych problemów wpływających na wdrożenie przepisów prawa zamówień publicznych. Powinien mieć zdolność natychmiastowego reagowania w związku z funkcjonowaniem polityki oraz z potencjalnymi słabymi stronami ustawodawstwa krajowego i praktyki krajowej, a także przyczyniać się do szybkiej identyfikacji rozwiązań. W kontekście skutecznej walki z korupcją i nadużyciami finansowymi wspomniany organ nadzoru, a także ogół społeczeństwa, powinien również mieć możliwość kontroli tekstów zawartych umów. Umowy w sprawie zamówień o wysokiej wartości powinny być zatem przekazywane organowi nadzoru, a zainteresowane osoby powinny mieć możliwość dostępu do tych dokumentów, w zakresie, w jakim nie zagraża to uzasadnionym interesom publicznym i prywatnym.
- (59) Nie wszystkie podmioty zamawiające mogą dysponować wewnętrzną wiedzą fachową niezbędną do realizacji zamówień skomplikowanych pod względem ekonomicznym lub technicznym. W tym kontekście odpowiednie wsparcie profesjonalne będzie efektywnym uzupełnieniem działań w zakresie monitorowania i kontroli. Z jednej

strony cel ten może zostać osiągnięty za pomocą narzędzi dzielenia się wiedzą (centrów wiedzy) oferujących pomoc techniczną podmiotom zamawiającym; z drugiej strony podmioty gospodarcze, między innymi MŚP, powinny korzystać z pomocy administracyjnej, w szczególności w przypadku udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia w kontekście transgranicznym.

- (60) Struktury lub mechanizmy monitorowania, nadzoru i wsparcia funkcjonują już na szczeblu krajowym i mogą oczywiście zostać wykorzystane do zapewnienia monitorowania, realizacji i kontroli zamówień publicznych oraz do zagwarantowania niezbędnego wsparcia dla podmiotów zamawiających i wykonawców.
- (61) W celu zapewnienia spójnego doradztwa i praktyki w każdym państwie członkowskim i w całej Unii niezbędna jest skuteczna współpraca. Organy do spraw monitorowania, wdrażania, kontroli i pomocy technicznej powinny mieć możliwość wymiany informacji i współpracy; w tym kontekście krajowe organy wyznaczone przez poszczególne państwa członkowskie powinny działać jako preferowany punkt do kontaktów ze służbami Komisji na potrzeby gromadzenia danych, wymiany informacji i monitorowania wdrażania przepisów prawa UE w dziedzinie zamówień publicznych.
- (62) W celu dostosowania się do szybkich zmian technicznych, gospodarczych i regulacyjnych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy. W istocie ze względu na konieczność zapewnienia zgodności z umowami międzynarodowymi, Komisji powinno przysługiwać uprawnienie do zmiany procedur technicznych dotyczących metod wyliczania progów, jak również do okresowej korekty samych progów; odniesienia do nomenklatury CPV mogą podlegać zmianom regulacyjnym na szczeblu Unii Europejskiej i należy uwzględnić te zmiany w treści niniejszej dyrektywy; szczegóły techniczne i charakterystyki urządzeń do elektronicznego odbioru należy aktualizować zgodnie z postępem technologicznym i wymogami administracyjnymi; konieczne jest również powierzenie Komisji uprawnienia do ustanawiania określonych obowiązkowych standardów technicznych w zakresie komunikacji elektronicznej w celu zagwarantowania kompatybilności formatów technicznych, procesów i przekazywanych wiadomości w procedurach udzielania zamówień przeprowadzanych z użyciem środków komunikacji elektronicznej, z uwzględnieniem postępu technologicznego i wymogów administracyjnych; Komisja powinna zostać również uprawniona do dostosowywania zakresu obowiązkowych informacji, jakie należy podawać w ogłoszeniach, aby uwzględnić wymogi administracyjne i zmiany regulacyjne zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE; aby uwzględnić środki przyjęte w kontekście sektorowym, należy niezwłocznie dostosować: wykaz unijnych aktów ustawodawczych ustanawiających wspólne metodyki obliczania kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 77 ust. 3, wykaz międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska, o których mowa w art. 70 i 79, oraz wykaz unijnego prawodawstwa określonego w art. 27 ust. 3, którego wdrożenie stanowi podstawę, aby domniemywać, że dostęp do danego rynku jest wolny, a także załącznik II, o którym mowa w art. 4 ust. 4, ustanawiający wykaz aktów ustawodawczych, jakie uwzględnia się przy ocenie istnienia praw specjalnych lub wyłącznych. Aby sprostać tym wymogom, Komisja powinna zostać uprawniona do aktualizacji wykazów.

- (63) Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (64) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie określenia procedury przesyłania i publikacji danych, o których mowa w załączniku IX, oraz procedur sporządzania i przekazywania ogłoszeń, opracowania standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń, jak również określenia standardów przetwarzania i przekazywania informacji oraz wspólnego wzoru do wykorzystania przez organy nadzoru na potrzeby sporządzania sprawozdania z wdrażania obejmującego dane statystyczne. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję³⁵. W przypadku przyjmowania tych aktów wykonawczych, które nie mają wpływu na środki finansowe ani na charakter i zakres obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, należy stosować procedurę doradczą. Akty te charakteryzują bowiem się tym, że mają wyłącznie administracyjny cel i służą ułatwieniu stosowania zasad określonych w niniejszej dyrektywie. Ponadto decyzje mające na celu ustalenie, czy dana działalność bezpośrednio podlega konkurencji na rynkach, do których dostęp jest wolny, należy przyjmować zgodnie z ramami zapewniającymi jednakowe warunki wykonania tego przepisu. Należy w związku z tym powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze również w zakresie szczegółowych przepisów dotyczących wdrażania procedury przewidzianej na mocy art. 28, mającej na celu ustalenie, czy zastosowanie ma art. 27, a także samych decyzji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję³⁶. Do celów przyjęcia tych aktów wykonawczych należy stosować procedurę doradczą.
- (65) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie koordynacja przepisów prawnych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących niektórych procedur udzielania zamówień publicznych, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i w związku z tym może być lepiej osiągnięty na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (66) Należy zatem uchylić dyrektywę 2004/17/WE.
- (67) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających z dnia [data], państwa członkowskie zobowiązały się do przedstawienia, w uzasadnionych przypadkach, powiadomienia o środkach transpozycji wraz z co najmniej jednym dokumentem wyjaśniającym związki między

³⁵ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

³⁶ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że złożenie tych dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I: ZAKRES STOSOWANIA, DEFINICJE I ZASADY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I Przedmiot i definicje

Artykuł 1: Przedmiot i zakres stosowania

Artykuł 2: Definicje

Artykuł 3: Zamówienia mieszane oraz zamówienia obejmujące kilka rodzajów działalności

ROZDZIAŁ II: Zakres podmiotowy: określenie rodzajów działalności i podmiotów objętych dyrektywą

SEKCJA 1: PODMIOTY

Artykuł 4: Podmioty zamawiające

SEKCJA 2: RODZAJE DZIAŁALNOŚCI

Artykuł 5: Gaz i energia cieplna

Artykuł 6: Energia elektryczna

Artykuł 7: Gospodarka wodna

Artykuł 8: Usługi transportowe

Artykuł 9: Porty i porty lotnicze

Artykuł 10: Usługi pocztowe

Artykuł 11: Wydobywanie ropy naftowej i gazu oraz poszukiwanie, bądź wydobywanie, węgla lub innych paliw stałych

ROZDZIAŁ III: Zakres przedmiotowy

SEKCJA 1: PROGI

Artykuł 12: Progi

Artykuł 13: Metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia

Artykuł 14: Korekta progów

SEKCJA 2: ZAMÓWIENIA I KONKURSY WYŁĄCZONE

Podsekcja 1: Wyłączenia mające zastosowanie do wszystkich podmiotów zamawiających oraz szczególne wyłączenia dotyczące sektorów gospodarki wodnej i energetyki

Artykuł 15: Zamówienia udzielane na potrzeby odsprzedaży lub dzierżawy/wynajmu osobom trzecim

Artykuł 16: Zamówienia udzielane i konkursy organizowane w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w państwie trzecim

Artykuł 17: Obronność i bezpieczeństwo

Artykuł 18: Zamówienia udzielane i konkursy organizowane na podstawie procedur międzynarodowych

Artykuł 19: Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień publicznych na usługi

Artykuł 20: Zamówienia udzielane przez niektóre podmioty zamawiające na zakup wody oraz dostawę energii lub paliw do produkcji energii

Podsekcja 2: Stosunki szczególne (podmioty kontrolowane, współpraca, przedsiębiorstwa powiązane oraz wspólne przedsięwzięcia)

Artykuł 21: Stosunki między instytucjami publicznymi

Artykuł 22: Zamówienia udzielane przedsiębiorstwu powiązanemu

Artykuł 23: Zamówienia udzielane wspólnemu przedsięwzięciu lub podmiotowi zamawiającemu wchodzącemu w skład wspólnego przedsięwzięcia

Artykuł 24: Przekazywanie informacji

Podsekcja 3: Sytuacje szczególne

Artykuł 25: Usługi badawcze i rozwojowe

Artykuł 26: Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom

Podsekcja 4: Rodzaje działalności bezpośrednio podlegające konkurencji oraz dotyczące ich przepisy proceduralne

Artykuł 27: Rodzaje działalności bezpośrednio podlegające konkurencji

Artykuł 28: Procedura do celów ustalenia, czy zastosowanie ma art. 27

ROZDZIAŁ IV: Zasady ogólne

Artykuł 29: Zasady udzielania zamówień

Artykuł 30: Wykonawcy

Artykuł 31: Zamówienia zastrzeżone

Artykuł 32: Poufność

Artykuł 33: Przepisy dotyczące komunikacji

Artykuł 34: Powszechny obowiązek stosowania środków komunikacji elektronicznej

Artykuł 35: Nomenklatury

Artykuł 36: Konflikt interesów

Artykuł 37: Postępowanie niezgodne z prawem

TYTUŁ II: PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I: Procedury

Artykuł 38: Warunki dotyczące Porozumienia w sprawie zamówień rządowych i innych umów międzynarodowych

Artykuł 39: Wybór procedury

Artykuł 40: Procedura otwarta

Artykuł 41: Procedura ograniczona

Artykuł 42: Procedura negocjacyjna z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie

Artykuł 43: Partnerstwo innowacyjne

Artykuł 44: Stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie

ROZDZIAŁ II: Techniki i instrumenty w zakresie zamówień elektronicznych i zagregowanych

Artykuł 45: Umowy ramowe

Artykuł 46: Dynamiczne systemy zakupów

Artykuł 47: Aukcje elektroniczne

Artykuł 48: Katalogi elektroniczne

Artykuł 49: Scentralizowane działania zakupowe i centralne jednostki zakupujące

Artykuł 50: Pomocnicze działania zakupowe

Artykuł 51: Okazjonalne wspólne udzielanie zamówień

Artykuł 52: Wspólne udzielanie zamówień przez podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich

ROZDZIAŁ III: Przeprowadzenie postępowania

SEKCJA 1: PRZYGOTOWANIE

Artykuł 53: Wstępne konsultacje rynkowe

Artykuł 54: Specyfikacje techniczne

Artykuł 55: Etykiety

Artykuł 56: Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe

Artykuł 57: Przekazywanie specyfikacji technicznych

Artykuł 58: Oferty wariantowe

Artykuł 59: Podział zamówień na części

Artykuł 60: Wyznaczanie terminów

SEKCJA 2: PUBLIKACJA I PRZEJRZYSTOŚĆ

Artykuł 61: Okresowe ogłoszenie informacyjne

Artykuł 62: Ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania

Artykuł 63: Ogłoszenie o zamówieniu

Artykuł 64: Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

Artykuł 65: Forma i sposób publikacji ogłoszeń

Artykuł 66: Publikacja na poziomie krajowym

Artykuł 67: Dostępność w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie

Artykuł 68: Zaproszenie do składania ofert lub do negocjacji; zaproszenie do potwierdzenia zainteresowania

Artykuł 69: Informowanie wnioskujących o zakwalifikowanie, kandydatów i oferentów

SEKCJA 3: WYBÓR UCZESTNIKÓW ORAZ UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 70: Zasady ogólne

Podsekcja 1: Systemy kwalifikowania oraz kwalifikacja podmiotowa

Artykuł 71: Systemy kwalifikowania

Artykuł 72: Kryteria kwalifikacji podmiotowej

Artykuł 73: Poleganie na zdolności innych podmiotów

Artykuł 74: Stosowanie podstaw wykluczenia oraz kryteriów kwalifikacji przewidzianych w [dyrektywa 2004/18]

Artykuł 75: Normy zapewniania jakości i normy zarządzania środowiskowego

Podsekcja 2: Udzielenie zamówienia

Artykuł 76: Kryteria udzielenia zamówienia

Artykuł 77: Rachunek kosztów cyklu życia

Artykuł 78: Przeszkody w udzieleniu zamówienia

Artykuł 79: Rażąco tanie oferty

Rozdział IV: Realizacja zamówienia

Artykuł 80: Warunki realizacji zamówień

Artykuł 81: Podwykonawstwo

Artykuł 82: Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania

Artykuł 83: Rozwiązywanie umów

TYTUŁ III: SZCZEGÓLNE REŻIMY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I: Usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 84: Udzielanie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 85: Publikacja ogłoszeń

Artykuł 86: Zasady udzielania zamówień

ROZDZIAŁ II: Reguły dotyczące konkursów

Artykuł 87: Przepisy ogólne

Artykuł 88: Zakres stosowania

Artykuł 89: Ogłoszenia

Artykuł 90: Reguły organizacji konkursów, kwalifikacja uczestników oraz sąd konkursowy

Artykuł 91: Decyzje sądu konkursowego

TYTUŁ IV: ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

Artykuł 92: Egzekwowanie przepisów

Artykuł 93: Nadzór publiczny

Artykuł 94: Indywidualne sprawozdania dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia

Artykuł 95: Sprawozdania krajowe

Artykuł 96: Pomoc dla podmiotów zamawiających i przedsiębiorstw

Artykuł 97: Współpraca administracyjna

TYTUŁ V: PRZEKAZANIE UPRAWNIENI, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 98: Wykonywanie przekazanych uprawnień

Artykuł 99: Tryb pilny

Artykuł 100: Procedura komitetowa

Artykuł 101: Transpozycja

Artykuł 102: Uchylenie

Artykuł 103: Przegląd

Artykuł 104: Wejście w życie

Artykuł 105: Adresaci

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK I: Wykaz rodzajów działalności przewidziany w art. 2 pkt 8 lit. a)

ZAŁĄCZNIK II: Wykaz prawodawstwa unijnego, o którym mowa w art. 4 ust. 2

ZAŁĄCZNIK III: Wykaz prawodawstwa unijnego, o którym mowa w art. 27 ust. 3

ZAŁĄCZNIK IV: Wymagania dotyczące urządzeń do elektronicznego odbioru ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków o zakwalifikowanie, a także planów i projektów w konkursach

Załącznik V: Wykaz umów międzynarodowych, o których mowa w art. 38

ZAŁĄCZNIK VI Część A: Informacje, jakie należy zamieścić w okresowym ogłoszeniu informacyjnym (o którym mowa w art. 61)

ZAŁĄCZNIK VI Część B: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy niestanowiącego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie (o którym mowa w art. 61 ust. 1)

ZAŁĄCZNIK VII: Informacje, jakie należy zamieścić w specyfikacji dotyczącej aukcji elektronicznej (art. 47 ust. 4)

ZAŁĄCZNIK VIII: Definicje niektórych specyfikacji technicznych

ZAŁĄCZNIK IX: Wymogi dotyczące publikacji

ZAŁĄCZNIK X: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania (o którym mowa w art. 39 ust. 2 lit. b) oraz art. 62)

ZAŁĄCZNIK XI: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o zamówieniu (o którym mowa w art. 63)

ZAŁĄCZNIK XII: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia (o którym mowa w art. 64)

ZAŁĄCZNIK XIII: Treść zaproszeń do składania ofert, do negocjacji lub do potwierdzenia zainteresowania przewidzianych w art. 68

ZAŁĄCZNIK XIV: Wykaz międzynarodowych konwencji w zakresie prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska, o których mowa w art. 70 oraz 79

ZAŁĄCZNIK XV: Wykaz prawodawstwa unijnego, o którym mowa w art. 77 ust. 3

ZAŁĄCZNIK XVI: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o modyfikacji umowy w trakcie jej obowiązywania (o którym mowa w art. 82 ust. 6)

ZAŁĄCZNIK XVII: Usługi, o których mowa w art. 84

ZAŁĄCZNIK XVIII: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym usług społecznych i innych szczególnych usług (o którym mowa w art. 85)

ZAŁĄCZNIK XIX: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o konkursie (o którym mowa w art. 89 ust. 1)

ZAŁĄCZNIK XX: Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o wynikach konkursu (o którym mowa w art. 89 ust. 1)

ZAŁĄCZNIK XXI: Tabela korelacji

TYTUŁ I

ZAKRES STOSOWANIA, DEFINICJE I ZASADY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

Przedmiot i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące procedur udzielania zamówień przez podmioty zamawiające określone w art. 4 w odniesieniu do zamówień oraz konkursów, których szacunkowa wartość jest nie mniejsza niż kwoty progowe określone w art. 12.
2. Zamówienia w rozumieniu niniejszej dyrektywy stanowią zakup lub inną formę nabycia robót budowlanych, dostaw lub usług przez co najmniej jeden podmiot zamawiający od wykonawców wybranych przez ten podmiot zamawiający, pod warunkiem że roboty budowlane, dostawy lub usługi są przeznaczone na potrzeby wykonywania jednego z rodzajów działalności, o których mowa w art. 5–11.

Całość robót budowlanych, dostaw lub usług, nawet zakupionych w ramach różnych umów, stanowi pojedyncze zamówienie w rozumieniu niniejszej dyrektywy, o ile umowy są częścią jednego projektu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- (1) „instytucje zamawiające” oznaczają państwo, instytucje regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego, związki złożone z jednej lub wielu takich instytucji lub z jednego lub wielu podmiotów prawa publicznego;
- (2) „instytucje regionalne” obejmują wszystkie instytucje jednostek administracyjnych poziomu NUTS 1 i 2, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁷;
- (3) „instytucje lokalne” obejmują wszystkie instytucje jednostek administracyjnych poziomu NUTS 3 oraz mniejszych jednostek administracyjnych, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003;

³⁷ Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1.

- (4) „podmiot prawa publicznego” oznacza podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:
- a) został ustanowiony lub działa w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego; w tym kontekście podmiot, który działa w zwykłych warunkach rynkowych, ma na celu osiągnięcie zysku i ponosi straty wynikające z prowadzenia działalności, nie działa w celu zaspokojenia potrzeb w interesie ogólnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego;
 - b) posiada osobowość prawną;
 - c) jest finansowany w przeważającej części przez państwo, instytucje regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; bądź jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów; bądź ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, instytucje regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego.
- (5) „przedsiębiorstwo publiczne” oznacza każde przedsiębiorstwo, na które instytucje zamawiające mogą wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego we wspomnianym przedsiębiorstwie lub poprzez zasady określające jego działanie;
- (6) „prawa specjalne lub wyłączne” oznaczają prawa przyznane przez właściwy organ państwa członkowskiego w drodze dowolnych przepisów ustawodawczych, wykonawczych lub administracyjnych, których wynikiem jest zastrzeżenie wykonywania działalności określonej w art. 5–11 dla jednego lub kilku podmiotów oraz które wywierają istotny wpływ na możliwość wykonywania wspomnianej działalności przez inne podmioty;
- (7) „zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi” oznaczają umowy o charakterze odpłatnym zawierane na piśmie pomiędzy co najmniej jednym z podmiotów zamawiających określonych w art. 4 ust. 3, a co najmniej jednym wykonawcą, których przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, dostawa produktów lub świadczenie usług w rozumieniu niniejszej dyrektywy;
- (8) „zamówienia na roboty budowlane” oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest jedno z następujących działań:
- a) wykonanie albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I;
 - b) wykonanie albo zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie obiektu budowlanego;
 - c) realizacja, za pomocą dowolnych środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez podmiot zamawiający mający decydujący wpływ na rodzaj lub projekt obiektu;

- (9) „obiekt budowlany” oznacza wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;
- (10) „zamówienia na dostawy” oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest zakup, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji wykupu, produktów. Zamówienie na dostawy może obejmować dodatkowo rozmieszczenie i instalację produktów;
- (11) „zamówienia na usługi” oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest świadczenie usług innych niż te, o których mowa w pkt 8;
- (12) „wykonawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub podmiot zamawiający lub grupę takich osób lub podmiotów, które oferują wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług na rynku;
- (13) „oferent” oznacza wykonawcę, który złożył ofertę;
- (14) „kandydat” oznacza wykonawcę, który ubiegał się o zaproszenie lub został zaproszony do udziału w procedurze ograniczonej, procedurze negocjacyjnej lub partnerstwie innowacyjnym;
- (15) „dokumenty specyfikujące zamówienie” oznaczają wszelkie dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się podmiot zamawiający w celu opisanego lub ustalenia elementów zamówienia lub postępowania, w tym ogłoszenie o zamówieniu, okresowe ogłoszenie informacyjne lub ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, specyfikacje techniczne, proponowane warunki umowy, formaty przedstawiania dokumentów przez kandydatów i oferentów, informacje na temat mających ogólne zastosowanie obowiązków oraz wszelkie dokumenty dodatkowe;
- (16) „scentralizowane działania zakupowe” oznaczają działania prowadzone w trybie ciągłym w jednej z następujących form:
- a) nabywania dostaw lub usług z przeznaczeniem dla podmiotów zamawiających;
 - b) udzielania zamówień lub zawierania umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi z przeznaczeniem dla podmiotów zamawiających;
- (17) „pomocnicze działania zakupowe” oznaczają działania polegające na zapewnieniu wsparcia dla działań zakupowych, w szczególności w następującej formie:
- a) infrastruktury technicznej umożliwiającej podmiotom zamawiającym udzielanie zamówień lub zawieranie umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi;
 - b) doradztwa dotyczącego prowadzenia lub planowania postępowań o udzielenie zamówienia;
 - c) przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia i zarządzania nimi w imieniu i na rzecz danego podmiotu zamawiającego;

- (18) „centralna jednostka zakupująca” oznacza instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 2 pkt 1 lub instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy [2004/18/WE], która realizuje scentralizowane działania zakupowe oraz, ewentualnie, pomocnicze działania zakupowe;
- (19) „jednostka realizująca obsługę zamówień” oznacza podmiot publiczny lub prywatny, który oferuje pomocnicze działania zakupowe na rynku;
- (20) „pisemne” lub „na piśmie” oznacza każdy przekaz złożony ze słów lub cyfr, który można odczytać, powielić, a następnie przekazać, w tym informacje przekazywane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych;
- (21) „środki elektroniczne” oznaczają środki wykorzystujące sprzęt elektroniczny w celu przetwarzania (w tym także kompresji cyfrowej) i przechowywania danych, które są przesyłane, przenoszone i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;
- (22) „cykl życia” oznacza wszystkie kolejne lub powiązane ze sobą etapy, w tym produkcję, transport, użytkowanie i utrzymanie, w czasie istnienia produktu lub obiektu budowlanego lub świadczenia usługi, od nabycia surowca lub pozyskania zasobów po unieszkodliwienie, oczyszczenie i finalizację;
- (23) „konkursy” oznaczają procedury, które umożliwiają podmiotowi zamawiającemu uzyskanie planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowania konkursowego z przyznaniem nagród lub bez przyznania nagród, przede wszystkim w dziedzinie planowania przestrzennego i urbanistyki, architektury, inżynierii lub przetwarzania danych.

Artykuł 3

Zamówienia mieszane oraz zamówienia obejmujące kilka rodzajów działalności

1. Zamówień, których przedmiotem są dwa lub więcej rodzajów zamówień (roboty budowlane, usługi lub dostawy), udziela się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do rodzaju zamówień, który odpowiada głównemu przedmiotowi danego zamówienia.

W przypadku zamówień mieszanych składających się z usług w rozumieniu tytułu III rozdział I lub innych usług bądź usług i dostaw, główny przedmiot zamówienia ustala się przez porównanie wartości usług lub dostaw objętych zamówieniem.

W przypadku zamówień mieszanych zawierających elementy zamówień na dostawy, roboty budowlane i usługi oraz koncesji, części zamówienia stanowiącej zamówienie objęte zakresem niniejszej dyrektywy udziela się zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Jeżeli poszczególnych części danego zamówienia nie da się w obiektywny sposób rozdzielić, zastosowanie niniejszej dyrektywy ustala się w oparciu o główny przedmiot zamówienia.

2. Zamówienie, które ma dotyczyć kilku rodzajów działalności, podlega zasadom mającym zastosowanie do rodzaju działalności, którego zasadniczo dotyczy.

Wyboru między udzieleniem jednego zamówienia a udzieleniem kilku odrębnych zamówień nie można jednak dokonywać w celu wyłączenia zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub, w stosownych przypadkach, dyrektywy [2004/18/WE].

3. Jeżeli jeden z rodzajów działalności, których dotyczy zamówienie, podlega niniejszej dyrektywie, a inny rodzaj działalności podlega wyżej wymienionej dyrektywie [2004/18], oraz jeżeli nie ma obiektywnej możliwości określenia, którego z rodzajów działalności dotyczy zasadniczo zamówienie, wówczas zamówienie udzielane jest zgodnie z wyżej wymienioną dyrektywą [2004/18].
4. Jeżeli jeden z rodzajów działalności, których dotyczy zamówienie, podlega niniejszej dyrektywie, a inny z tych rodzajów działalności nie podlega niniejszej dyrektywie ani dyrektywie [2004/18] lub dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE³⁸, oraz jeżeli nie ma obiektywnej możliwości określenia, którego z rodzajów działalności dotyczy zasadniczo zamówienie, wówczas zamówienie udzielane jest zgodnie z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ II

Zakres podmiotowy: określenie rodzajów działalności i podmiotów objętych dyrektywą

SEKCJA 1

PODMIOTY

Artykuł 4

Podmioty zamawiające

1. Domniemywa się istnienie dominującego wpływu instytucji zamawiających w rozumieniu art. 2 pkt 5 w poniższych przypadkach, gdy instytucje te, bezpośrednio lub pośrednio:
 - a) posiadają większość subskrybowanego kapitału przedsiębiorstwa;
 - b) kontrolują większość głosów przypadających na akcje emitowane przez przedsiębiorstwo;
 - c) mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa.
2. Prawa, które przyznano w drodze procedury zapewniającej odpowiednie nagłośnienie postępowania i których przyznanie opierało się na obiektywnych kryteriach, zgodnych w szczególności z prawem unijnym, nie stanowią „praw specjalnych lub wyłącznych” w rozumieniu art. 2 pkt 6.

³⁸ Dz.U. L 217 z 20.8.2009, s. 76.

Dotyczy to:

- a) procedur udzielania zamówienia z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie spełniających wymogi dyrektywy [2004/18/WE], [dyrektywy... (w sprawie koncesji)] lub niniejszej dyrektywy;
 - b) procedur, których podstawę stanowią inne unijne akty ustawodawcze wymienione w załączniku II, zapewniających odpowiednią uprzednią przejrzystość w zakresie przyznawania zezwoleń w oparciu o obiektywne kryteria.
3. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do podmiotów zamawiających:
- a) będących instytucjami zamawiającymi lub przedsiębiorstwami publicznymi oraz prowadzących jeden z rodzajów działalności wymienionych w art. 5–11;
 - b) które, w przypadku gdy nie są instytucjami zamawiającymi lub przedsiębiorstwami publicznymi, wykonują pośród prowadzonych przez nie rodzajów działalności jeden z rodzajów działalności wymienionych w art. 5–11, bądź dowolne połączenie tych rodzajów działalności, i korzystają z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych przez właściwy organ państwa członkowskiego.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w odniesieniu do zmiany wykazu unijnego prawodawstwa określonego w załączniku II, w przypadku gdy takie zmiany okażą się konieczne w związku z przyjęciem, uchyceniem lub modyfikacją przepisów.

SEKCJA 2

RODZAJE DZIAŁALNOŚCI

Artykuł 5 *Gaz i energia cieplna*

1. W odniesieniu do gazu i energii cieplnej niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących rodzajów działalności:
- a) zapewniania lub obsługi stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej;
 - b) dostaw gazu lub energii cieplnej do takich sieci.
2. Dostawy gazu lub energii cieplnej do sieci zapewniających usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 1, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) produkcja gazu lub energii cieplnej przez dany podmiot stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia innego rodzaju działalności niż wymienione w ust. 1 lub w art. 6–8;
- b) dostawy do publicznej sieci mają na celu wyłącznie ekonomiczną eksploatację wspomnianej produkcji i obejmują nie więcej niż 20 % wielkości obrotów podmiotu, ustalonej na podstawie średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Artykuł 6 *Energia elektryczna*

1. W odniesieniu do energii elektrycznej niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących rodzajów działalności:

- a) zapewniania lub obsługi stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją energii elektrycznej;
- b) dostaw energii elektrycznej do takich sieci.

Do celów niniejszej dyrektywy dostawy energii elektrycznej obejmują wytwarzanie (produkcję) i sprzedaż hurtową energii elektrycznej.

2. Dostawy energii elektrycznej do sieci zapewniających usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 1, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) produkcja energii elektrycznej przez dany podmiot ma miejsce, gdyż jej zużycie jest niezbędne do prowadzenia innego rodzaju działalności niż wymienione w ust. 1 lub w art. 5 oraz art. 7–8;
- b) dostawy do publicznej sieci uzależnione są wyłącznie od własnego zużycia danego podmiotu i nie przekraczają 30 % wielkości jego łącznej produkcji energii, ustalonej na podstawie średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Artykuł 7 *Gospodarka wodna*

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących rodzajów działalności:

- a) zapewniania lub obsługi stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej;
- b) dostaw wody pitnej do takich sieci.

2. Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do zamówień lub konkursów, które są udzielane bądź organizowane przez podmioty wykonujące jeden z rodzajów działalności wymienionych w ust. 1 i które są związane z jednym z poniższych działań:
 - a) projektami dotyczącymi inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, pod warunkiem że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20 % łącznej ilości wody dostępnej dzięki wspomnianym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym;
 - b) odprowadzaniem lub oczyszczaniem ścieków.
3. Dostawy wody pitnej do sieci zapewniających usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 1, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) produkcja wody pitnej przez dany podmiot ma miejsce, gdyż jej zużycie jest niezbędne do prowadzenia innego rodzaju działalności niż wymienione w art. 5–8;
 - b) dostawy do publicznej sieci uzależnione są wyłącznie od własnego zużycia danego podmiotu i nie przekraczają 30 % wielkości jego łącznej produkcji wody pitnej, ustalonej na podstawie średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Artykuł 8 *Usługi transportowe*

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do działalności obejmującej zapewnianie lub obsługę sieci świadczących usługi dla odbiorców publicznych w obszarze transportu kolejowego, systemów automatycznych, tramwajów, trolejbusów, autobusów lub kolei linowych.

Odnosnie do usług transportowych stwierdza się istnienie sieci, jeżeli usługi są świadczone zgodnie z warunkami określonymi przez właściwy organ państwa członkowskiego, takimi jak warunki na obsługiwanych trasach, wymagana zdolność przewozowa lub częstotliwość usług.

Artykuł 9 *Porty i porty lotnicze*

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do działalności związanej z eksploatacją obszaru geograficznego na potrzeby udostępniania portów lotniczych oraz portów morskich lub śródlądowych, bądź innych terminali, przewoźnikom lotniczym, morskim lub śródlądowym.

Artykuł 10 *Usługi pocztowe*

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do działalności związanej ze świadczeniem:

- a) usług pocztowych;
- b) usług innych niż usługi pocztowe, pod warunkiem że wspomniane usługi są świadczone przez podmiot, który świadczy również usługi pocztowe w rozumieniu ust. 2 lit. b), oraz jeżeli warunki określone w art. 27 ust. 1 nie są spełnione w odniesieniu do usług objętych ust. 2 lit. b).

2. Do celów niniejszej dyrektywy oraz bez uszczerbku dla dyrektywy 97/67/WE:

- a) „przesyłka pocztowa” oznacza przesyłkę opatrzoną adresem w ostatecznej formie, w której ma być przewieziona, niezależnie od wagi. Poza przesyłkami z korespondencją przesyłki takie obejmują także na przykład książki, katalogi, gazety, czasopisma i paczki pocztowe zawierające towar mający wartość handlową lub niemający takiej wartości, niezależnie od wagi;
- b) „usługi pocztowe” oznaczają usługi obejmujące przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych. Uwzględnia się zarówno usługi objęte zakresem usługi powszechnej ustanowionej zgodnie z dyrektywą 97/67/WE, jak i usługi nieobjęte tym zakresem;
- c) „usługi inne niż usługi pocztowe” oznaczają następujące usługi świadczone w poniższych dziedzinach:
 - (i) usługi zarządzania usługami pocztowymi (zarówno usługi poprzedzające wysyłkę, jak i usługi następujące po wysyłce, w tym „usługi zarządzania kancelarią pocztową”);
 - (ii) usługi o wartości dodanej, związane z pocztą elektroniczną i dostarczane wyłącznie za pośrednictwem środków elektronicznych (w tym bezpieczne przysyłanie kodowanych dokumentów za pośrednictwem środków elektronicznych, usługi zarządzania adresami i przysyłanie poleconej poczty elektronicznej);
 - (iii) usługi dotyczące przesyłek pocztowych nieuwzględnionych w lit. a), takich jak bezpośrednia poczta bezadresowa;
 - (iv) usługi finansowe, określone w nomenklaturze CPV pod numerami kodów od 66100000-1 do 66720000-3 oraz w art. 19 lit. c), i obejmujące w szczególności przekazy pocztowe i pocztowe przelewy na konto;
 - (v) usługi filatelistyczne;
 - (vi) usługi logistyczne (usługi stanowiące połączenie fizycznego doręczania lub magazynowania z innymi niepocztowymi funkcjami).

Artykuł 11

Wydobycie ropy naftowej i gazu oraz poszukiwanie, bądź wydobycie, węgla lub innych paliw stałych

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do działalności związanej z eksploatacją obszaru geograficznego w celu:

- a) wydobywania ropy naftowej lub gazu;
- b) poszukiwania, bądź wydobywania, węgla lub innych paliw stałych.

Rozdział III: Zakres przedmiotowy

SEKCJA 1 PROGI

Artykuł 12 Progi

Z wyjątkiem przypadków wyłączeń na podstawie art. 15–20 lub zgodnie z art. 27, dotyczących prowadzenia określonej działalności, niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień, których szacunkowa wartość bez podatku od wartości dodanej (VAT) jest nie mniejsza od następujących progów:

- a) 400 000 EUR w przypadku zamówień na dostawy i usługi oraz konkursów;
- b) 5 000 000 EUR w przypadku zamówień na roboty budowlane;
- c) 1 000 000 EUR w przypadku zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku XVII.

Artykuł 13 Metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia

1. Podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest całkowita kwota należna, bez VAT, oszacowana przez podmiot zamawiający, z uwzględnieniem wszelkich opcji oraz wznowień zamówienia.

W przypadku gdy podmiot zamawiający przewiduje nagrody lub wynagrodzenia dla kandydatów lub oferentów, uwzględnia je on przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia.

2. Wyboru metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości zamówienia nie można dokonywać z zamiarem wyłączenia zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Nie można zatem dzielić pojedynczego zamówienia w celu uniknięcia objęcia go zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, chyba że taki podział jest uzasadniony obiektywnymi powodami.
3. Szacunkowa wartość obowiązuje w chwili wysłania zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub, w przypadku gdy nie przewiduje się takiego zawiadomienia, w chwili rozpoczęcia przez podmiot zamawiający postępowania o udzielenie zamówienia, w tym, w szczególności, przez zdefiniowanie podstawowych cech zamówienia, którego podmiot ten zamierza udzielić.

4. W odniesieniu do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów wartość, którą należy uwzględnić, to maksymalna szacunkowa wartość bez VAT wszystkich zamówień, które mają zostać udzielone przez cały okres obowiązywania umowy ramowej lub dynamicznego systemu zakupów.
5. W przypadku partnerstw innowacyjnych wartość, którą należy uwzględnić, to maksymalna szacunkowa wartość bez VAT wszystkich działań badawczych i rozwojowych, które mają zostać przeprowadzone na wszystkich etapach planowanego partnerstwa, a także wszystkich dostaw, usług i robót budowlanych, które mają być zrealizowane i zamówione na koniec planowanego partnerstwa.
6. Do celów art. 12 podmioty zamawiające uwzględniają, przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia na roboty budowlane, zarówno koszt robót budowlanych, jak i szacunkową całkowitą wartość dostaw i usług oddawanych do dyspozycji przedsiębiorcy budowlanego przez podmioty zamawiające, o ile są one niezbędne do wykonania tych robót budowlanych.
7. W przypadku gdy przewidywana realizacja obiektu budowlanego lub nabycie usług skutkuje udzieleniem zamówienia w tym samym czasie w odrębnych częściach, uwzględnia się szacunkową całkowitą wartość wszystkich tych części.

W przypadku gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w art. 12, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.
8. W przypadku gdy przewidywane nabycie podobnych dostaw skutkuje udzieleniem zamówienia w tym samym czasie w odrębnych częściach, przy stosowaniu art. 12 uwzględnia się szacunkową całkowitą wartość wszystkich tych części.

W przypadku gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w art. 12, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia.
9. Podmioty zamawiające mogą udzielić zamówień na poszczególne części bez stosowania procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że szacunkowa wartość bez VAT danej części wynosi w przypadku dostaw i usług mniej niż 80 000 EUR, a w przypadku robót budowlanych mniej niż 1 mln EUR. Łączna wartość części zamówienia udzielonych bez stosowania przepisów niniejszej dyrektywy nie może jednak przekroczyć 20 % łącznej wartości wszystkich części, na które zostały podzielone planowane roboty budowlane, planowany zakup podobnych dostaw lub planowany zakup usług.
10. W przypadku zamówień na dostawy lub usługi, powtarzających się lub podlegających wznowieniu w oznaczonym czasie, podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest:
 - a) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień podobnego typu, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, dostosowana, w miarę możliwości, by uwzględnić zmiany w ilości lub w wartości, które mogą wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia;

- b) albo szacunkowa całkowita wartość zamówień udzielanych kolejno w ciągu 12 miesięcy następujących po realizacji pierwszej dostawy lub podczas roku budżetowego, jeżeli jest on dłuższy niż dwanaście miesięcy.
11. W odniesieniu do zamówień na dostawy dotyczących dzierżawy, wypożyczenia, najmu lub leasingu produktów podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia jest:
- a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony, jeżeli okres obowiązywania wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy – szacunkowa całkowita wartość zamówienia w okresie obowiązywania umowy, a jeżeli okres obowiązywania przekracza 12 miesięcy – całkowita wartość zamówienia łącznie z szacunkową wartością końcową;
 - b) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony lub których okresu obowiązywania nie można określić – miesięczna wartość pomnożona przez 48.
12. W odniesieniu do zamówień na usługi podstawę obliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowią odpowiednio:
- a) usługi ubezpieczeniowe: należna składka oraz inne rodzaje wynagrodzenia;
 - b) usługi bankowe i inne usługi finansowe: opłaty, prowizje, odsetki oraz inne rodzaje wynagrodzenia;
 - c) zamówienia na wykonanie projektu: należne opłaty lub prowizje oraz inne rodzaje wynagrodzenia.
13. W odniesieniu do zamówień na usługi, w przypadku których nie określono łącznej ceny, podstawę obliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowią:
- a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony, jeżeli okres obowiązywania wynosi 48 miesięcy lub jest krótszy: całkowita wartość zamówienia przez cały okres obowiązywania umowy;
 - b) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony lub o okresie obowiązywania dłuższym niż 48 miesięcy: miesięczna wartość pomnożona przez 48.

Artykuł 14 *Korekta progów*

1. Co dwa lata, począwszy od dnia 30 czerwca 2014 r., Komisja weryfikuje progi określone w art. 12 lit. a) i b) pod kątem ich zgodności z progami ustanowionymi w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych oraz, w razie potrzeby, dokonuje ich korekty.

Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych, Komisja oblicza wartość tych progów na podstawie średnich dziennych wartości euro wynikających ze specjalnych praw ciągnięcia (SDR) z okresu 24

miesiący, którego koniec przypada na ostatni dzień sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od 1 stycznia. Wartość progów poddanych takiej korekcie zaokrągla się, w razie potrzeby, w dół do pełnego tysiąca euro, aby zagwarantować uwzględnienie obowiązujących progów przewidzianych w Porozumieniu i wyrażonych w SDR.

2. Co dwa lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r., Komisja ustala, w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej, wartości progów, o których mowa w art. 12 lit. a) i b), skorygowane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Jednocześnie Komisja ustala wartość progu, o którym mowa w art. 12 lit. c), w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej.

Zgodnie z metodą obliczania określoną w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych, podstawą ustalenia tych wartości są średnie dzienne wartości tych walut, odpowiadające obowiązującemu progowi wyrażonemu w euro, z okresu 24 miesięcy, którego koniec przypada na ostatni dzień sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od 1 stycznia.

3. Skorygowane progi, o których mowa w ust. 1, oraz ich wartości w walutach krajowych są publikowane przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na początku listopada następującego po korekcie tych progów.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu dostosowania metody określonej w ust. 1 akapit drugi do wszelkich zmian metody przewidzianej w Porozumieniu w sprawie zamówień rządowych odnośnie do korekty progów, o których mowa w art. 12 lit. a) i b), oraz ustalenia progów w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii walutowej, jak określono w ust. 2 niniejszego artykułu.

Komisja jest również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu skorygowania, w razie potrzeby, progów, o których mowa w art. 12 lit. a) i b).

5. W przypadku gdy zachodzi konieczność skorygowania progów, o których mowa w art. 12 lit. a) i b), a ograniczenia czasowe nie pozwalają na zastosowanie procedury określonej w art. 98, a zatem wymaga tego szczególnie pilna potrzeba, do aktów delegowanych przyjmowanych zgodnie z ust. 4 akapit drugi niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura określona w art. 99.

SEKCJA 2

ZAMÓWIENIA I KONKURSY WYŁĄCZONE

Podsekcja 1

Wyłączenia mające zastosowanie do wszystkich podmiotów zamawiających oraz szczególne wyłączenia dotyczące sektorów gospodarki wodnej i energetyki

Artykuł 15

Zamówienia udzielane na potrzeby odsprzedaży lub dzierżawy/wynajmu osobom trzecim

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielanych na potrzeby odsprzedaży lub dzierżawy/wynajmu osobom trzecim, pod warunkiem że podmiot zamawiający nie posiada żadnego prawa specjalnego lub wyłącznego do sprzedaży lub dzierżawy/wynajmu przedmiotu zamówienia, a inne podmioty mogą go bez ograniczeń sprzedawać lub dzierżawić/wynajmować, na takich samych warunkach jak podmiot zamawiający.
2. Podmioty zamawiające powiadamiają Komisję lub krajowy organ nadzoru, na ich wniosek, o wszystkich kategoriach produktów lub działalności, które uważają za wyłączone na podstawie ust. 1. Komisja może okresowo publikować w celach informacyjnych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wykazy kategorii produktów i działalności, które uznaje za objęte przedmiotowym wyłączeniem. Wykonując te czynności, Komisja respektuje wrażliwe aspekty handlowe, które podmioty zamawiające mogą wskazać przy okazji przekazywania informacji.

Artykuł 16

Zamówienia udzielane i konkursy organizowane w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w państwie trzecim

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień, których podmioty zamawiające udzielają w innym celu niż wykonywanie ich działalności, określonej w art. 5–11, lub w celu wykonywania takiej działalności w państwie trzecim, w warunkach niewymagających fizycznego wykorzystania sieci lub obszaru geograficznego w obrębie Unii, ani do konkursów organizowanych do takich celów.
2. Podmioty zamawiające powiadamiają Komisję lub krajowy organ nadzoru, na ich wniosek, o każdej działalności, którą uważają za wyłączone na podstawie ust. 1. Komisja może okresowo publikować w celach informacyjnych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wykazy kategorii działalności, które uznaje za objęte tym wyłączeniem. Wykonując te czynności, Komisja respektuje wrażliwe aspekty handlowe, które podmioty zamawiające mogą wskazać przy okazji przekazywania informacji.

Artykuł 17

Obronność i bezpieczeństwo

1. W odniesieniu do zamówień udzielanych oraz konkursów organizowanych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - a) zamówień, do których ma zastosowanie dyrektywa 2009/81/WE;
 - b) zamówień, do których dyrektywa 2009/81/WE nie ma zastosowania zgodnie z jej art. 8, 12 i 13.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień i konkursów innych niż te, o których mowa w ust. 1, w zakresie, w jakim nie można zagwarantować ochrony

podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa członkowskiego w ramach jednej z procedur udzielania zamówienia przewidzianych w art. 39 ust. 1.

Artykuł 18

Zamówienia udzielane i konkursy organizowane na podstawie procedur międzynarodowych

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień, których podmiot zamawiający ma obowiązek udzielić, ani do konkursów, które ma obowiązek zorganizować, zgodnie z procedurami udzielania zamówienia innymi niż określone w niniejszej dyrektywie, wynikającymi z jednej z następujących podstaw prawnych:

- a) umowy międzynarodowej zawartej zgodnie z Traktatem między państwem członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi i obejmującej roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone na potrzeby wspólnej realizacji lub eksploatacji projektu przez państwa-sygnatariuszy;
- b) umowy międzynarodowej związanej ze stacjonowaniem wojsk i dotyczącej przedsiębiorstw państwa członkowskiego lub państwa trzeciego;
- c) szczególnej procedury organizacji międzynarodowej;
- d) przepisów dotyczących udzielania zamówień przewidzianych przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansową w odniesieniu do zamówień lub konkursów w pełni finansowanych przez taką organizację lub instytucję. W przypadku gdy zamówienia lub konkursy są w znaczącym stopniu współfinansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansową, strony uzgadniają, jakie procedury udzielania zamówień mają zastosowanie, przy czym muszą być one zgodne z Traktatem.

O wszelkich umowach określonych w akapicie pierwszym lit. a) informuje się Komisję, która może skonsultować się z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 100.

Artykuł 19

Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień publicznych na usługi

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień na usługi w zakresie:

- a) nabycia lub najmu/dzierżawy, bez względu na sposób finansowania, gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich; zakres niniejszej dyrektywy obejmuje jednakże umowy o świadczenie usług finansowych, zawarte w dowolnej formie równocześnie z zawarciem umowy nabycia lub najmu/dzierżawy, przed jej zawarciem lub po jej zawarciu;
- b) usług arbitrażowych lub pojednawczych;
- c) usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu dyrektywy

2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁹ oraz operacji przeprowadzanych z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej;

- d) umów o pracę;
- e) transportu publicznego osób koleją lub metrem;
- f) zamówień dotyczących czasu antenowego udzielanych nadawcom.

Nadawanie, o którym mowa w lit. f), obejmuje transmisję i rozpowszechnianie za pośrednictwem dowolnej sieci elektronicznej.

Artykuł 20

Zamówienia udzielane przez niektóre podmioty zamawiające na zakup wody oraz dostawę energii lub paliw do produkcji energii

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) zamówień na zakup wody, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające prowadzące jeden z rodzajów działalności związanych z wodą pitną, o których mowa w art. 7 ust. 1, lub oba te rodzaje;
- b) zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające, które same działają aktywnie w sektorze energetyki poprzez zaangażowanie w działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 lub art. 11, w zakresie dostaw:
 - (i) energii;
 - (ii) paliw do produkcji energii.

Podsekcja 2

Stosunki szczególne (podmioty kontrolowane, współpraca, przedsiębiorstwa powiązane oraz wspólne przedsięwzięcia)

Artykuł 21

Stosunki między instytucjami publicznymi

1. Zamówienie udzielone przez instytucję zamawiającą innej osobie prawnej wykracza poza zakres stosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) instytucja zamawiająca sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami;
 - b) co najmniej 90 % działalności tej osoby prawnej jest prowadzone na potrzeby instytucji zamawiającej sprawującej kontrolę lub na potrzeby innych osób prawnych kontrolowanych przez tę instytucję zamawiającą;

³⁹ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

- c) w kontrolowanej osobie prawnej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.

Uznaje się, że instytucja zamawiająca sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami w rozumieniu akapitu pierwszego lit. a), jeżeli wywiera decydujący wpływ zarówno na cele strategiczne, jak i na istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej.

2. Ustęp 1 ma także zastosowanie w przypadku, gdy kontrolowany podmiot będący instytucją zamawiającą udziela zamówienia podmiotowi sprawującemu nad nim kontrolę lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tę instytucję zamawiającą, pod warunkiem że w osobie prawnej, której udziela się zamówienia publicznego, nie posiadają udziałów podmioty prywatne.
3. Niemniej jednak instytucja zamawiająca, która nie sprawuje nad osobą prawną kontroli w rozumieniu ust. 1, może udzielić zamówienia osobie prawnej, nad którą sprawuje kontrolę wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi, bez zastosowania przepisów niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) instytucje zamawiające sprawują wspólnie nad daną osobą prawną kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawują nad własnymi jednostkami;
 - b) co najmniej 90 % działalności tej osoby prawnej jest prowadzone na potrzeby instytucji zamawiających sprawujących kontrolę lub na potrzeby innych osób prawnych kontrolowanych przez te instytucje zamawiające;
 - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.

Do celów lit. a) uznaje się, że instytucje zamawiające sprawują wspólnie kontrolę nad daną osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących instytucji zamawiających;
 - b) wspomniane instytucje zamawiające mogą wspólnie wywierać decydujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej;
 - c) kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie innym niż interes powiązanych z nią instytucji publicznych;
 - d) kontrolowana osoba prawna nie czerpie żadnego zysku, poza zwrotem rzeczywiście poniesionych kosztów, z zamówień publicznych udzielanych jej przez instytucje zamawiające.
4. Umowy zawartej między dwiema lub więcej instytucjami zamawiającymi nie uznaje się za zamówienie na dostawy, roboty budowlane lub usługi w rozumieniu art. 2 pkt 7 niniejszej dyrektywy, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) umowa ustanawia prawdziwą współpracę między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi, mającą na celu wspólną realizację ich zadań publicznych i obejmującą wzajemne prawa i obowiązki stron;
 - b) umowa podlega wyłącznie względom interesu publicznego;

- c) uczestniczące instytucje zamawiające nie prowadzą na otwartym rynku więcej niż 10 % mierzonej obrotami działalności, której dotyczy umowa;
 - d) umowa nie obejmuje przekazywania między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi środków finansowych innych niż środki stanowiące zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów robót budowlanych, usług lub dostaw;
 - e) w żadnej uczestniczącej instytucji zamawiającej nie posiadają udziałów podmioty prywatne.
5. Brak udziałów podmiotów prywatnych, o którym mowa w ust. 1–4, weryfikuje się na etapie udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy.

Wyłączenia przewidziane w ust. 1–4 przestają obowiązywać w chwili nabycia udziałów przez podmiot prywatny, skutkując obowiązkiem otwarcia realizowanych zamówień na konkurencję przez zastosowanie zwykłych procedur udzielania zamówień.

Artykuł 22

Zamówienia udzielane przedsiębiorstwu powiązanemu

1. Do celów niniejszego artykułu „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, którego sprawozdanie roczne jest skonsolidowane ze sprawozdaniem podmiotu zamawiającego, zgodnie z wymogami siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG⁴⁰.
2. W przypadku podmiotów niepodlegających wspomnianej dyrektywie „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, które:
 - a) może, bezpośrednio lub pośrednio, podlegać dominującemu wpływowi podmiotu zamawiającego w rozumieniu art. 2 pkt 5 oraz art. 4 ust. 1 niniejszej dyrektywy;
 - b) może wywierać dominujący wpływ w stosunku do podmiotu zamawiającego;
 - c) wspólnie z podmiotem zamawiającym, podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów.
3. Niezależnie od przepisów art. 21 oraz o ile spełnione są warunki określone w ust. 4, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielanych:
 - a) przez podmiot zamawiający przedsiębiorstwu powiązanemu; lub
 - b) przez wspólne przedsięwzięcie, utworzone wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu art. 5–11, na

⁴⁰ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, s. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, s. 28).

rzecz przedsiębiorstwa powiązanego z jednym z tych podmiotów zamawiających.

4. Ustęp 3 stosuje się do:

- a) zamówień na usługi, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących ogólnie usług za poprzednie trzy lata pochodzi ze świadczenia takich usług dla przedsiębiorstw, z którymi jest ono powiązane;
- b) zamówień na dostawy, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących ogólnie dostaw za poprzednie trzy lata pochodzi z realizacji takich dostaw dla przedsiębiorstw, z którymi jest ono powiązane;
- c) zamówień na roboty budowlane, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących ogólnie robót budowlanych za poprzednie trzy lata pochodzi z realizacji takich robót budowlanych dla przedsiębiorstw, z którymi jest ono powiązane.

5. Jeżeli, ze względu na datę utworzenia przedsiębiorstwa powiązanego lub rozpoczęcia jego działalności, nie są dostępne obroty za poprzednie trzy lata, wystarczy, że przedsiębiorstwo wykaże, że obroty, o których mowa w ust. 4 lit. a), b) lub c), są wiarygodne, szczególnie za pomocą prognoz handlowych.

Jeżeli więcej niż jedno przedsiębiorstwo powiązane z podmiotem zamawiającym realizuje te same lub podobne usługi, dostawy lub roboty budowlane, powyższe dane procentowe są obliczane przy uwzględnieniu całkowitych obrotów pochodzących odpowiednio z realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych przez takie przedsiębiorstwa powiązane.

Artykuł 23

Zamówienia udzielane wspólnemu przedsięwzięciu lub podmiotowi zamawiającemu wchodzącemu w skład wspólnego przedsięwzięcia

Niezależnie od przepisów art. 21 oraz pod warunkiem że wspólne przedsięwzięcie zostało utworzone w celu wykonywania danej działalności przez okres co najmniej trzech lat oraz że dokument powołujący wspólne przedsięwzięcie przewiduje, że podmioty zamawiające, które tworzą wspólne przedsięwzięcie, pozostaną w jego składzie co najmniej przez ten sam okres, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielanych przez jeden z poniższych podmiotów:

- a) przez wspólne przedsięwzięcie, utworzone wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu art. 5–11, jednemu z tych podmiotów zamawiających; lub
- b) przez podmiot zamawiający takiemu wspólnemu przedsięwzięciu, w którego skład wchodzi ten podmiot.

Artykuł 24

Przekazywanie informacji

Podmioty zamawiające przekazują Komisji lub krajowemu organowi kontrolnemu, na ich wniosek, następujące informacje dotyczące stosowania art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 23:

- a) nazwy danych przedsiębiorstw lub wspólnych przedsięwzięć;
- b) charakter i wartość odpowiednich zamówień;
- c) dowody wymagane przez Komisję lub krajowy organ nadzoru, dokumentujące fakt, że stosunki pomiędzy podmiotem zamawiającym a przedsiębiorstwem lub wspólnym przedsięwzięciem, którym udzielane są zamówienia, odpowiadają wymogom art. 22 lub 23.

Podsekcja 3

Sytuacje szczególne

Artykuł 25

Usługi badawcze i rozwojowe

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień na usługi badawcze i rozwojowe o kodach CPV od 73000000-2 do 73436000-7, z wyjątkiem 73200000-4, 73210000-7 lub 73220000-0, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie podmiotowi zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności;
 - b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca podmiot zamawiający.

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień na usługi badawcze i rozwojowe o kodach CPV 73000000-2 do 73436000-7, z wyjątkiem 73200000-4, 73210000-7 lub 73220000-0, w przypadku gdy nie jest spełniony jeden z warunków, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) lub b).

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu zmiany numerów referencyjnych CPV, o których mowa w ust. 1, aby odzwierciedlić zmiany w nomenklaturze CPV, pod warunkiem że tego rodzaju zmiana nie oznacza modyfikacji zakresu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 26

Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom

1. Nie naruszając przepisów art. 27, Republika Austrii oraz Republika Federalna Niemiec dopilnowują, poprzez odpowiednie warunki udzielania zezwoleń lub inne właściwe środki, aby każdy podmiot prowadzący działalność w sektorach wskazanych w decyzjach 2002/205/WE oraz 2004/73/WE:
 - a) przestrzegał zasad niedyskryminacji oraz konkurencji w odniesieniu do udzielania zamówień na dostawy, roboty budowlane i usługi, w szczególności

w zakresie udostępniania wykonawcom informacji o planowanych przez dany podmiot zamówieniach;

- b) przekazywał Komisji, na warunkach określonych w decyzji Komisji 93/327/EWG⁴¹, informacje dotyczące udzielanych przez niego zamówień.
2. Nie naruszając przepisów art. 27, Zjednoczone Królestwo dopilnowuje, poprzez odpowiednie warunki udzielania zezwoleń lub inne właściwe środki, aby każdy podmiot prowadzący działalność w sektorach wskazanych w decyzji 97/367/EWG stosował przepisy ust. 1 lit. a) i b) w odniesieniu do zamówień udzielanych w celu wykonywania wspomnianej działalności w Irlandii Północnej.
3. Ustępy 1 i 2 nie mają zastosowania do zamówień udzielanych na potrzeby poszukiwania ropy naftowej lub gazu.

Podsekcja 4

Rodzaje działalności bezpośrednio podlegające konkurencji oraz dotyczące ich przepisy proceduralne

Artykuł 27

Rodzaje działalności bezpośrednio podlegające konkurencji

1. Zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia działalności wymienionej w art. 5–11 nie podlegają niniejszej dyrektywie, jeżeli państwo członkowskie lub podmioty zamawiające, po przedstawieniu wniosku zgodnie z art. 28, mogą wykazać, że w państwie członkowskim, w którym ta działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony; podobnie niniejszej dyrektywie nie podlegają konkursy organizowane na potrzeby wykonywania takiej działalności na odpowiednim obszarze geograficznym. Tego rodzaju ocena konkurencji, która zostanie dokonana w świetle informacji dostępnych Komisji oraz do celów niniejszej dyrektywy, pozostaje bez uszczerbku dla stosowania prawa konkurencji.
2. Do celów ust. 1 na potrzeby określenia, czy dana działalność podlega bezpośrednio konkurencji, stosuje się kryteria zgodne z postanowieniami Traktatu dotyczącymi konkurencji; mogą one obejmować cechy danych towarów lub usług, istnienie alternatywnych towarów lub usług, ceny oraz rzeczywistą lub potencjalną obecność więcej niż jednego dostawcy przedmiotowych towarów lub usług.

Referencyjny rynek geograficzny, stanowiący podstawę oceny podlegania konkurencji, obejmuje obszar, na którym zainteresowane przedsiębiorstwa zaangażowane są w dostawę produktów lub usług, na którym warunki konkurencji są wystarczająco jednolite i który odróżnia się od obszarów sąsiednich, w szczególności ze względu na istnienie na tych obszarach znacząco różnych warunków konkurencji.

⁴¹ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 1993 r. określająca warunki, na jakich podmioty zamawiające, eksploatujące obszary geograficzne w celu poszukiwania lub wydobywania ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla lub innych paliw stałych, muszą przekazywać Komisji informacje dotyczące udzielanych przez nie zamówień (Dz.U. L 129 z 27.5.1993, s. 25).

Ocena ta powinna uwzględniać, w szczególności, istotę i cechy danych produktów lub usług, istnienie barier wejścia na rynek lub preferencji konsumentów, znaczące różnice w udziałach rynkowych przedsiębiorstw między danym obszarem a obszarami sąsiednimi lub istotne różnice cen.

3. Do celów ust. 1 przyjmuje się, że dostęp do rynku nie jest ograniczony, jeżeli państwo członkowskie wdrożyło i stosuje przepisy unijne wymienione w załączniku III.

Jeżeli na podstawie akapitu pierwszego nie da się stwierdzić, czy dostęp do danego rynku jest wolny, wówczas należy wykazać, że jest on wolny *de facto* i *de iure*.

Artykuł 28

Procedura do celów ustalenia, czy zastosowanie ma art. 27

1. Jeżeli państwo członkowskie lub, w przypadku gdy przepisy danego państwa członkowskiego przewidują taką możliwość, podmiot zamawiający uważa, iż – biorąc pod uwagę kryteria określone w art. 27 ust. 2 i 3 – dana działalność podlega bezpośrednio konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony, może złożyć wniosek o stwierdzenie, że niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do udzielania zamówień lub organizowania konkursów na potrzeby prowadzenia tej działalności.

Wnioskowi musi towarzyszyć uzasadnione i poparte dowodami stanowisko przyjęte przez niezależny organ krajowy, właściwy w zakresie danej działalności. Stanowisko to obejmuje dogłębną analizę warunków ewentualnego zastosowania art. 27 ust. 1 do danej działalności zgodnie z jego ust. 2 i 3.

Dane państwo członkowskie lub dany podmiot zamawiający powiadamia Komisję o wszelkich istotnych faktach, a w szczególności wszelkich przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych lub umowach dotyczących spełnienia warunków określonych w art. 27 ust. 1.

2. Na wniosek złożony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja może w drodze decyzji wykonawczej przyjętej w terminach określonych w ust. 4 niniejszego artykułu ustalić, czy działalność, o której mowa w art. 5–11, podlega bezpośrednio konkurencji, biorąc pod uwagę kryteria określone w art. 27. Te decyzje wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100 ust. 2.

Zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia danej działalności oraz konkursy organizowane na potrzeby wykonywania takiej działalności przestają podlegać niniejszej dyrektywie w każdym z następujących przypadków, gdy:

- a) Komisja przyjęła decyzję wykonawczą, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, stwierdzającą zastosowanie art. 27 ust. 1 w terminie przewidzianym w ust. 3 niniejszego artykułu;
- b) nie przyjęła decyzji wykonawczej, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu w terminie przewidzianym w ust. 3 niniejszego artykułu.

3. Decyzje wykonawcze, o których mowa w ust. 2, przyjmuje się w następujących terminach:
- a) 90 dni roboczych, jeżeli wolny dostęp do danego rynku domniemywa się na podstawie art. 27 ust. 3 akapit pierwszy;
 - b) 130 dni roboczych w przypadkach innych niż określone w lit. a).

Bieg tych terminów rozpoczyna się pierwszego dnia roboczego następującego po dacie otrzymania przez Komisję wniosku, o którym mowa w ust. 1, lub, jeżeli informacje przekazywane wraz z wnioskiem są niepełne, w dniu roboczym następującym po otrzymaniu pełnych informacji.

Terminy określone w akapicie pierwszym mogą zostać przedłużone przez Komisję za zgodą państwa członkowskiego lub podmiotu zamawiającego, który złożył wniosek.

Komisja może zobowiązać dane państwo członkowskie lub dany podmiot zamawiający lub niezależny organ krajowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub każdy inny właściwy organ krajowy, w tym organ nadzoru, o którym mowa w art. 93, do udzielenia wszelkich niezbędnych informacji lub uzupełnienia bądź wyjaśnienia przedstawionych informacji w odpowiednim terminie. W przypadku opóźnienia w przekazaniu informacji bądź przekazania niepełnych informacji, bieg terminów określonych w akapicie pierwszym zostaje zawieszony na okres między upływem terminu określonego w żądaniu udzielenia informacji a otrzymaniem pełnych i prawidłowych informacji.

4. Jeżeli w danym państwie członkowskim odpowiednia działalność jest już przedmiotem postępowania przeprowadzanego na podstawie ust. 1, 2 i 3, wówczas kolejne wnioski odnoszące się do tej samej działalności prowadzonej w tym samym państwie członkowskim, przedstawione przed upływem terminu ustanowionego dla pierwszego wniosku, nie są traktowane jako stanowiące podstawę do wszczęcia nowego postępowania, lecz są rozpatrywane w kontekście pierwszego wniosku w tej sprawie.
5. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający szczegółowe zasady stosowania ust. 1–4. Ten akt wykonawczy obejmuje co najmniej:
- a) publikację do celów informacyjnych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* daty, która rozpoczyna oraz kończy bieg terminów określonych w ust. 3 akapit pierwszy, w tym ewentualnych przedłużeń lub zawieszeń tych terminów, jak przewidziano w ust. 3 niniejszego artykułu;
 - b) publikację informacji na temat ewentualnego zastosowania art. 27 ust. 1 zgodnie z ust. 2 akapit drugi lit. b) niniejszego artykułu;
 - c) przepisy wykonawcze określające formę, treść oraz inne szczegóły dotyczące wniosków składanych na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu;
 - d) przepisy dotyczące terminów określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV

Zasady ogólne

Artykuł 29

Zasady udzielania zamówień

Podmioty zamawiające zapewniają równe i niedyskryminacyjne traktowanie wykonawców oraz działają w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

Projekt zamówienia nie może być opracowywany z zamiarem wyłączenia tego zamówienia z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy lub celowego ograniczenia konkurencji.

Artykuł 30

Wykonawcy

1. Wykonawcy, którzy zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym prowadzą działalność, są uprawnieni do świadczenia danych usług, nie mogą zostać odrzuceni jedynie na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym zamówienie jest udzielane, wymagane byłoby posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Niemniej w przypadku zamówień na usługi i roboty budowlane, jak również zamówień na dostawy obejmujących ponadto usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji, od osób prawnych można wymagać wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację danego zamówienia.

2. Grupy wykonawców mogą składać oferty lub wysuwać swoje kandydatury. Podmioty zamawiające nie mogą ustanawiać w odniesieniu do takich grup szczególnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, które nie obowiązują kandydatów indywidualnych. Podmioty zamawiające nie mogą wymagać, aby grupy te przybierały określoną formę prawną w celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału.

Podmioty zamawiające mogą ustanawiać szczególne warunki realizacji zamówienia przez grupę wykonawców, pod warunkiem że warunki te są uzasadnione obiektywnymi powodami i proporcjonalne. Warunki te mogą w szczególności zobowiązywać grupę do przybrania określonej formy prawnej w przypadku otrzymania zamówienia, w zakresie, w jakim zmiana taka jest niezbędna do zadowalającej realizacji zamówienia.

Artykuł 31

Zamówienia zastrzeżone

Państwa członkowskie mogą zastrzec prawo udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia dla zakładów pracy chronionej oraz wykonawców, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja pracowników niepełnosprawnych oraz pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, lub przewidzieć możliwość realizacji takich zamówień w ramach programów zatrudnienia chronionego, pod warunkiem że ponad 30 % osób zatrudnionych przez te zakłady, przez tych wykonawców lub w ramach tych programów stanowią pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy znajdujący się w niekorzystnej sytuacji.

Zaproszenie do ubiegania się o zamówienie powinno zawierać odniesienie do niniejszego artykułu.

Artykuł 32

Poufność

1. Podmioty zamawiające mogą nałożyć na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępniają w toku postępowania o udzielenie zamówienia, w tym informacji udostępnianych w związku z funkcjonowaniem systemu kwalifikowania, niezależnie od tego, czy był on przedmiotem ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.
2. O ile nie przewidziano inaczej w niniejszej dyrektywie lub w prawie krajowym dotyczącym dostępu do informacji, a także bez uszczerbku dla obowiązków związanych z podawaniem do wiadomości publicznej informacji o udzielonych zamówieniach oraz udostępnianiem kandydatom i oferentom informacji, określonych w art. 64 i 69 niniejszej dyrektywy, podmiot zamawiający nie ujawnia informacji przekazanych jej przez wykonawców i oznaczonych przez nich jako poufne, w tym między innymi tajemnic technicznych lub handlowych oraz poufnych aspektów ofert.

Artykuł 33

Przepisy dotyczące komunikacji

1. Z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie środków elektronicznych jest obowiązkowe na mocy art. 46, 47, 48, 49 ust. 4, art. 65 ust. 2 lub art. 67 niniejszej dyrektywy, do celów wszelkiej komunikacji i wymiany informacji podmioty zamawiające mają do wyboru następujące środki komunikacji:
 - a) środki elektroniczne zgodnie z ust. 3, 4 i 5;
 - b) poczta lub faks;
 - c) telefon w przypadkach i okolicznościach, o których mowa w ust. 6;
 - d) połączenie tych środków.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek korzystania ze środków komunikacji elektronicznej w innych sytuacjach niż przewidziane w art. 46, 47, 48, 49 ust. 4, art. 65 ust. 2 lub art. 67 niniejszej dyrektywy.

2. Wybrane środki komunikacji muszą być ogólnie dostępne i nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia.

Podmioty zamawiające zapewniają integralność danych oraz poufność ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w zakresie wszelkiej komunikacji, wymiany i przechowywania informacji. Instytucje zamawiające zapoznają się z treścią ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału jedynie po upływie terminu przeznaczonego na ich składanie.

3. Narzędzia wykorzystywane do celów komunikacji za pomocą środków elektronicznych, jak również ich właściwości techniczne, muszą mieć charakter niedyskryminacyjny, ogólnodostępny i kompatybilny z produktami technologii informacyjnych i komunikacyjnych będącymi w powszechnym użyciu oraz nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia. Szczegóły techniczne i charakterystyki urządzeń do elektronicznego odbioru uznawanych za spełniające wymogi akapitu pierwszego niniejszego ustępu określa załącznik IV.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu zmiany szczegółów technicznych i charakterystyk określonych w załączniku IV ze względu na rozwój technologiczny lub z przyczyn administracyjnych.

Aby zapewnić kompatybilność formatów technicznych, a także standardów w zakresie procesów i przekazywania wiadomości, zwłaszcza w kontekście transgranicznym, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu ustanowieniu obowiązku stosowania określonych standardów technicznych, co najmniej w zakresie korzystania z elektronicznego składania ofert i wniosków, katalogów elektronicznych i elektronicznych środków uwierzytelniania.

4. Podmioty zamawiające mogą, w razie potrzeby, wymagać zastosowania narzędzi, które nie są ogólnodostępne, pod warunkiem że oferują alternatywne środki dostępu.

Uznaje się, że podmioty zamawiające oferują odpowiednie alternatywne środki dostępu, jeżeli zachodzi jedna z poniższych sytuacji:

- a) oferują nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp za pomocą środków elektronicznych do tych narzędzi od daty publikacji ogłoszenia zgodnie z załącznikiem IX lub od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania. W tekście ogłoszenia lub zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania podaje się adres internetowy, pod którym dostępne są te narzędzia;
- b) zapewniają oferentom, którzy prowadzą działalność w innym państwie członkowskim niż państwo podmiotu zamawiającego, możliwość dostępu do postępowania o udzielenie zamówienia dzięki wykorzystaniu tymczasowych tokenów udostępnianych online bez dodatkowych kosztów;

- c) prowadzą alternatywny kanał elektronicznego składania ofert.
5. W odniesieniu do urządzeń do elektronicznego przesyłania i odbioru ofert oraz urządzeń do elektronicznego odbioru wniosków o dopuszczenie do udziału zastosowanie mają następujące zasady:
- a) informacje na temat specyfikacji dotyczących elektronicznego składania ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału, w tym kodowania oraz oznaczania czasu odbioru, są dostępne dla zainteresowanych stron;
 - b) urządzenia, metody uwierzytelniania oraz podpisy elektroniczne muszą spełniać wymogi określone w załączniku IV;
 - c) podmioty zamawiające określają poziom bezpieczeństwa wymagany dla środków komunikacji elektronicznej stosowanych na różnych etapach danego postępowania o udzielenie zamówienia. Poziom ten jest proporcjonalny do stwarzanego zagrożenia;
 - d) w przypadku gdy wymagany jest zaawansowany podpis elektroniczny określony w dyrektywie 1999/93/WE⁴², podmioty zamawiające akceptują, o ile jest ważny, podpis oparty na kwalifikowanym certyfikacie elektronicznym określonym w zaufanej liście przewidzianej w decyzji Komisji 2009/767/WE⁴³, składany za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisów lub bez takiego urządzenia, o ile spełnione są następujące warunki:
 - (a) muszą one ustalić wymagany format zaawansowanego podpisu w oparciu o formaty ustanowione decyzją Komisji 2011/130/UE⁴⁴ oraz wprowadzić niezbędne środki umożliwiające techniczną obsługę tych formatów;
 - (b) jeżeli oferta jest podpisywana z wykorzystaniem certyfikatu kwalifikowanego, który jest umieszczony na zaufanej liście, nie mogą one stosować dodatkowych wymogów utrudniających oferentom korzystanie z tych podpisów.
6. W odniesieniu do przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału zastosowanie mają następujące zasady:
- a) wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia można zgłaszać na piśmie lub telefonicznie; w tym drugim przypadku należy przesłać pisemne potwierdzenie wysłania wniosku przed upływem terminu składania wniosków;

⁴² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych, Dz.U. L 13 z 19.1.2000, s. 12

⁴³ Dz.U. L 274 z 20.10.2009, s. 36.

⁴⁴ Dz.U. L 53 z 26.2.2011, s. 66.

- b) podmioty zamawiające mogą wymagać, aby wnioski o dopuszczenie do udziału, zgłaszane za pomocą faksu, były potwierdzane za pomocą poczty lub środków elektronicznych, jeżeli jest to konieczne do celów dowodowych.

Do celów lit. b) podmiot zamawiający, w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, wskazuje, że wymaga, aby wnioski o dopuszczenie do udziału zgłoszone faksem zostały potwierdzone za pomocą poczty lub środków elektronicznych, oraz wyznacza termin przesłania takiego potwierdzenia.

- 7. Podmioty zamawiające mogą wykorzystywać dane przetwarzane elektronicznie na potrzeby postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w celu unikania, wykrywania i korygowania błędów, które pojawiają się na każdym etapie, dzięki opracowaniu odpowiednich narzędzi.

Artykuł 34

Powszechny obowiązek stosowania środków komunikacji elektronicznej

Państwa członkowskie dopilnowują, aby najpóźniej dwa lata po terminie określonym w art. 101 ust. 1 wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia podlegające niniejszej dyrektywie przeprowadzane były z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej, w tym w szczególności elektronicznego składania ofert i wniosków, zgodnie z wymogami niniejszego artykułu.

Obowiązek ten nie ma zastosowania, jeżeli skorzystanie ze środków elektronicznych wymagałoby specjalistycznych narzędzi lub formatów plików, które nie są ogólnodostępne, w rozumieniu ust. 3, we wszystkich państwach członkowskich. Podmioty zamawiające korzystające z innych środków komunikacji do celów składania ofert mają obowiązek wykazania w dokumentach specyfikujących zamówienie, że korzystanie ze środków elektronicznych, ze względu na szczególny charakter informacji wymienianych z wykonawcami, wymagałoby specjalistycznych narzędzi lub formatów plików, które nie są ogólnodostępne we wszystkich państwach członkowskich.

Uznaje się, że podmioty zamawiające mają uzasadnione powody, aby nie wymagać stosowania środków komunikacji elektronicznej w procesie składania ofert i wniosków, w następujących przypadkach:

- a) opis specyfikacji technicznych, ze względu na specjalistyczny charakter zamówienia, nie może zostać wykonany z wykorzystaniem formatów plików, które są obsługiwane za pomocą powszechnie stosowanych aplikacji;
- b) aplikacje do obsługi formatów plików, które są odpowiednie dla opisu specyfikacji technicznych, są objęte licencją własnościową i nie mogą zostać udostępnione na potrzeby pobierania lub zdalnego wykorzystania przez podmiot zamawiający;
- c) aplikacje do obsługi formatów plików, które są odpowiednie dla specyfikacji technicznych, korzystają z formatów plików, których nie można obsługiwać za pomocą żadnych innych aplikacji otwartoźródłowych lub dostępnych do pobrania.

Artykuł 35 *Nomenklatury*

1. Wszelkie odniesienia do nomenklatur w kontekście zamówień publicznych są dokonywane z wykorzystaniem Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) przyjętego rozporządzeniem (WE) nr 2195/2002⁴⁵.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu dostosowania numerów referencyjnych zastosowanych w załącznikach II i XVI, w każdym przypadku gdy zmiany w nomenklaturze CPV muszą zostać uwzględnione w niniejszej dyrektywie i nie oznaczają modyfikacji zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 36 *Konflikt interesów*

1. Państwa członkowskie ustanawiają, w odniesieniu do instytucji zamawiających w rozumieniu art. 2 pkt 1, przepisy mające na celu skuteczne zapobieganie występowaniu przypadków konfliktu interesów w toku postępowań o udzielenie zamówienia podlegających przepisom niniejszej dyrektywy, wykrywanie tych przypadków oraz bezzwłoczne przeciwdziałanie tym przypadkom, w tym na etapach planowania i przygotowywania postępowania, sporządzania dokumentów specyfikujących zamówienie, kwalifikacji kandydatów i oferentów oraz udzielenia zamówienia, tak by uniknąć zakłócenia konkurencji i zapewnić równe traktowanie wszystkich oferentów.

Pojęcie konfliktu interesów obejmuje co najmniej wszelkie sytuacje, w których osoby, należące do kategorii, o których mowa w ust. 2, wiążą, bezpośrednio lub pośrednio, swój osobisty interes z określonym wynikiem postępowania o udzielenie zamówienia, co można postrzegać jako zagrożenie dla bezstronnego i obiektywnego pełnienia przez nie ich obowiązków.

Do celów niniejszego artykułu „osobisty interes” oznacza względy rodzinne, emocjonalne, ekonomiczne, sympatie polityczne lub inne interesy wspólne dla tych osób oraz kandydatów lub oferentów, w tym sprzeczne interesy zawodowe.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do przypadków konfliktu interesów dotyczących co najmniej następujących kategorii osób:
 - a) członków personelu instytucji zamawiającej, jednostki realizującej obsługę zamówień lub członków personelu innych jednostek, którzy uczestniczą w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia;
 - b) osoby kierującej instytucją zamawiającą i członków organów decyzyjnych tej instytucji, którzy, choć niekoniecznie uczestniczą w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia, mogą jednak wpłynąć na jego wynik.
3. Państwa członkowskie dopilnowują w szczególności, aby:

⁴⁵ Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1.

- a) członkowie personelu, o których mowa w ust. 2 lit. a), byli zobowiązani do ujawnienia każdego konfliktu interesów w stosunku do któregośkolwiek z kandydatów lub oferentów, gdy tylko dowiedzą się o takim konflikcie, aby umożliwić instytucji zamawiającej podjęcie środków zaradczych;
- b) kandydaci i oferenci byli zobowiązani do złożenia na początku postępowania o udzielenie zamówienia oświadczenia dotyczącego występowania jakichkolwiek uprzywilejowanych powiązań z osobami, o których mowa w ust. 2 lit. b), które mogą sprawić, że osoby te zostaną postawione w sytuacji konfliktu interesów. Instytucja zamawiająca wskazuje w indywidualnym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 94, czy dany kandydat lub oferent złożył oświadczenie.

W przypadku konfliktu interesów instytucja zamawiająca podejmuje stosowne środki. Środki te mogą obejmować odsunięcie danego członka personelu od uczestnictwa w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia lub zmianę podziału obowiązków i zakresu odpowiedzialności w ramach personelu. W przypadku gdy nie można skutecznie zaradzić konfliktowi interesów stosując inne środki, kandydat lub oferent, którego konflikt dotyczy, zostaje wykluczony z udziału w postępowaniu.

W przypadku wykrycia uprzywilejowanych powiązań instytucja zamawiająca bezzwłocznie informuje o tym organ nadzoru, wyznaczony zgodnie z art. 93, i podejmuje stosowne środki, aby uniknąć niewłaściwego wpływu na proces udzielania zamówienia i zapewnić równe traktowanie kandydatów i oferentów. W przypadku gdy nie można skutecznie zaradzić konfliktowi interesów stosując inne środki, kandydat lub oferent, którego konflikt dotyczy, zostaje wykluczony z udziału w postępowaniu.

- 4. Wszelkie środki podjęte na podstawie niniejszego artykułu są dokumentowane w indywidualnym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 94.

Artykuł 37

Postępowanie niezgodne z prawem

Od kandydatów wymaga się złożenia na początku postępowania oświadczenia, że nie podejmowali ani nie podejmą działań mających na celu:

- a) wywarcie nieodpowiedniego wpływu na proces decyzyjny podmiotu zamawiającego lub uzyskanie informacji poufnych, które mogą przynieść im nienależną korzyść w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
- b) wejście w porozumienie z innymi kandydatami lub oferentami mające na celu zakłócenie konkurencji;
- c) umyślne podawanie informacji wprowadzających w błąd, które mogą mieć istotny wpływ na decyzje dotyczące wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia.

TYTUŁ II

PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I

Procedury

Artykuł 38

Warunki dotyczące Porozumienia w sprawie zamówień rządowych i innych umów międzynarodowych

1. W zakresie, w jakim obejmują to załączniki III, IV i V, uwagi ogólne do załącznika 1 Unii Europejskiej do Porozumienia w sprawie zamówień rządowych oraz inne umowy międzynarodowe, którymi związana jest Unia Europejska, wymienione w załączniku V do niniejszej dyrektywy, podmioty zamawiające w rozumieniu art. 4 ust. 3 lit. a) przyznają robotom budowlanym, dostawom, usługom i wykonawcom sygnatariuszy wspomnianych umów traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznane robotom budowlanym, dostawom, usługom i wykonawcom Unii. Stosując przepisy niniejszej dyrektywy do wykonawców sygnatariuszy tych umów, podmioty zamawiające przestrzegają tych umów.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu zmiany wykazu w załączniku V, jeżeli jest to konieczne ze względu na zawarcie nowych umów międzynarodowych lub modyfikację obowiązujących umów międzynarodowych.

Artykuł 39

Wybór procedury

1. Podczas udzielania zamówień na dostawy, roboty budowlane lub usługi podmioty zamawiające stosują procedury dostosowane pod kątem spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że, nie naruszając przepisów art. 42, opublikowano zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie postanawiają, że instytucje zamawiające mogą stosować procedurę otwartą, procedurę ograniczoną lub procedurę negocjacyjną z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.
2. Zaproszenia do ubiegania się o zamówienie można dokonać w jeden z następujących sposobów:

- a) za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego zgodnie z art. 61, jeżeli zamówienia udziela się w drodze procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej;
- b) za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania zgodnie z art. 62, jeżeli zamówienia udziela się w drodze procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego;
- c) za pomocą ogłoszenia o zamówieniu zgodnie z art. 63.

W przypadku określonym w lit. a) wykonawcy, którzy wyrazili swoje zainteresowanie w odpowiedzi na publikację okresowego ogłoszenia informacyjnego, są następnie zapraszani do potwierdzenia zainteresowania na piśmie za pomocą zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania zgodnie z art. 68.

- 3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że podmioty zamawiające mogą stosować procedurę negocjacyjną bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie wyłącznie w szczególnych przypadkach i okolicznościach wyraźnie określonych w art. 42.

Artykuł 40 *Procedura otwarta*

- 1. W procedurze otwartej każdy zainteresowany wykonawca może złożyć ofertę w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

Minimalny termin składania ofert wynosi 40 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

Ofercie towarzyszą wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

- 2. W przypadku gdy podmioty zamawiające opublikowały okresowe ogłoszenie informacyjne, które nie jest zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie, minimalny termin składania ofert, określony w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, może zostać skrócony do 20 dni, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) okresowe ogłoszenie informacyjne zawierało, oprócz informacji wymaganych w załączniku VI część A sekcja I, wszystkie informacje wymagane w załączniku VI część A sekcja II, w zakresie, w jakim te ostatnie informacje były dostępne w momencie publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego;
 - b) ogłoszenie to zostało wysłane do publikacji na co najmniej 45 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
- 3. Jeżeli ze względu na stan pilnej konieczności należy uzasadniony przez podmioty zamawiające, termin określony w ust. 1 akapit drugi nie może być zachowany, podmioty zamawiające mogą wyznaczyć termin, który nie może być krótszy niż 20 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

4. Podmiot zamawiający może skrócić o pięć dni termin składania ofert określony w ust. 1 akapit drugi, jeżeli akceptuje składanie ofert za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 33 ust. 3, 4 i 5.

Artykuł 41 *Procedura ograniczona*

1. W procedurze ograniczonej każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, przedstawiając wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi, co do zasady, 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania i nie może być w żadnym wypadku krótszy niż 15 dni.

2. Oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez podmiot zamawiający po dokonaniu oceny wymaganych informacji. Podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 72 ust. 2.

Termin składania ofert można ustalić w drodze wzajemnego porozumienia między podmiotem zamawiającym a zakwalifikowanymi kandydatami, pod warunkiem że wszyscy kandydaci mają tyle samo czasu na przygotowanie i złożenie ofert.

W przypadku gdy osiągnięcie porozumienia w sprawie terminu składania ofert nie jest możliwe, podmiot zamawiający wyznacza termin, który w żadnym wypadku nie może być krótszy niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 42 *Procedura negocjacyjna z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie*

1. W procedurze negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, przedstawiając wymagane informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału wynosi, co do zasady, 30 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub, w przypadku gdy okresowe ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania i nie może być w żadnym wypadku krótszy niż 15 dni.

2. W negocjacjach uczestniczyć mogą tylko wykonawcy zaproszeni przez podmiot zamawiający po dokonaniu oceny wymaganych informacji. Podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 72 ust. 2.

Termin składania ofert można ustalić w drodze wzajemnego porozumienia między podmiotem zamawiającym a zakwalifikowanymi kandydatami, pod warunkiem że wszyscy kandydaci mają tyle samo czasu na przygotowanie i złożenie ofert.

W przypadku gdy osiągnięcie porozumienia w sprawie terminu składania ofert nie jest możliwe, podmiot zamawiający wyznacza termin, który w żadnym wypadku nie może być krótszy niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 43 *Partnerstwo innowacyjne*

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że podmioty zamawiające mogą stosować partnerstwo innowacyjne zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Państwo członkowskie może podjąć decyzję o niedokonywaniu transpozycji do prawa krajowego procedury partnerstwa innowacyjnego lub o ograniczeniu jej zastosowania do określonych rodzajów zamówień.

W partnerstwach innowacyjnych każdy wykonawca może złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b) i c) w kontekście utworzenia zorganizowanego partnerstwa na rzecz opracowania produktu, usługi lub obiektów budowlanych o charakterze innowacyjnym oraz późniejszego zakupu odpowiednich dostaw, usług lub robót budowlanych, pod warunkiem że odpowiadają one uzgodnionym poziomom realizacji i kosztom.

2. Organizacja partnerstwa obejmuje kolejne etapy zgodnie z kolejnością kroków w procesie badawczo-innowacyjnym, potencjalnie aż do etapu wytworzenia produktu lub realizacji usług. W ramach partnerstwa przewiduje się cele pośrednie, które ma osiągnąć partner, oraz płatność wynagrodzenia w odpowiednich ratach. W oparciu o te cele podmiot zamawiający może po każdym etapie postanowić zakończyć partnerstwo i rozpocząć nowe postępowanie o udzielenie zamówienia w odniesieniu do pozostałych etapów, pod warunkiem że nabył odpowiednie prawa własności intelektualnej.
3. Zamówienia udziela się zgodnie z przepisami dotyczącymi procedury negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie określonej w art. 42.

Podczas kwalifikacji kandydatów podmioty zamawiające zwracają szczególną uwagę na kryteria dotyczące zdolności i doświadczenia oferentów w zakresie badań i rozwoju lub opracowywania innowacyjnych rozwiązań. Instytucje zamawiające mogą ograniczyć liczbę odpowiednich kandydatów, których zaproszą do udziału w postępowaniu, zgodnie z art. 72 ust. 2.

Tylko wykonawcy zaproszeni przez podmiot zamawiający po dokonaniu oceny wymaganych informacji mogą przedkładać projekty badawcze i innowacyjne mające na celu zaspokojenie potrzeb określonych przez podmiot zamawiający, które nie mogą zostać spełnione poprzez istniejące rozwiązania. Zamówienia udziela się wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie zgodnie z art. 76 ust. 1 lit. a).

4. Struktura partnerstwa oraz w szczególności czas trwania i wartość poszczególnych etapów odzwierciedlają stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo-innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego jeszcze na rynku. Wartość i okres obowiązywania umowy na zakup dostaw, usług lub robót budowlanych wynikających z partnerstwa muszą mieścić się w odpowiednich granicach, biorąc pod uwagę konieczność zwrotu kosztów, w tym kosztów poniesionych przy opracowywaniu innowacyjnego rozwiązania, oraz osiągnięcia odpowiedniego zysku.

Podmioty zamawiające nie stosują partnerstwa innowacyjnego w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

Artykuł 44

Stosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie

Podmioty zamawiające mogą stosować procedurę negocjacyjną bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w toku postępowania w ramach procedury z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie nie złożono żadnej oferty bądź żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału, o ile pierwotne warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom;
- b) jeżeli zamówienie jest udzielane wyłącznie na potrzeby prac badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych, a nie w celu osiągnięcia zysku lub pokrycia kosztów badań i rozwoju, oraz o ile udzielenie takiego zamówienia nie narusza konkurencyjnych zasad udzielania kolejnych zamówień, które będą udzielane w szczególności w takich celach;
- c) jeżeli celem zamówienia jest stworzenie lub uzyskanie dzieła sztuki;
- d) jeżeli roboty budowlane, dostawy lub usługi mogą zostać dostarczone wyłącznie przez określonego wykonawcę z jednego z następujących powodów:
 - (i) braku konkurencji ze względów technicznych;
 - (ii) ochrony wynikającej z patentów, praw autorskich lub innych praw własności intelektualnej;
 - (iii) ochrony wynikającej z innych praw wyłącznych.

Wyjątek ten ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia;

- e) w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne, jeżeli – ze względu na wystąpienie pilnej konieczności spowodowanej siłą wyższą – terminy przewidziane dla procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie nie mogą być dotrzymane.

Okoliczności przywoływane w celu uzasadnienia pilnej konieczności nie mogą być w żadnym wypadku wywołane przez podmiot zamawiający;

- f) w przypadku zamówień na dostawy dotyczących dodatkowych dostaw realizowanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji bieżącego użytku, bądź zwiększenie dostaw lub rozbudowa instalacji istniejących, jeżeli zmiana dostawcy zobowiązywałaby podmiot zamawiający do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu;
- g) w przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi dotyczących nowych robót budowlanych lub usług polegających na powtórzeniu podobnych prac powierzonych wykonawcy, któremu ten sam podmiot zamawiający zlecił realizację wcześniejszego zamówienia, pod warunkiem że takie roboty budowlane lub usługi są zgodne z podstawowym projektem, na którego realizację udzielono pierwotnego zamówienia na podstawie procedury zastosowanej zgodnie z art. 39 ust. 1;
- h) w odniesieniu do towarów notowanych i nabywanych na giełdzie towarowej lub na innych podobnych giełdach, takich jak giełdy energii elektrycznej;
- i) w odniesieniu do zakupów okazyjnych, gdy możliwe jest nabycie towarów po cenie znacznie niższej od zwykłych cen rynkowych, korzystając ze szczególnie sprzyjających okoliczności, które mają miejsce w bardzo krótkim okresie;
- j) w odniesieniu do zakupu towarów na szczególnie korzystnych warunkach od dostawcy definitywnie likwidującego swoją działalność, od likwidatorów w postępowaniu upadłościowym, lub w wyniku układu z wierzycielami lub podobnej procedury wynikającej z krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych;
- k) jeżeli dane zamówienie na usługi następuje po przeprowadzeniu konkursu zorganizowanego zgodnie z niniejszą dyrektywą i ma zostać udzielone, zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami, zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców tego konkursu; w tym drugim przypadku wszyscy zwycięzcy konkursu muszą zostać zaproszeni do udziału w negocjacjach.

Do celów lit. a) ofertę uznaje się za nieodpowiednią, jeżeli:

- a) jest nieprawidłowa lub niemożliwa do przyjęcia; oraz
- b) jest całkowicie bez znaczenia dla zamówienia, ponieważ nie jest w stanie zaspokoić potrzeb podmiotu zamawiającego określonych w dokumentach specyfikujących zamówienie.

W szczególności ofertę uznaje się za nieprawidłową, gdy jest niezgodna z dokumentami specyfikującymi zamówienie lub gdy oferowane ceny są chronione przed zwykłymi mechanizmami konkurencji.

W szczególności ofertę uznaje się za niemożliwą do przyjęcia w każdym z następujących przypadków, gdy:

- a) wpłynęła po terminie;

- b) została złożona przez oferenta, który nie posiada wymaganych kwalifikacji;
- c) jej cena przekracza budżet podmiotu zamawiającego ustalony przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia; ten wcześniej ustalony budżet musi być udokumentowany na piśmie;
- d) została uznana za rażąco tanią zgodnie z przepisami art. 79.

Do celów ust. 1 lit. g) niniejszego artykułu podstawowy projekt musi wskazywać zakres ewentualnych dodatkowych robót budowlanych lub usług oraz warunki, na jakich będą udzielane te zamówienia. Możliwość zastosowania tej procedury musi być wskazana w zaproszeniu do ubiegania się o realizację pierwszego projektu, a całkowita szacunkowa wartość dalszych robót budowlanych lub usług musi zostać uwzględniona przez podmiot zamawiający w zakresie stosowania przez niego przepisów art. 12 i 13.

ROZDZIAŁ II

Techniki i instrumenty w zakresie zamówień elektronicznych i zagregowanych

Artykuł 45 *Umowy ramowe*

1. Podmioty zamawiające mogą zawierać umowy ramowe, pod warunkiem że stosują procedury przewidziane w niniejszej dyrektywie.

Umowa ramowa oznacza umowę zawartą pomiędzy co najmniej jednym podmiotem zamawiającym a co najmniej jednym wykonawcą, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz, w stosownych przypadkach, przewidywanych ilości.

Okres obowiązywania umowy ramowej nie przekracza czterech lat, poza wyjątkowymi przypadkami, które są należycie uzasadnione, w szczególności ze względu na przedmiot umowy ramowej.

2. Zamówień opartych na umowie ramowej udziela się zgodnie z procedurami określonymi w niniejszym ustępie oraz w ust. 3 i 4.

Procedury te mogą być stosowane wyłącznie pomiędzy tymi podmiotami zamawiającymi, które wyraźnie wskazano w tym celu w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert, a tymi wykonawcami, którzy byli pierwotnie stronami umowy ramowej.

Zamówienia oparte na umowie ramowej nie mogą w żadnym wypadku powodować istotnych modyfikacji warunków określonych w danej umowie ramowej, w szczególności w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

Podmioty zamawiające nie stosują umów ramowych w sposób nieodpowiedni ani w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

3. W przypadku gdy umowę ramową zawiera się z jednym wykonawcą, zamówień opartych na takiej umowie udziela się na warunkach w niej określonych.

Na potrzeby udzielania takich zamówień podmioty zamawiające mogą na piśmie konsultować się z wykonawcą będącym stroną umowy ramowej, żądając od niego, w razie potrzeby, uzupełnienia oferty.

4. W przypadku gdy umowa ramowa zawierana jest z więcej niż jednym wykonawcą, może być realizowana na jeden z dwóch poniższych sposobów:

- a) zgodnie z warunkami umowy ramowej, bez ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję, w przypadku gdy w umowie tej określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług i dostaw oraz obiektywne warunki wyłonienia wykonawcy będącego stroną umowy ramowej, który je zrealizuje; te ostatnie warunki wskazuje się w dokumentach specyfikujących zamówienie;
- b) poprzez ponowne otwarcie zamówienia na konkurencję między wykonawcami będącymi stronami umowy ramowej, w przypadku gdy nie wszystkie warunki dotyczące realizacji robót budowlanych, usług i dostaw określono w umowie ramowej.

5. Konkurencja, o której mowa w ust. 4 lit. b), opiera się na tych samych warunkach, które stosowano na potrzeby zawarcia umowy ramowej i, w razie potrzeby, na bardziej szczegółowo sprecyzowanych warunkach, oraz, w stosownych przypadkach, na innych warunkach wskazanych w specyfikacji umowy ramowej, zgodnie z następującą procedurą:

- a) w odniesieniu do każdego zamówienia, które ma zostać udzielone, podmioty zamawiające konsultują się na piśmie z wykonawcami zdolnymi do realizacji zamówienia;
- b) podmioty zamawiające wyznaczają termin wystarczający, aby umożliwić złożenie ofert w odniesieniu do każdego konkretnego zamówienia, uwzględniając czynniki takie jak złożoność przedmiotu zamówienia oraz okres potrzebny do przesłania ofert;
- c) oferty składa się na piśmie, zaś ich treść pozostaje poufna aż do upływu terminu przewidzianego na odpowiedź;
- d) podmioty zamawiające udzielają danego zamówienia temu oferentowi, który złożył najlepszą ofertę w świetle kryteriów udzielenia zamówienia określonych w specyfikacji umowy ramowej.

Artykuł 46
Dynamiczne systemy zakupów

1. W przypadku bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania podmiotów zamawiających, podmioty zamawiające mogą stosować dynamiczny system zakupów. Dynamiczny system zakupów jest realizowany jako w pełni elektroniczny proces, otwarty przez cały swój okres ważności dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji.
2. W celu udzielenia zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów podmioty zamawiające przestrzegają zasad procedury ograniczonej. Wszyscy kandydaci, którzy spełniają kryteria kwalifikacji, są dopuszczani do udziału w systemie; liczba kandydatów dopuszczonych do udziału w systemie nie jest ograniczana zgodnie z art. 72 ust. 2. Cała komunikacja w kontekście dynamicznego systemu zakupów odbywa się wyłącznie za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 33 ust. 2–6.
3. Na potrzeby udzielania zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów podmioty zamawiające:
 - a) publikują zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, zaznaczając wyraźnie, że dotyczy ono dynamicznego systemu zakupów;
 - b) wskazują w specyfikacji co najmniej charakter i przewidywaną ilość planowanych zakupów, jak również wszelkie niezbędne informacje dotyczące systemu zakupów, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń;
 - c) przez cały okres ważności systemu oferują nieograniczony, bezpośredni i pełny dostęp do specyfikacji i wszystkich dokumentów dodatkowych zgodnie z art. 67.
4. Podmioty zamawiające zapewniają każdemu wykonawcy, w trakcie całego okresu obowiązywania dynamicznego systemu zakupów, możliwość złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie na warunkach, o których mowa w ust. 2. Podmioty zamawiające dokonują oceny tych wniosków zgodnie z kryteriami kwalifikacji w terminie 10 dni roboczych od ich otrzymania.

Podmiot zamawiający informuje wykonawcę, o którym mowa w akapicie pierwszym, w najbliższym możliwym terminie o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu go do dynamicznego systemu zakupów.
5. Podmioty zamawiające zapraszają wszystkich kwalifikujących się uczestników do złożenia oferty na każde konkretne zamówienie udzielane w ramach dynamicznego systemu zakupów zgodnie z art. 68.

Udzielają one zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę w świetle kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu

do składania ofert. Kryteria te mogą, w stosownych przypadkach, zostać sformułowane bardziej precyzyjnie w zaproszeniu do składania ofert.

6. Podmioty zamawiające wskazują okres obowiązywania dynamicznego systemu zakupów w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie. Powiadamiają one Komisję o każdej zmianie okresu obowiązywania, używając następujących formularzy standardowych:
 - a) w przypadku zmiany okresu obowiązywania bez zakończenia funkcjonowania systemu – formularza wykorzystanego pierwotnie na potrzeby zaproszenia do ubiegania się o zamówienie dotyczącego dynamicznego systemu zakupów;
 - b) w przypadku zakończenia funkcjonowania systemu – ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 64.
7. Zainteresowani wykonawcy oraz inni uczestnicy dynamicznego systemu zakupów nie mogą być obciążani żadnymi opłatami.

Artykuł 47 *Aukcje elektroniczne*

1. Podmioty zamawiające mogą stosować aukcje elektroniczne, w których przedstawiane są nowe, obniżane ceny lub nowe wartości dotyczące niektórych elementów ofert.

W tym celu podmioty zamawiające stosują powtarzalny proces elektroniczny (aukcję elektroniczną), realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert i umożliwiający ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny.

2. W przypadku procedury otwartej, procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie podmioty zamawiające mogą postanowić, że udzielenie zamówienia zostanie poprzedzone aukcją elektroniczną, jeżeli można w sposób precyzyjny określić specyfikacje ofertowe.

Na tych samych warunkach aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję pomiędzy stronami umowy ramowej, jak przewidziano w art. 45 ust. 4 lit. b), oraz w przypadku otwarcia na konkurencję zamówień udzielanych w ramach dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w art. 46.

3. Aukcja elektroniczna jest oparta na jednym z następujących kryteriów:
 - a) wyłącznie na cenach, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium najniższego kosztu;
 - b) na cenach oraz/lub nowych wartościach aspektów ofert wskazanych w specyfikacji, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

4. Podmioty zamawiające, które postanawiają przeprowadzić aukcję elektroniczną, podają tę informację w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert. Specyfikacja powinna zawierać co najmniej informacje określone w załączniku VII.
5. Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej podmioty zamawiające dokonują pełnej wstępnej oceny ofert zgodnie z kryterium lub kryteriami udzielenia zamówienia oraz przypisaną im wagą.

Za dopuszczalne uznaje się oferty złożone przez kwalifikujących się oferentów i zgodne ze specyfikacjami technicznymi.

Wszyscy oferenci, którzy złożyli dopuszczalne oferty, są zapraszani jednocześnie za pomocą środków elektronicznych do udziału w aukcji elektronicznej przy użyciu połączeń zgodnie z instrukcjami zawartymi w ogłoszeniu, w określonym dniu i o określonej godzinie. Aukcja elektroniczna może zostać podzielona na kilka kolejnych etapów. Aukcja elektroniczna nie rozpoczyna się wcześniej niż po upływie dwóch dni roboczych od daty wysłania zaproszeń.

6. Jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, do zaproszenia dołącza się również wynik pełnej oceny danej oferty, przeprowadzonej zgodnie z wagą kryteriów, o której mowa w art. 76 ust. 5 akapit pierwszy.

Zaproszenie wskazuje również formułę matematyczną, która zostanie wykorzystana w aukcji elektronicznej do automatycznego tworzenia kolejnych klasyfikacji na podstawie przedstawianych nowych cen lub wartości. Formuła ta uwzględnia wagę przypisaną wszystkim kryteriom określonym w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wskazanym w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w specyfikacji. W tym celu wszystkie przedziały są wcześniej sprowadzane do konkretnych wartości.

W przypadku dopuszczenia ofert wariantowych określa się odrębną formułę dla każdego wariantu.

7. Na każdym etapie aukcji elektronicznej podmioty zamawiające niezwłocznie przekazują wszystkim oferentom wystarczającą ilość informacji, aby umożliwić im ustalenie swojej pozycji w klasyfikacji w dowolnym momencie. Mogą one podawać inne informacje dotyczące innych przedstawionych cen lub wartości, o ile zostało to wcześniej określone w specyfikacji. Mogą również w dowolnym momencie ogłaszać liczbę uczestników konkretnego etapu aukcji. Jednak w żadnym wypadku nie mogą one ujawniać tożsamości oferentów w trakcie żadnego z etapów aukcji elektronicznej.
8. Podmioty zamawiające zamykają aukcję elektroniczną w jeden lub więcej z następujących sposobów:
 - a) zgodnie z wcześniej określoną datą i godziną;

- b) w przypadku gdy nie otrzymają żadnych nowych cen lub nowych wartości spełniających wymagania dotyczące minimalnych wysokości postępowań, pod warunkiem że określiły wcześniej dopuszczalny czas, jaki może upłynąć od otrzymania ostatniej propozycji do zamknięcia aukcji elektronicznej;
- c) w przypadku przeprowadzenia wcześniej określonej liczby etapów aukcji.

Jeżeli podmioty zamawiające podejmują decyzję o zamknięciu aukcji elektronicznej zgodnie z lit. c), ewentualnie w połączeniu z warunkami określonymi w lit. b), w zaproszeniu do udziału w aukcji wskazuje się harmonogram dla każdego etapu aukcji.

- 9. Po zamknięciu aukcji elektronicznej podmioty zamawiające udzielają zamówienia zgodnie z art. 76 na podstawie wyników aukcji elektronicznej.

Artykuł 48 *Katalogi elektroniczne*

- 1. W przypadku gdy podmioty zamawiające wymagają stosowania środków komunikacji elektronicznej zgodnie z art. 33, mogą wymagać przedstawienia ofert w formie katalogu elektronicznego.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić obowiązek stosowania katalogów elektronicznych w związku z określonymi rodzajami zamówień.

Ofertom przedstawionym w formie katalogu elektronicznego mogą towarzyszyć inne dokumenty uzupełniające ofertę.

- 2. Katalogi elektroniczne są tworzone przez kandydatów lub oferentów na potrzeby udziału w konkretnym postępowaniu o udzielenie zamówienia zgodnie ze specyfikacjami technicznymi i formatem ustalonymi przez podmiot zamawiający.

Ponadto katalogi elektroniczne muszą spełniać wymagania dotyczące elektronicznych narzędzi komunikacji, jak również wszelkie dodatkowe wymagania określone przez podmiot zamawiający zgodnie z art. 33.

- 3. W przypadku gdy przedstawienie ofert w formie katalogów elektronicznych jest akceptowane lub wymagane, podmiot zamawiający:
 - a) stwierdza to w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.
 - b) wskazuje w specyfikacji wszelkie niezbędne informacje zgodnie z art. 33 ust. 5, dotyczące formatu, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń w odniesieniu do katalogu.
- 4. W przypadku gdy po złożeniu ofert w postaci katalogów elektronicznych umowa ramowa została zawarta z więcej niż jednym wykonawcą, podmioty zamawiające

mogą postanowić, że ponowne otwarcie konkretnych zamówień na konkurencję odbywa się w oparciu o zaktualizowane katalogi. W tym przypadku podmioty zamawiające stosują jedną z następujących metod alternatywnych:

- a) zapraszają oferentów do ponownego złożenia katalogów elektronicznych, dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia;
- b) powiadamiają oferentów, że zamierzają dokonać zgromadzenia informacji potrzebnych do utworzenia ofert dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia z katalogów, które zostały już złożone (zwanego dalej „selektywnym zebraniem”), pod warunkiem że o stosowaniu tej metody poinformowano w dokumentach specyfikujących zamówienie dotyczących umowy ramowej.

5. W przypadku gdy podmioty zamawiające ponownie otwierają konkretne zamówienia na konkurencję zgodnie z ust. 4 lit. b), określają one datę i godzinę, kiedy zamierzają zebrać informacje potrzebne do opracowania ofert dostosowanych do wymagań danego konkretnego zamówienia, oraz zapewniają oferentom możliwość odmówienia zgody na takie zebranie informacji.

Podmioty zamawiające zapewniają odpowiedni okres pomiędzy powiadomieniem a faktycznym zebraniem informacji.

Przed udzieleniem zamówienia podmioty zamawiające przedstawiają danemu oferentowi zebrane informacje, aby dać mu możliwość zakwestionowania lub potwierdzenia poprawności oferty opracowanej w ten sposób.

6. Podmioty zamawiające mogą udzielać zamówień w oparciu o dynamiczny system zakupów poprzez selektywne zebranie, pod warunkiem że wnioskowi o dopuszczenie do udziału w dynamicznym systemie zakupów towarzyszy katalog elektroniczny zgodny ze specyfikacjami technicznymi i formatem ustalonymi przez podmiot zamawiający. Katalog ten jest następnie uzupełniany przez kandydatów, gdy są oni powiadamiani, że podmiot zamawiający zamierza opracować oferty poprzez selektywne zebranie. Selektywne zebranie przeprowadza się zgodnie z ust. 4 lit. b) i ust. 5.

Artykuł 49

Scentralizowane działania zakupowe i centralne jednostki zakupujące

- 1. Podmioty zamawiające mogą dokonywać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od centralnej jednostki zakupującej lub za jej pośrednictwem.
- 2. Państwa członkowskie zapewniają podmiotom zamawiającym możliwość korzystania ze scentralizowanych działań zakupowych oferowanych przez centralne jednostki zakupujące mające siedzibę w innym państwie członkowskim.
- 3. Podmiot zamawiający wypełnia swoje obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy, gdy dokonuje zamówień przez korzystanie ze scentralizowanych działań zakupowych, w zakresie, w jakim dane postępowania o udzielenie zamówienia i realizacja umowy są przeprowadzane samodzielnie przez centralną jednostkę

zamawiającą na wszystkich etapach – od publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie do końca realizacji umowy lub umów wynikających z postępowania.

Jednak w przypadku gdy niektóre etapy postępowania o udzielenie zamówienia lub realizacji umów wynikających z tego postępowania są przeprowadzane przez dany podmiot zamawiający, odpowiada on nadal za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do etapów, które przeprowadza.

4. Wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzane przez centralną jednostkę zakupującą odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z wymogami art. 33.
5. Podmioty zamawiające mogą, bez stosowania procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie, dokonać wyboru centralnej jednostki zakupującej w celu zapewnienia scentralizowanych działań zakupowych, również w przypadku gdy centralna jednostka zakupująca otrzymuje za nie wynagrodzenie.
6. Centralne jednostki zakupujące zapewniają również dokumentację wszystkich transakcji przeprowadzanych w toku realizacji zamówień, umów ramowych lub dynamicznych systemów zakupów, które są efektem ich scentralizowanych działań zakupowych.

Artykuł 50

Pomocnicze działania zakupowe

Jednostki realizujące pomocnicze działania zakupowe są wybierane zgodnie z procedurami udzielania zamówień określonymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 51

Okazjonalne wspólne udzielanie zamówień

1. Jeden podmiot zamawiający lub więcej podmiotów zamawiających może zgodzić się na przeprowadzenie niektórych konkretnych zamówień wspólnie.
2. W przypadku gdy jeden podmiot zamawiający samodzielnie przeprowadza dane postępowanie o udzielenie zamówienia na wszystkich jego etapach – od publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie do końca realizacji umowy lub umów wynikających z tego postępowania, wspomniany podmiot zamawiający ponosi wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

Jednak w przypadku przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia i realizacji umów wynikających z tego postępowania przez więcej niż jeden z uczestniczących podmiotów zamawiających, każdy z podmiotów zamawiających nadal odpowiada za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy w odniesieniu do etapów, które przeprowadza.

Artykuł 52

Wspólne udzielanie zamówień przez podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich

1. Nie naruszając przepisów tytułu I rozdział III sekcja 2 podsekcja 2 „Stosunki szczególne”, podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich mogą wspólnie udzielać zamówień poprzez zastosowanie jednego ze sposobów opisanych w niniejszym artykule.
2. Kilka podmiotów zamawiających może dokonywać zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od centralnej jednostki zakupującej znajdującej się w innym państwie członkowskim lub za jej pośrednictwem. W takim przypadku postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadza się zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym znajduje się centralna jednostka zakupująca.
3. Kilka podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich może wspólnie udzielać zamówienia. W takim przypadku uczestniczące podmioty zamawiające zawierają porozumienie, w którym określa się:
 - a) przepisy krajowe, które mają zastosowanie do postępowania o udzielenie zamówienia;
 - b) wewnętrzną organizację postępowania o udzielenie zamówienia, w tym kwestie zarządzania postępowaniem, podziału obowiązków, podziału zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług oraz zawarcia umów.

Przy określaniu prawa krajowego mającego zastosowanie zgodnie z lit. a) podmioty zamawiające mogą wybrać przepisy krajowe dowolnego państwa członkowskiego, w którym znajduje się co najmniej jeden z uczestniczących podmiotów.
4. W przypadku gdy kilka podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich utworzyło wspólny podmiot prawny, na przykład europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁶ lub inny podmiot ustanowiony na mocy prawa unijnego, uczestniczące podmioty zamawiające uzgadniają w drodze decyzji właściwego organu mające zastosowanie przepisy regulujące udzielanie zamówień obowiązujące w jednym z następujących państw członkowskich:
 - a) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot prawny ma siedzibę statutową;
 - b) przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym wspólny podmiot prawny prowadzi swoją działalność.

Porozumienie to może obowiązywać na czas nieokreślony, jeśli jest umocowane w akcie ustanawiającym wspólny podmiot prawny, bądź może być ograniczone do określonego okresu, określonych rodzajów zamówień lub do jednego konkretnego zamówienia lub większej ich liczby.

⁴⁶ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19.

5. W przypadku braku porozumienia określającego mające zastosowanie prawo zamówień publicznych przepisy krajowe regulujące udzielanie zamówień określa się zgodnie z poniższymi zasadami:
- a) jeżeli jeden z uczestniczących podmiotów zamawiających przeprowadza postępowanie w imieniu pozostałych podmiotów lub zarządza tym postępowaniem, zastosowanie mają przepisy krajowe państwa członkowskiego tego podmiotu zamawiającego;
 - b) jeżeli postępowanie nie jest przeprowadzane przez jeden z uczestniczących podmiotów zamawiających w imieniu pozostałych podmiotów ani nie jest przez niego zarządzane oraz
 - (i) dotyczy zamówienia na roboty budowlane, podmioty zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym zlokalizowana jest największa część tych robót budowlanych;
 - (ii) dotyczy zamówienia na usługi lub dostawy, podmioty zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym realizowana jest główna część tych usług lub dostaw;
 - c) jeżeli niemożliwe jest określenie prawa krajowego mającego zastosowanie zgodnie z lit. a) lub b), podmioty zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego podmiotu zamawiającego, który ponosi największą część kosztów.
6. W przypadku braku porozumienia określającego mające zastosowanie prawo zamówień publicznych na podstawie ust. 4 przepisy krajowe regulujące przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówienia przez wspólne podmioty prawne ustanowione przez kilka podmiotów zamawiających z różnych państw członkowskich określa się zgodnie z poniższymi zasadami:
- a) jeżeli właściwy organ wspólnego podmiotu prawnego przeprowadza postępowanie lub zarządza nim, zastosowanie mają przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym podmiot prawny ma siedzibę statutową;
 - b) jeżeli członek podmiotu prawnego przeprowadza postępowanie lub zarządza nim w imieniu tego podmiotu prawnego, zastosowanie mają zasady określone w ust. 5 lit. a) i b);
 - c) jeżeli niemożliwe jest określenie mającego zastosowanie prawa krajowego zgodnie z ust. 5 lit. a) i b), podmioty zamawiające stosują przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym podmiot prawny ma siedzibę statutową.
7. Jeden podmiot zamawiający lub więcej podmiotów zamawiających może udzielać poszczególnych zamówień na mocy umowy ramowej zawartej przez podmiot zamawiający znajdujący się w innym państwie członkowskim lub wspólnie z tym podmiotem, pod warunkiem że umowa ramowa zawiera szczegółowe przepisy pozwalające odpowiedniemu podmiotowi zamawiającemu lub odpowiednim podmiotom zamawiającym na udzielanie poszczególnych zamówień.

8. Decyzje o udzieleniu zamówień w ramach transgranicznych zamówień podlegają zwykłym mechanizmom odwoławczym dostępnym na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego.
9. W celu umożliwienia efektywnego funkcjonowania mechanizmów odwoławczych państwa członkowskie zapewniają pełne wykonywanie decyzji organów odwoławczych w rozumieniu dyrektywy Rady 92/13/EWG⁴⁷, znajdujących się w innych państwach członkowskich, w ich wewnętrznym porządku prawnym, jeżeli decyzje te dotyczą podmiotów zamawiających mających siedzibę na ich terytorium i uczestniczących w odpowiednim postępowaniu o udzielenie transgranicznego zamówienia.

ROZDZIAŁ III

Przeprowadzenie postępowania

SEKCJA 1 PRZYGOTOWANIE

Artykuł 53

Wstępne konsultacje rynkowe

1. Przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia podmioty zamawiające mogą przeprowadzić konsultacje rynkowe, aby ocenić strukturę, potencjał i zdolność rynku oraz poinformować wykonawców o swoich planach zamówień i wymaganiach.

W tym celu podmioty zamawiające mogą szukać lub korzystać z porad struktur pomocy administracyjnej, osób trzecich lub uczestników rynku, pod warunkiem że tego rodzaju doradztwo nie wyklucza konkurencji i nie prowadzi do naruszenia zasad niedyskryminacji i przejrzystości.

2. Jeżeli kandydat, oferent lub przedsiębiorstwo związane z kandydatem lub oferentem doradza podmiotowi zamawiającemu lub w inny sposób uczestniczy w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia, podmiot zamawiający podejmuje odpowiednie środki w celu zagwarantowania, że udział danego kandydata lub oferenta nie zakłóca konkurencji.

Wspomniane środki obejmują przekazywanie pozostałym kandydatom lub oferentom wszelkich istotnych informacji wymienianych w ramach lub w wyniku udziału kandydata lub oferenta w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia oraz wyznaczanie odpowiednich terminów składania ofert. Danego kandydata lub oferenta wyklucza się z udziału w postępowaniu wyłącznie w przypadku, gdy nie ma innego sposobu zapewnienia zgodności z obowiązkiem przestrzegania zasady równego traktowania.

⁴⁷ Dz.U. L 76 z 23.3.1992, s. 14.

Przed każdym takim wyłączeniem kandydaci lub oferenci muszą mieć możliwość udowodnienia, że ich udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia nie jest w stanie zakłócić konkurencji. Podjęte środki dokumentuje się w indywidualnym sprawozdaniu wymaganym zgodnie z art. 94.

Artykuł 54 *Specyfikacje techniczne*

1. Specyfikacje techniczne, zdefiniowane w załączniku VIII pkt 1, przedstawia się w dokumentach specyfikujących zamówienie. Precyzuje się w nich wymagane cechy robót budowlanych, usług lub dostaw.

Cechy te mogą również dotyczyć określonego procesu produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, lub dowolnego innego etapu cyklu życia, o którym mowa w art. 2 pkt 22.

Specyfikacje techniczne określają ponadto, czy konieczne będzie przeniesienie praw własności intelektualnej.

W przypadku wszystkich zamówień, których przedmiot jest przeznaczony do użytku osób – zarówno ogółu społeczeństwa, jak i pracowników podmiotu zamawiającego – przedmiotowe specyfikacje techniczne sporządza się, z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych, w taki sposób, aby uwzględnić kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników.

W przypadku gdy obowiązkowe normy dostępności są przyjmowane w drodze unijnego aktu ustawodawczego, specyfikacje techniczne określa się – jeżeli chodzi o kryteria dostępności – przez odniesienie do tego aktu.

2. Specyfikacje techniczne muszą gwarantować równy dostęp wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia i nie mogą tworzyć nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia zamówienia publicznego na konkurencję.
3. Bez uszczerbku dla obowiązujących krajowych reguł technicznych, w zakresie, w jakim są one zbieżne z prawem unijnym, specyfikacje techniczne formułuje się w jeden z poniższych sposobów:
 - a) pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych, pod warunkiem że parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a podmiotom zamawiającym udzielenie zamówienia;
 - b) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych oraz, w kolejności preferencji, poprzez odniesienie do: norm krajowych przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych dotyczących zasad projektowania,

wyliczeń i realizacji robót budowlanych oraz wykorzystania dostaw; każdemu odniesieniu towarzyszą słowa „lub równoważne”;

- c) pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w lit. a), z odniesieniem do specyfikacji technicznych wymienionych w lit. b) stanowiących środek domniemania zgodności z tego rodzaju wymaganiami wydajnościowymi lub funkcjonalnymi;
 - d) poprzez odniesienie do specyfikacji technicznych wymienionych w lit. b) w zakresie określonych cech oraz poprzez odniesienie do wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w lit. a), w zakresie innych cech.
4. Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, specyfikacje techniczne nie zawierają odniesienia do konkretnej marki lub źródła, ani do szczególnego procesu, ani do znaku handlowego, patentu, typu bądź konkretnego pochodzenia lub produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych przedsiębiorstw lub produktów. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób zgodnie z ust. 3. Takim odniesieniom towarzyszą słowa „lub równoważne”.
5. W przypadku gdy podmiot zamawiający korzysta z możliwości zastosowania odniesienia do specyfikacji, o których mowa w ust. 3 lit. b), nie może on odrzucić oferty na podstawie faktu, iż roboty budowlane, dostawy i usługi będące przedmiotem oferty nie są zgodne ze specyfikacjami, do których się on odnosi, jeżeli oferent w odpowiedni sposób udowodni w swojej ofercie za pomocą dowolnych odpowiednich środków, w tym za pomocą środków dowodowych, o których mowa w art. 56, że proponowane przez niego rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w specyfikacjach technicznych.
6. W przypadku gdy podmiot zamawiający korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 3 lit. a) w zakresie sformułowania specyfikacji technicznych pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, nie może on odrzucić oferty na dostawy, usługi lub roboty budowlane zgodnej z normą krajową przenoszącą normę europejską, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową lub z systemem referencji technicznych ustanowionym przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli powyższe specyfikacje odpowiadają wymaganiom wydajnościowym lub funkcjonalnym określonym przez ten podmiot zamawiający.

W swojej ofercie oferent musi uzasadnić za pomocą wszelkich odpowiednich środków, w tym za pomocą środków, o których mowa w art. 56, że obiekty budowlane, dostawy lub usługi zgodne z normą spełniają wymagania wydajnościowe lub funkcjonalne określone przez podmiot zamawiający.

Artykuł 55
Etykiety

1. W przypadku gdy podmioty zamawiające określają cechy środowiskowe, społeczne lub inne cechy obiektów budowlanych, usług lub dostaw pod względem wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w art. 54 ust. 3 lit. a), mogą one wymagać, aby te obiekty budowlane, usługi lub dostawy były opatrzone określoną etykietą, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) wymagania w zakresie etykiet dotyczą wyłącznie cech, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określenia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia;
 - b) wymagania w zakresie etykiet opracowuje się na podstawie danych naukowych lub na podstawie innych kryteriów obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych;
 - c) etykiety są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane podmioty, w tym instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje zajmujące się ochroną środowiska;
 - d) etykiety są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
 - e) kryteria dotyczące etykiety są określane przez osobę trzecią, która jest niezależna od wykonawcy ubiegającego się o etykietę.

Podmioty zamawiające, które wymagają posiadania określonej etykiety, akceptują wszystkie równoważne etykiety, które spełniają wymagania etykiety wskazanej przez podmioty zamawiające. W przypadku produktów, które nie są opatrzone etykietą, podmioty zamawiające akceptują również dokumentację techniczną producenta lub inne odpowiednie środki dowodowe.

2. Jeżeli etykieta spełnia warunki przewidziane w ust. 1 lit. b), c), d) i e), lecz określa również wymagania niezwiązane z przedmiotem zamówienia, podmioty zamawiające mogą użyć tych szczegółowych specyfikacji dotyczących danej etykiety lub, w razie potrzeby, ich części, które są związane z przedmiotem zamówienia i są odpowiednie dla określenia cech tego przedmiotu.

Artykuł 56
Raporty z testów, certyfikacja i inne środki dowodowe

1. Podmioty zamawiające mogą wymagać od wykonawców przedstawienia raportu z testów opracowanego przez uznany organ lub certyfikatu wystawionego przez taki organ jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność ze specyfikacjami technicznymi.

W przypadku gdy podmioty zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez uznane organy, potwierdzających zgodność z daną specyfikacją techniczną, podmioty zamawiające akceptują również certyfikaty wystawione przez inne równoważne uznane organy.

2. Podmioty zamawiające akceptują również odpowiednie środki dowodowe inne niż wymienione w ust. 1, takie jak dokumentacja techniczna producenta, w przypadku gdy dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów lub raportów z testów, o których mowa w ust. 1, ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.
3. „Uznane organy” w rozumieniu ust. 1 niniejszego artykułu oznaczają laboratoria testowe i kalibracyjne oraz wszelkie jednostki certyfikujące i kontrolujące akredytowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008⁴⁸.
4. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim na ich wniosek wszelkie informacje związane z dowodami i dokumentami przedstawianymi zgodnie z art. 54 ust. 6, art. 55 oraz ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu w celu udowodnienia zgodności z wymaganiami technicznymi. Właściwe organy państwa członkowskiego prowadzenia działalności przekazują te informacje zgodnie z art. 96.

Artykuł 57 *Przekazywanie specyfikacji technicznych*

1. Na wniosek wykonawców zainteresowanych uzyskaniem zamówienia, podmioty zamawiające udostępniają specyfikacje techniczne, na które powołują się regularnie w zamówieniach na dostawy, roboty budowlane lub usługi, lub specyfikacje techniczne, które zamierzają stosować w odniesieniu do zamówień, w przypadku których okresowe ogłoszenie informacyjne jest zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie. Specyfikacje te są udostępniane za pomocą środków elektronicznych poprzez nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp.
2. Jeżeli specyfikacje techniczne są oparte na dokumentach dostępnych zainteresowanym wykonawcom poprzez nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp, wystarczające jest zawarcie odniesienia do tych dokumentów.

Artykuł 58 *Oferty wariantowe*

1. Podmioty zamawiające mogą uwzględnić warianty złożone przez oferenta i spełniające minimalne wymagania określone przez podmioty zamawiające.

Podmioty zamawiające wskazują w specyfikacji, czy dopuszczają składanie ofert wariantowych, a jeśli tak – minimalne wymagania, jakie muszą spełniać warianty, oraz wszelkie szczególne wymagania dotyczące ich przedstawienia. W przypadku dopuszczenia wariantów zapewniają również możliwość praktycznego stosowania wybranych kryteriów udzielenia zamówienia do ofert wariantowych spełniających te minimalne wymagania, a także do zgodnych z wymaganiami ofert, które nie mają charakteru wariantowego.
2. W postępowaniach o udzielenie zamówienia na dostawy lub usługi podmioty zamawiające, które dopuściły składanie ofert wariantowych, nie odrzucają wariantu

⁴⁸ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

wyłącznie na podstawie faktu, że jego wybór prowadziłby do udzielenia zamówienia na usługi zamiast zamówienia na dostawę albo do udzielenia zamówienia na dostawę zamiast zamówienia na usługi.

Artykuł 59
Podział zamówień na części

1. Zamówienia można dzielić na części jednorodne lub niejednorodne. Zastosowanie ma art. 13 ust. 7.

Podmioty zamawiające – w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji – wskazują, czy oferty mają być ograniczone tylko do jednej lub większej liczby części.

2. Nawet jeżeli wskazano, że możliwe jest złożenie ofert w odniesieniu do wszystkich części zamówienia, podmioty zamawiające mogą ograniczyć liczbę części zamówienia, które można przyznać jednemu oferentowi, pod warunkiem że w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania określona jest maksymalna liczba tych części. Podmioty zamawiające ustalają i wskazują w dokumentach specyfikujących zamówienie obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria lub zasady udzielania poszczególnych części zamówienia, jeżeli zastosowanie wybranych kryteriów udzielenia zamówienia prowadziłoby do przyznania jednemu oferentowi większej liczby części niż wynosi ich maksymalna liczba.

3. W przypadku gdy więcej niż jedna część zamówienia może być udzielona temu samemu oferentowi, podmioty zamawiające mogą postanowić, że zawrą odrębną umowę dla każdej z części albo jedną lub więcej umów obejmujących kilka lub wszystkie części.

Podmioty zamawiające określają w dokumentach specyfikujących zamówienie, czy zastrzegają sobie prawo do dokonania takiego wyboru, a jeśli tak, to które części zamówienia mogą być grupowane w ramach jednej umowy.

Podmioty zamawiające najpierw ustalają oferty, które w największym stopniu spełniają kryteria udzielenia zamówienia określone zgodnie z art. 76 w odniesieniu do każdej poszczególniej części zamówienia. Mogą one zawrzeć umowę na więcej niż jedną część zamówienia z oferentem, który nie został sklasyfikowany na pierwszym miejscu w odniesieniu do wszystkich poszczególnych części objętych tą umową, pod warunkiem że kryteria udzielenia zamówienia określone zgodnie z art. 76 są w większym stopniu spełnione w odniesieniu do wszystkich części zamówienia objętych tą umową. Podmioty zamawiające określają w dokumentach specyfikujących zamówienie metody, jakie zamierzają wykorzystać, aby dokonać takiego porównania. Tego rodzaju metody muszą być przejrzyste, obiektywne i niedyskryminacyjne.

4. Podmioty zamawiające mogą wymagać, aby wszyscy wykonawcy koordynowali swoje działania pod kierunkiem wykonawcy, któremu udzielono części zamówienia obejmującej koordynację całego projektu lub jego odpowiednich części.

Artykuł 60
Wyznaczanie terminów

1. Podczas wyznaczania terminów składania ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału podmioty zamawiające uwzględniają w szczególności złożoność zamówienia oraz czas potrzebny do sporządzenia ofert, bez uszczerbku dla terminów minimalnych określonych w art. 39–44.
2. W przypadku gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów uzupełniających dokumenty specyfikujące zamówienie, terminy składania ofert przedłuża się tak, aby wszyscy zainteresowani wykonawcy mogli uzyskać informacje niezbędne do sporządzenia ofert.

Sekcja 2
Publikacja i przejrzystość

Artykuł 61
Okresowe ogłoszenie informacyjne

1. Podmioty zamawiające mogą poinformować o swoich zamiarach odnośnie do planowanych zamówień poprzez publikację okresowego ogłoszenia informacyjnego tak szybko, jak to możliwe po rozpoczęciu roku budżetowego. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku VI część A sekcja I. Są one publikowane przez Komisję albo przez podmioty zamawiające na ich profilach nabywcy zgodnie z załącznikiem IX pkt 2 lit. b). Jeżeli ogłoszenie jest publikowane przez podmiot zamawiający na jego profilu nabywcy, przesyła on ogłoszenie o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na swoim profilu nabywcy zgodnie z załącznikiem IX pkt 3.
2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego w ramach procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie, ogłoszenie to musi spełniać następujące wymogi:
 - a) odnosi się wyraźnie do dostaw, robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia, które ma zostać udzielone;
 - b) zawiera informację, że zamówienie zostanie udzielone w drodze procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej bez dalszej publikacji zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, oraz zawiera zaproszenie dla zainteresowanych wykonawców do wyrażenia zainteresowania udziałem na piśmie;

- c) zawiera, oprócz informacji określonych w załączniku VI część A sekcja I, informacje określone w załączniku VI część A sekcja II;
- d) zostało opublikowane nie więcej niż dwanaście miesięcy przed datą wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania.

Artykuł 62

Ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania

Jeżeli podmioty zamawiające podejmują decyzję o ustanowieniu systemu kwalifikowania zgodnie z art. 71, system taki jest przedmiotem ogłoszenia, o którym mowa w załączniku X, określającego cel systemu kwalifikowania oraz sposób uzyskania dostępu do zasad regulujących jego funkcjonowanie. Jeżeli system ten ma okres obowiązywania przekraczający trzy lata, ogłoszenie publikuje się corocznie. Jeżeli system ten ma krótszy okres obowiązywania, wystarczająca jest publikacja pierwszego ogłoszenia.

Artykuł 63

Ogłoszenie o zamówieniu

Ogłoszenia o zamówieniu można wykorzystywać jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie w ramach wszystkich procedur. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w odpowiedniej części załączniku XI i są publikowane zgodnie z art. 65.

Artykuł 64

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

1. W terminie dwóch miesięcy od udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, podmioty zamawiające przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia dotyczące wyników postępowania o udzielenie zamówienia.

Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku XII i są publikowane zgodnie z art. 65.

2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zostało dokonane w formie okresowego ogłoszenia informacyjnego, a podmiot zamawiający nie zamierza udzielić dalszych zamówień w ciągu 12 miesięcy objętych okresowym ogłoszeniem informacyjnym, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawiera wyraźne wskazanie tego faktu.

W przypadku umów ramowych zawartych zgodnie z art. 45 podmioty zamawiające nie są zobowiązane do przysyłania ogłoszeń o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia dla każdego zamówienia opartego na takiej umowie.

Podmioty zamawiające przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w terminie dwóch miesięcy od udzielenia każdego zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów. Mogą one jednak grupować takie ogłoszenia kwartalnie. W takim przypadku zgrupowane ogłoszenia przesyła się w terminie dwóch miesięcy od zakończenia każdego kwartału.

3. Informacje przewidziane zgodnie z załącznikiem XII i przeznaczone do publikacji są publikowane zgodnie z załącznikiem IX. Z publikacji można wyłączyć pewne informacje dotyczące udzielonych zamówień lub zawartych umów ramowych, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym konkretnego wykonawcy publicznego lub prywatnego, w tym interesom wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami.

W przypadku zamówień na usługi badawczo-rozwojowe informacje dotyczące charakteru i ilości usług mogą być odpowiednio ograniczone do:

- a) wskazania „usługi badawczo-rozwojowe”, jeżeli zamówienie zostało udzielone w drodze procedury negocjacyjnej bez zaproszenia do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 44 lit. b);
 - b) co najmniej tak szczegółowych informacji, jak wskazano w ogłoszeniu, które stanowiło zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.
4. Informacje dostarczane zgodnie z załącznikiem XII i oznaczone jako nieprzeznaczone do publikacji są publikowane tylko w formie uproszczonej oraz zgodnie z załącznikiem IX do celów statystycznych.

Artykuł 65

Forma i sposób publikacji ogłoszeń

1. Ogłoszenia, o których mowa w art. 61–64, zawierają informacje określone w załączniku VI części A i B oraz w załącznikach X, XI i XII według formatu standardowych formularzy, w tym standardowych formularzy sprostowań.

Komisja ustanawia wspomniane standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100.

2. Ogłoszenia, o których mowa w art. 61–64, są sporządzane i przesyłane Komisji za pomocą środków elektronicznych oraz publikowane zgodnie z załącznikiem IX. Ogłoszenia są publikowane nie później niż w terminie pięciu dni od daty ich wysłania. Koszty publikacji ogłoszeń przez Komisję ponosi Unia.
3. Zaproszenia do ubiegania się o zamówienie w rozumieniu art. 39 ust. 2 są publikowane w całości w jednym z języków urzędowych Unii, wybranym przez podmiot zamawiający. Ta wersja językowa stanowi jedyny autentyczny tekst ogłoszenia. Streszczenie obejmujące istotne elementy każdego ogłoszenia publikuje się w pozostałych językach urzędowych.
4. Komisja dopilnowuje, aby pełny tekst i streszczenie okresowych ogłoszeń informacyjnych, o których mowa w art. 61 ust. 2, zaproszeń do ubiegania się o zamówienie dotyczących ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, o których mowa w art. 46 ust. 3 lit. a), a także ogłoszeń o istnieniu systemu kwalifikowania stanowiących zaproszenia do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. b), były stale publikowane:

- a) w przypadku okresowych ogłoszeń informacyjnych – przez okres 12 miesięcy lub do otrzymania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zgodnie z art. 64 ust. 2, w którym zaznacza się, że w ciągu 12 miesięcy objętych zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie nie będą udzielane dalsze zamówienia;
 - b) w przypadku zaproszeń do ubiegania się o zamówienie dotyczących ustanowienia dynamicznego systemu zakupów – przez okres ważności dynamicznego systemu zakupów;
 - c) w przypadku ogłoszeń o istnieniu systemu kwalifikowania – przez okres jego ważności.
5. Podmioty zamawiające muszą być w stanie udowodnić daty wysłania ogłoszeń.

Komisja przekazuje podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie otrzymania ogłoszenia i opublikowania przesłanych informacji, podając datę takiej publikacji. Potwierdzenie to stanowi dowód publikacji.

6. Podmioty zamawiające mogą publikować ogłoszenia o zamówieniach na roboty budowlane, dostawy lub usługi, które nie podlegają wymogom publikacji określonym w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że ogłoszenia te przesyłane są Komisji za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w załączniku IX.

Artykuł 66 *Publikacja na poziomie krajowym*

- 1. Ogłoszeń, o których mowa w art. 61–64, oraz informacji w nich zawartych nie można publikować na poziomie krajowym przed publikacją wynikającą z art. 65.
- 2. Ogłoszenia publikowane na poziomie krajowym nie mogą zawierać informacji innych niż informacje zawarte w ogłoszeniach przesłanych Komisji lub opublikowanych na profilu nabywcy, lecz muszą wskazywać datę wysłania ogłoszenia do Komisji lub jego publikacji na profilu nabywcy.
- 3. Okresowe ogłoszenia informacyjne nie mogą być publikowane na profilu nabywcy przed wysłaniem do Komisji ogłoszenia o ich publikacji w takiej formie. Wskazują one datę tego wysłania ogłoszenia.

Artykuł 67 *Dostępność w formie elektronicznej dokumentów specyfikujących zamówienie*

- 1. Podmioty zamawiające zapewniają nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp, za pomocą środków elektronicznych, do dokumentów specyfikujących zamówienie, od daty publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 65 lub od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania. Jeżeli zaproszenia do ubiegania się o zamówienie dokonuje się za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, dostęp ten jest oferowany tak szybko, jak jest to możliwe oraz najpóźniej z chwilą wysłania zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji. W tekście ogłoszenia lub

tych zaproszeń podaje się adres strony internetowej, na której dostępne są te dokumenty.

2. Pod warunkiem wystąpienia z wnioskiem w odpowiednim czasie podmioty zamawiające lub właściwe jednostki dostarczają informacje dodatkowe związane ze specyfikacjami oraz wszelkie dokumenty uzupełniające nie później niż na sześć dni przed terminem składania ofert. W przypadku procedury otwartej przyspieszonej, której dotyczy art. 40 ust. 3, termin ten wynosi cztery dni.

Artykuł 68

Zaproszenie do składania ofert lub do negocjacji; zaproszenie do potwierdzenia zainteresowania

1. W procedurze ograniczonej, partnerstwie innowacyjnym oraz procedurze negocjacyjnej z uprzednim zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie podmioty zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, zakwalifikowanych kandydatów do składania ofert lub do negocjacji.

W przypadku gdy okresowe ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie zgodnie z art. 39 ust. 2 lit. a), podmioty zamawiające zapraszają równocześnie, na piśmie, wykonawców, którzy wyrazili swoje zainteresowanie, do potwierdzenia dalszego zainteresowania.

2. Zaproszenia, o których mowa w ust. 1, zawierają odniesienie do adresu elektronicznego, pod którym za pomocą środków elektronicznych zostały bezpośrednio udostępnione specyfikacje lub wszelkie inne dokumenty uzupełniające. Ponadto zaproszenia te zawierają informacje określone w załączniku XIII.

Artykuł 69

Informowanie wnioskujących o zakwalifikowanie, kandydatów i oferentów

1. Tak szybko, jak to jest możliwe, podmioty zamawiające informują wszystkich kandydatów i oferentów o podjętych decyzjach dotyczących zawarcia umowy ramowej, udzielenia zamówienia lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów, w tym także o powodach podjęcia decyzji o niezawieraniu umowy ramowej, o nieudzieleniu zamówienia, dla którego opublikowano zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, o ponownym wszczęciu postępowania lub o nierealizowaniu dynamicznego systemu zakupów.
2. Na wniosek zainteresowanej strony, podmiot zamawiający informuje tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w terminie 15 dni od otrzymania pisemnego wniosku:
 - a) każdego niewybranego kandydata o powodach odrzucenia jego wniosku o dopuszczenie do udziału;
 - b) każdego niewybranego oferenta o powodach odrzucenia jego oferty, w tym – w przypadkach określonych w art. 54 ust. 5 i 6 – o powodach decyzji o braku równoważności lub decyzji stanowiącej, że roboty budowlane, dostawy lub usługi nie spełniają wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych;

- c) każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, o cechach i odpowiednich przewagach oferty, która została wybrana, jak również o nazwie/imieniu i nazwisku zwycięskiego oferenta lub nazwach/imionach i nazwiskach stron umowy ramowej;
 - d) każdego oferenta, który złożył dopuszczalną ofertę, o przebiegu i postępie negocjacji i dialogu z oferentami.
3. Podmioty zamawiające mogą postanowić o wyłączeniu pewnych informacji dotyczących udzielonych zamówień, zawartych umów ramowych lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym konkretnego wykonawcy publicznego lub prywatnego, w tym interesom wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami.
4. Podmioty zamawiające, które ustanawiają i stosują system kwalifikowania, informują wnioskujących o swojej decyzji dotyczącej zakwalifikowania w terminie sześciu miesięcy.
- Jeżeli podjęcie decyzji zajmie więcej niż cztery miesiące od momentu przedstawienia wniosku, wówczas podmiot zamawiający informuje wnioskującego w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku o powodach tego przedłużenia oraz o dacie, do której jego wniosek zostanie przyjęty lub odrzucony.
5. Wnioskujący, którzy nie zostali zakwalifikowani, są informowani o tej decyzji oraz o jej powodach tak szybko, jak to możliwe, a w żadnym wypadku nie później niż w terminie 15 dni od dnia jej podjęcia. Uzasadnienie musi być oparte na kryteriach kwalifikowania określonych w art. 71 ust. 2.
6. Podmioty zamawiające, które ustanawiają i stosują system kwalifikowania, mogą zakończyć proces kwalifikowania danego wykonawcy jedynie z powodów opartych na kryteriach kwalifikowania określonych w art. 71 ust. 2. Wykonawca jest informowany na piśmie o wszelkich zamiarach zakończenia kwalifikowania na co najmniej 15 dni przed planowaną datą zakończenia procesu kwalifikowania wraz z uzasadnieniem proponowanego działania.

SEKCJA 3

WYBÓR UCZESTNIKÓW ORAZ UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 70 Zasady ogólne

1. Do celów kwalifikacji uczestników postępowań o udzielenie zamówienia stosuje się łącznie następujące zasady:
- a) podmioty zamawiające, po określeniu zasad i kryteriów wykluczenia oferentów lub kandydatów zgodnie z art. 72 ust. 1 lub art. 74 ust. 2, wykluczają

wykonawców ustalonych zgodnie z tymi zasadami i odpowiadających tym kryteriom;

- b) dokonują kwalifikacji oferentów i kandydatów zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami określonymi zgodnie z art. 72 i 74;
 - c) w przypadku procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej z zaproszeniem do ubiegania się o zamówienie oraz partnerstwa innowacyjnego, ograniczają – w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 72 ust. 2 – liczbę kandydatów zakwalifikowanych zgodnie z lit. a) i b) niniejszego ustępu.
2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania oraz w celu dokonania kwalifikacji uczestników postępowania o udzielenie zamówienia dla poszczególnych zamówień będących przedmiotem ogłoszenia, podmioty zamawiające:
- a) dokonują kwalifikacji wykonawców zgodnie z art. 71;
 - b) stosują wobec takich zakwalifikowanych wykonawców te przepisy ust. 1, które są właściwe dla procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego.
3. Dokonując kwalifikacji uczestników postępowania w ramach procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego, przy podejmowaniu decyzji odnośnie do ich zakwalifikowania lub w przypadku aktualizacji kryteriów i zasad, podmioty zamawiające nie mogą:
- a) nakładać na niektórych wykonawców takich warunków administracyjnych, technicznych lub finansowych, których nie nałożyłyby na innych wykonawców;
 - b) wymagać testów lub dowodów, które stanowiłyby powtórzenie już udostępnionych obiektywnych dowodów.
4. Podmioty zamawiające sprawdzają, czy oferty złożone przez zakwalifikowanych oferentów odpowiadają zasadom i wymogom mającym zastosowanie do ofert oraz udzielają zamówienia na podstawie kryteriów określonych w art. 76 i 79, z uwzględnieniem art. 58.
5. Podmioty zamawiające mogą podjąć decyzję o nieudzieleniu zamówienia oferentowi, który złożył najlepszą ofertę, jeżeli ustalą, że oferta ta nie jest zgodna, co najmniej w równoważny sposób, z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XIV.
6. W procedurze otwartej podmioty zamawiające mogą podjąć decyzję o rozpatrzeniu ofert przed weryfikacją kompetencji oferentów, pod warunkiem że przestrzegają odpowiednich przepisów art. 70–79, w tym zasady, że zamówienia nie udziela się oferentowi, który powinien zostać wykluczony na podstawie art. 74 lub który nie spełnia kryteriów kwalifikacji określonych przez podmiot zamawiający zgodnie z art. 72 ust. 1 i art. 74.

7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w celu zmiany wykazu w załączniku XIV, jeżeli jest to konieczne ze względu na zawarcie nowych umów międzynarodowych lub modyfikację obowiązujących umów międzynarodowych.

PODSEKCJA 1

SYSTEMY KWALIFIKOWANIA ORAZ KWALIFIKACJA PODMIOTOWA

Artykuł 71

Systemy kwalifikowania

1. Podmioty zamawiające mogą, według swojego uznania, ustanowić i stosować systemy kwalifikowania wykonawców.

Podmioty zamawiające, które ustanawiają lub stosują system kwalifikowania, zapewniają wykonawcom możliwość wystąpienia w dowolnym momencie z wnioskiem o zakwalifikowanie.

2. System kwalifikowania, o którym mowa w ust. 1, może obejmować różne etapy.

Podmioty zamawiające ustalają obiektywne zasady i kryteria wykluczenia oraz kwalifikacji wykonawców wnioskujących o zakwalifikowanie oraz obiektywne kryteria i zasady funkcjonowania systemu kwalifikowania, regulujące kwestie takie jak wpis do systemu, ewentualna okresowa aktualizacja kwalifikacji oraz okres obowiązywania systemu.

W przypadku gdy wspomniane kryteria i zasady obejmują specyfikacje techniczne, zastosowanie mają art. 54–56. Kryteria i zasady mogą być, w razie potrzeby, aktualizowane.

3. Kryteria i zasady, o których mowa w ust. 2, są udostępniane na wniosek wykonawców. Zainteresowani wykonawcy są informowani o aktualizacji tych kryteriów oraz zasad.

Jeżeli podmiot zamawiający uznaje, że system kwalifikowania niektórych innych podmiotów lub instytucji spełnia jego wymogi, podaje on zainteresowanym wykonawcom nazwy tych innych podmiotów lub instytucji.

4. Prowadzi się pisemny rejestr zakwalifikowanych wykonawców; można w nim uwzględnić podział na kategorie odpowiadające rodzajom zamówień, których dotyczy kwalifikacja.

5. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, poszczególnych zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi objęte systemem kwalifikowania udziela się w drodze procedury ograniczonej lub procedury negocjacyjnej, w której wszystkich oferentów i uczestników wybiera się spośród kandydatów już zakwalifikowanych przez taki system.

6. Wszelkie opłaty pobierane w związku z wnioskami o zakwalifikowanie lub w związku z aktualizacją lub utrzymaniem uzyskanych już kwalifikacji w ramach systemu muszą być proporcjonalne do ponoszonych kosztów.

Artykuł 72

Kryteria kwalifikacji podmiotowej

1. Podmioty zamawiające mogą ustalać obiektywne zasady i kryteria wykluczenia oraz kwalifikacji oferentów lub kandydatów; wspomniane zasady i kryteria są dostępne dla zainteresowanych wykonawców.
2. W przypadku gdy podmioty zamawiające potrzebują zapewnić odpowiednią równowagę pomiędzy konkretnymi cechami postępowania o udzielanie zamówienia a zasobami niezbędnymi do jego przeprowadzenia, mogą one, w ramach procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego, ustalić obiektywne zasady i kryteria, które odzwierciedlają tę potrzebę oraz umożliwiają podmiotowi zamawiającemu ograniczenie liczby kandydatów, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert lub do negocjacji. Liczba zakwalifikowanych kandydatów musi jednak uwzględniać konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji.

Artykuł 73

Poleganie na zdolności innych podmiotów

1. Jeżeli obiektywne zasady i kryteria wykluczenia i kwalifikacji wykonawców wnioskujących o zakwalifikowanie do systemu kwalifikowania obejmują wymogi odnoszące się do zdolności ekonomicznej i finansowej wykonawcy lub do jego zdolności technicznej i zawodowej, wykonawca może, w razie potrzeby, polegać na zdolności innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, przedstawiając na przykład w tym celu stosowne zobowiązanie tych podmiotów. W odniesieniu do sytuacji ekonomicznej i finansowej podmioty zamawiające mogą wymagać od wykonawcy i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia.

Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 30, może polegać na zdolności członków tej grupy lub innych podmiotów

2. Jeżeli obiektywne zasady i kryteria wykluczenia i kwalifikacji kandydatów i oferentów w ramach procedury otwartej, procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego obejmują wymogi odnoszące się do zdolności ekonomicznej i finansowej wykonawcy lub do jego zdolności technicznej i zawodowej, wykonawca może, w razie potrzeby oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, polegać na zdolności innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów, przedstawiając na przykład w tym celu stosowne zobowiązanie tych podmiotów. W odniesieniu do sytuacji ekonomicznej i finansowej podmioty

zamawiające mogą wymagać od wykonawcy i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia.

Na tych samych warunkach grupa wykonawców, o której mowa w art. 30, może polegać na zdolności członków tej grupy lub innych podmiotów

3. W przypadku zamówień na roboty budowlane, zamówień na usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją w ramach zamówienia na dostawy, podmioty zamawiające mogą wymagać, aby określone kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez samego oferenta lub, w przypadku oferty złożonej przez grupę wykonawców, o której mowa w art. 30, przez uczestnika grupy.

Artykuł 74

Stosowanie podstaw wykluczenia oraz kryteriów kwalifikacji przewidzianych w [dyrektywa 2004/18]

1. Obiektywne zasady i kryteria wykluczenia i kwalifikacji wykonawców wnioskujących o zakwalifikowanie do systemu kwalifikowania, jak również obiektywne zasady i kryteria wykluczenia i kwalifikacji kandydatów i oferentów w ramach procedury otwartej, procedury ograniczonej, procedury negocjacyjnej lub partnerstwa innowacyjnego, mogą obejmować podstawy wykluczenia wymienione w art. 55 dyrektywy 2004/18/WE na warunkach w nim określonych.

Jeżeli podmiot zamawiający jest instytucją zamawiającą, wspomniane zasady i kryteria obejmują podstawy wykluczenia wymienione w art. 55 ust. 1 i 2 dyrektywy 2004/18/WE na warunkach określonych we wspomnianym artykule.

2. Kryteria i zasady, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować kryteria kwalifikacji wymienione w art. 56 dyrektywy 2004/18/WE na warunkach w nim określonych, z uwzględnieniem w szczególności ograniczeń odnośnie do wymagań dotyczących rocznych obrotów, jak przewidziano w ust. 3 akapit drugi wspomnianego artykułu.
3. Do celów stosowania ust. 1 i 2 niniejszego artykułu zastosowanie mają art. 57–60 dyrektywy 2004/18/WE.

Artykuł 75

Normy zapewniania jakości i normy zarządzania środowiskowego

1. W przypadku gdy podmioty zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez niezależne jednostki zajmujące się poświadczaniem spełnienia przez wykonawcę określonych norm zapewniania jakości, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, odnoszą się one do systemów zapewniania jakości opartych na odpowiednich seriach norm europejskich poświadczonych przez akredytowane jednostki spełniające serie norm europejskich dotyczących certyfikacji.

Podmioty zamawiające uznają równoważne certyfikaty jednostek mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Akceptują one także inne dowody stosowania równoważnych środków zapewniania jakości, przedkładane przez wykonawców,

którzy nie mają dostępu do takich certyfikatów ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.

2. W przypadku gdy podmioty zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez niezależne jednostki zajmujące się poświadczaniem spełnienia przez wykonawcę wymogów określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego, odnoszą się one do unijnego systemu ek zarządzania i audytu (EMAS), do innych systemów zarządzania środowiskowego uznanych zgodnie z art. 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009⁴⁹ lub do innych norm zarządzania środowiskowego opartych na odpowiednich normach europejskich lub międzynarodowych poświadczonych przez akredytowane jednostki.

Podmioty zamawiające uznają równoważne certyfikaty jednostek mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Akceptują one także inne dowody stosowania równoważnych środków zarządzania środowiskowego, przedkładane przez wykonawców, którzy nie mają dostępu do takich certyfikatów ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie.

3. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 97, wszelkie informacje dotyczące dokumentów przedstawianych w charakterze dowodów spełnienia wymogów norm jakościowych i środowiskowych, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

PODSEKCJA 2

UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Artykuł 76

Kryteria udzielenia zamówienia

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu określonych usług, kryterium, na podstawie którego podmioty zamawiające udzielają zamówień, jest jedno z następujących kryteriów:

- a) oferta najkorzystniejsza ekonomicznie;
- b) najniższy koszt.

Koszty można szacować, zgodnie z wyborem dokonany przez podmiot zamawiający, na podstawie wyłącznie ceny lub przy pomocy podejścia opartego na analizie kosztów i wyników, takiego jak podejście oparte na rachunku kosztów cyklu życia, zgodnie z warunkami określonymi w art. 77.

2. Ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, o której mowa w ust. 1 lit. a), z punktu widzenia podmiotu zamawiającego ustala się na podstawie kryteriów związanych z przedmiotem danego zamówienia.

⁴⁹ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1.

Kryteria te obejmują, oprócz ceny lub kosztu, o których mowa w ust. 1 lit. b), inne kryteria związane z przedmiotem danego zamówienia, takie jak:

- a) jakość, w tym wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, dostosowanie projektu do potrzeb wszystkich użytkowników, aspekty środowiskowe oraz innowacyjny charakter;
 - b) w przypadku zamówień na usługi oraz zamówień obejmujących zaprojektowanie robót budowlanych można wziąć pod uwagę organizację, kwalifikację i doświadczenie personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia, co skutkuje tym, że po udzieleniu zamówienia taki personel może zostać zastąpiony wyłącznie za zgodą podmiotu zamawiającego, który musi sprawdzić, czy zastępstwo zapewnia równoważną organizację i jakość;
 - c) serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, termin dostarczenia i czas dostarczenia lub realizacji, zobowiązania związane z dostarczaniem części zamiennych oraz bezpieczeństwo dostaw;
 - d) określony proces produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, bądź dowolnego innego etapu cyklu życia, o którym mowa w art. 2 pkt 22, w zakresie, w jakim kryteria te są określone zgodnie z ust. 4 i dotyczą czynników bezpośrednio związanych z tymi procesami oraz charakteryzują określony proces produkcji lub realizacji wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług.
3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że udzielanie niektórych rodzajów zamówień jest oparte na kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, o którym mowa w ust. 1 lit. a) i ust. 2.
4. Kryteria udzielenia zamówienia nie mogą dawać podmiotowi zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru. Zapewniają one możliwość efektywnej konkurencji i są uzupełniane wymaganiami, które umożliwiają skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów. Podmioty zamawiające weryfikują skutecznie, na podstawie informacji i dowodów przedstawionych przez oferentów, czy oferty spełniają kryteria udzielenia zamówienia.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), podmiot zamawiający określa odpowiednią wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych do celów ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Waga ta może być wyrażona za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli przypisanie wagi nie jest możliwe z obiektywnych przyczyn, podmiot zamawiający wskazuje kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Odpowiednią wagę lub kolejność kryteriów według ważności wskazuje się, odpowiednio, w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, bądź w specyfikacji.

Artykuł 77
Rachunek kosztów cyklu życia

1. Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje w odpowiednim zakresie wszystkie poniższe koszty ponoszone w czasie cyklu życia produktu, usługi lub obiektów budowlanych, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 22:
 - a) koszty wewnętrzne, w tym koszty związane z zakupem (takie jak koszty produkcji), z użytkowaniem, (takie jak koszty zużycia energii, koszty utrzymania), oraz z wycofaniem z eksploatacji (takie jak koszty zbiórki i recyklingu); oraz
 - b) zewnętrzne koszty środowiskowe bezpośrednio związane z cyklem życia, o ile można je wyrazić w wartościach pieniężnych i zweryfikować; mogą one obejmować koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne koszty łagodzenia zmiany klimatu.
2. W przypadku gdy podmioty zamawiające oceniają koszty przy pomocy podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określają w dokumentach specyfikujących zamówienie metodykę stosowaną na potrzeby obliczania kosztów cyklu życia. Stosowana metodyka musi spełniać następujące warunki:
 - a) została opracowana na podstawie danych naukowych lub na podstawie innych kryteriów obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminacyjnych;
 - b) została ustalona na potrzeby powtarzalnego lub ciągłego stosowania;
 - c) jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron.

Podmioty zamawiające pozwalają wykonawcom, w tym wykonawcom z państw trzecich, na stosowanie innej metodyki ustalania kosztów cyklu życia związanych z ich ofertami, pod warunkiem że taka metodyka spełnia wymogi określone w lit. a), b) i c) oraz jest równoważna metodyce wskazanej przez podmiot zamawiający.

3. W przypadku gdy wspólna metodyka obliczania kosztów cyklu życia została przyjęta w ramach unijnego aktu ustawodawczego, w tym w drodze aktów delegowanych na podstawie prawodawstwa właściwego dla poszczególnych sektorów, ma ona zastosowanie, jeżeli kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 76 ust. 1, obejmują rachunek kosztów cyklu życia.

Wykaz takich aktów ustawodawczych i delegowanych określa załącznik XV. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 98 w odniesieniu do aktualizacji tego wykazu, w przypadku gdy takie zmiany okażą się konieczne w związku z przyjęciem, uchYLENIEM lub modyfikacją przepisów.

Artykuł 78
Przeszkody w udzieleniu zamówienia

Podmioty zamawiające nie zawierają umowy ze zwyciężskim oferentem, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- a) oferent nie jest w stanie przedstawić zaświadczeń i dokumentów wymaganych zgodnie z art. 74 ust. 3;
- b) oświadczenie przedstawione przez oferenta zgodnie z art. 37 jest nieprawdziwe;
- c) oświadczenie przedstawione przez oferenta zgodnie z art. 36 ust. 3 lit. b) jest nieprawdziwe.

Artykuł 79
Rażąco tanie oferty

1. Podmioty zamawiające wymagają od wykonawców wyjaśnień dotyczących przedstawionej ceny lub kosztów, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) przedstawiona cena lub koszt są o ponad 50 % niższe niż średnia cena lub średni koszt pozostałych ofert;
 - b) przedstawiona cena lub koszt są o ponad 20 % niższe niż cena lub koszt drugiej najtańszej oferty;
 - c) złożono co najmniej pięć ofert.
2. W przypadku gdy oferty wydają się rażąco tanie z innych powodów, podmioty zamawiające mogą również zażądać takich wyjaśnień.
3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą w szczególności dotyczyć:
 - a) ekonomiki danego procesu produkcyjnego, świadczonych usług lub metody budowy;
 - b) wybranych rozwiązań technicznych lub wyjątkowo korzystnych warunków, którymi dysponuje oferent na potrzeby dostawy towarów lub usług bądź realizacji robót budowlanych;
 - c) oryginalności obiektu budowlanego, dostaw lub usług proponowanych przez oferenta;
 - d) zgodności, co najmniej w równoważny sposób, z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XIV lub, w przypadku gdy nie ma to zastosowania, z innymi przepisami zapewniającymi równoważny stopień ochrony;
 - e) możliwości uzyskania przez oferenta pomocy państwa.
4. Podmiot zamawiający weryfikuje dostarczone informacje poprzez konsultacje z oferentem.

Może on odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy dowody nie uzasadniają niskiego poziomu ceny lub kosztów, biorąc pod uwagę elementy, o których mowa w ust. 3.

Podmioty zamawiające odrzucają ofertę, jeżeli ustalą, że jest ona rażąco tania, ponieważ jest niezgodna z obowiązkami wynikającymi z prawodawstwa Unii w dziedzinie prawa socjalnego i prawa pracy lub prawa ochrony środowiska bądź z przepisów międzynarodowego prawa socjalnego i prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku XIV.

5. Jeżeli podmiot zamawiający ustali, że oferta jest rażąco tania ze względu na fakt otrzymania przez oferenta pomocy państwa, może odrzucić taką ofertę jedynie po konsultacji z oferentem, gdy nie jest on w stanie udowodnić w dostatecznym terminie wyznaczonym przez ten podmiot zamawiający, że pomoc ta była zgodna z zasadami rynku wewnętrznego w rozumieniu art. 107 Traktatu. W przypadku odrzucenia oferty w takich okolicznościach podmiot zamawiający powiadamia o tym fakcie Komisję.
6. Państwa członkowskie udostępniają innym państwom członkowskim, na ich wniosek, zgodnie z art. 97, wszelkie informacje dotyczące dowodów i dokumentów przedstawianych w związku z aspektami wymienionymi w ust. 3.

Rozdział IV

Realizacja zamówienia

Artykuł 80

Warunki realizacji zamówień

Podmioty zamawiające mogą określić szczególne warunki związane z realizacją zamówienia, pod warunkiem że zostają one wskazane w zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie lub specyfikacjach. Warunki te mogą dotyczyć w szczególności aspektów społecznych i środowiskowych. Mogą również obejmować wymóg przewidzenia przez wykonawców zabezpieczenia (hedging) przed ryzykiem związanym ze wzrostami cen, które są wynikiem wahań cenowych i które mogą istotnie wpłynąć na realizację zamówienia.

Artykuł 81

Podwykonawstwo

1. Podmiot zamawiający może zażądać albo zostać zobowiązany przez państwo członkowskie do zażądania od oferenta w dokumentach specyfikujących zamówienie, aby wskazał on w swojej ofercie ewentualną część zamówienia, której wykonanie zamierza zlecić osobom trzecim w ramach podwykonawstwa, a także aby podał proponowanych podwykonawców.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że podmiot zamawiający – na wniosek podwykonawcy i jeżeli pozwala na to charakter zamówienia – przekazuje bezpośrednio podwykonawcy płatności należne za usługi, dostawy lub roboty budowlane zrealizowane dla głównego wykonawcy. W takim przypadku państwa

członkowskie wprowadzają odpowiednie mechanizmy umożliwiające głównemu wykonawcy zgłaszanie zastrzeżeń co do nienależnych płatności. Ustalenia dotyczące takiego trybu płatności są określane w dokumentach specyfikujących zamówienie.

3. Przepisy ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla kwestii odpowiedzialności głównego wykonawcy.

Artykuł 82

Modyfikacja umów w okresie ich obowiązywania

1. Istotna modyfikacja postanowień umowy w sprawie zamówienia na roboty budowlane, dostawy lub usługi w okresie jej obowiązywania jest uznawana do celów niniejszej dyrektywy za nowe udzielenie zamówienia i wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą.
2. Modyfikację umowy w okresie jej obowiązywania uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1, jeżeli powoduje, że zamówienie różni się istotnie od pierwotnego zamówienia. W każdym przypadku, nie naruszając przepisów ust. 3 i 4, modyfikację uznaje się za istotną, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - a) modyfikacja wprowadza warunki, które, jeśli byłyby częścią pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia, umożliwiłyby zakwalifikowanie innych kandydatów niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani, lub umożliwiłyby udzielenie zamówienia innemu oferentowi;
 - b) modyfikacja zmienia równowagę ekonomiczną zamówienia na korzyść wykonawcy;
 - c) modyfikacja rozszerza znacznie zakres zamówienia w taki sposób, by objąć dostawy, usługi lub roboty budowlane początkowo nim nieobjęte.
3. Zmiana kontrahenta stanowi istotną modyfikację w rozumieniu ust. 1.

Akapit pierwszy nie ma jednakże zastosowania w przypadku, gdy inny wykonawca, który spełnia pierwotnie ustalone kryteria kwalifikacji podmiotowej, zostaje następcą prawnym pod tytułem szczególnym lub ogólnym pierwotnego wykonawcy, w wyniku restrukturyzacji lub upadłości przedsiębiorstwa, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych modyfikacji umowy i nie ma na celu obejścia stosowania niniejszej dyrektywy.

4. W przypadku gdy wartość modyfikacji wyrazić można w wielkościach pieniężnych, modyfikacji nie uznaje się za istotną w rozumieniu ust. 1, o ile jej wartość nie przekracza progów określonych w art. 12 i jest niższa niż 5% ceny pierwotnego zamówienia, pod warunkiem że modyfikacja ta nie zmienia ogólnego charakteru zamówienia. W przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych modyfikacji, wartość tę należy ocenić na podstawie łącznej wartości kolejnych modyfikacji.
5. Modyfikacji umów nie uznaje się za istotne w rozumieniu ust. 1, o ile przewidziano je w dokumentach specyfikujących zamówienie w jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych klauzulach rewizji lub opcjach. Tego rodzaju klauzule podają zakres i charakter możliwych modyfikacji lub opcji, a także warunki, na jakich można je

stosować. Nie mogą one przewidywać modyfikacji ani opcji, które zmieniłyby ogólny charakter zamówienia.

6. W drodze odstępstwa od ust. 1, istotna modyfikacja nie wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) konieczność modyfikacji spowodowana jest okolicznościami, których podmiot zamawiający, działający z należytą starannością, nie mógł przewidzieć;
- b) modyfikacja nie zmienia ogólnego charakteru zamówienia.

Podmioty zamawiające publikują ogłoszenie o takich modyfikacjach w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku XVI i są publikowane zgodnie z art. 65.

7. Podmioty zamawiające nie mogą wykorzystywać modyfikacji umowy w następujących przypadkach:

- a) jeżeli modyfikacja ta miałaby zaradzić niedociągnięciom w realizacji zamówienia ze strony wykonawcy lub skutkom, którym można zaradzić przez wyegzekwowanie zobowiązań umownych;
- b) jeżeli modyfikacja miałaby służyć zrekompensowaniu ryzyka związanego ze wzrostami cen, przed którymi zabezpieczył się wykonawca.

Artykuł 83 *Rozwiązywanie umów*

Państwa członkowskie zapewniają podmiotom zamawiającym możliwość rozwiązania umowy w sprawie zamówienia na roboty budowlane, dostawy lub usługi w okresie jej obowiązywania, na warunkach określonych przez obowiązujące w ich kraju prawo umów, w przypadku gdy spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) wyjątki przewidziane w art. 21 przestają obowiązywać w następstwie nabycia przez podmiot prywatny udziału w osobie prawnej, której udzielono zamówienia, zgodnie z art. 21 ust. 4;
- b) modyfikacja umowy stanowi nowe udzielenie zamówienia w rozumieniu art. 82;
- c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu, że państwo członkowskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, z uwagi na to, że podmiot zamawiający należący do tego państwa członkowskiego udzielił danego zamówienia nie wypełniając swoich obowiązków wynikających z Traktatów i niniejszej dyrektywy.

TYTUŁ III

SZCZEGÓLNE REŻIMY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I

Usługi społeczne i inne szczególne usługi

Artykuł 84

Udzielanie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi

Zamówień na usług społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku XVII udziela się zgodnie z niniejszym rozdziałem, jeżeli wartość zamówienia jest równa kwocie progowej określonej w art. 12 lit. c) lub wyższa.

Artykuł 85

Publikacja ogłoszeń

1. Podmioty zamawiające zamierzające udzielić zamówienia na usługi, o których mowa w art. 84, informują o swoim zamiarze za pomocą ogłoszenia o zamówieniu.
2. Podmioty zamawiające, które udzieliły zamówienia na usługi, o których mowa w art. 84, informują o wynikach postępowania za pomocą ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.
3. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają informacje określone w załączniku XVIII zgodnie ze standardowymi formularzami. Komisja ustanawia standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100.
4. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 i 2, są publikowane zgodnie z art. 65.

Artykuł 86

Zasady udzielania zamówień

1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie procedury udzielania zamówień objętych zakresem niniejszego rozdziału, zapewniając pełną zgodność z zasadami przejrzystości i równego traktowania wykonawców oraz umożliwiając podmiotom zamawiającym uwzględnienie specyfiki przedmiotowych usług.
2. Państwa członkowskie zapewniają podmiotom zamawiającym możliwość uwzględnienia konieczności zagwarantowania jakości, ciągłości, dostępności, możliwości korzystania z usług i ich kompleksowości, szczególnych potrzeb różnych kategorii użytkowników, kwestii ich zaangażowania i upodmiotowienia, a także innowacyjności. Państwa członkowskie mogą także postanowić, że wyboru usługodawcy nie dokonuje się wyłącznie w oparciu o kryterium ceny za realizację usługi.

ROZDZIAŁ II

REGUŁY DOTYCZĄCE KONKURSÓW

Artykuł 87 *Przepisy ogólne*

1. Reguły organizacji konkursów ustala się zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału i udostępnia wszystkim podmiotom zainteresowanym udziałem w konkursie.
2. Dopuszczenie uczestników do udziału w konkursie nie może być ograniczane:
 - a) poprzez odniesienie do terytorium lub części terytorium państwa członkowskiego;
 - b) na podstawie tego, że zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym konkurs jest organizowany, wymagane jest posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Artykuł 88 *Zakres stosowania*

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do konkursów organizowanych w ramach procedury udzielania zamówienia na usługi, o ile szacunkowa wartość zamówienia, bez VAT oraz z uwzględnieniem wszelkich ewentualnych nagród lub płatności dla uczestników, jest równa kwocie określonej w art. 12 lit. a) lub większa.
2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszystkich konkursów, w których łączna wartość nagród i płatności dla uczestników, z uwzględnieniem szacunkowej wartości bez VAT zamówienia na usługi, które może zostać następnie udzielone zgodnie z art. 44 lit. k), o ile podmiot zamawiający nie wyklucza tej możliwości w ogłoszeniu o konkursie, jest równa kwocie określonej w art. 12 lit. a) lub większa.

Artykuł 89 *Ogłoszenia*

1. Podmioty zamawiające, które zamierzają zorganizować konkurs, zapraszają do konkurowania za pomocą ogłoszenia o konkursie. W przypadku gdy zamierzają udzielić następnie zamówienia na usługi zgodnie z art. 44 lit. k), muszą to wskazać w ogłoszeniu o konkursie. Podmioty zamawiające, które przeprowadziły konkurs, powiadamiają o wynikach konkursu za pomocą ogłoszenia.
2. Zaproszenie do konkurowania zawiera informacje określone w załączniku XIX, a ogłoszenie o wynikach konkursu zawiera informacje określone w załączniku XX według formatu standardowych formularzy. Komisja ustanawia standardowe formularze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100.

Ogłoszenie o wynikach konkursu przekazuje się Komisji w terminie dwóch miesięcy od zakończenia konkursu.

Z publikacji można wyłączyć pewne informacje dotyczące wyników konkursu, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym konkretnego wykonawcy publicznego lub prywatnego, w tym interesom wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami.

3. Artykuł 65 ust. 2–6 ma również zastosowanie do ogłoszeń dotyczących konkursów.

Artykuł 90

Reguły organizacji konkursów, kwalifikacja uczestników oraz sąd konkursowy

1. W przypadku organizowania konkursów podmioty zamawiające stosują procedury dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy.
2. Jeżeli udział w konkursie ma być ograniczony do określonej liczby uczestników, podmioty zamawiające ustalają jasne i niedyskryminacyjne kryteria kwalifikacji. W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do udziału powinna być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.
3. W skład sądu konkursowego wchodzi wyłącznie osoby fizyczne niezależne od uczestników konkursu. Jeżeli od uczestników konkursu wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego musi posiadać te same lub równoważne kwalifikacje.

Artykuł 91

Decyzje sądu konkursowego

1. Sąd konkursowy jest niezależny w swych decyzjach lub opiniach.
2. Sąd konkursowy dokonuje oceny planów i projektów złożonych przez kandydatów na zasadzie anonimowości oraz wyłącznie na podstawie kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie.
3. Sąd konkursowy, w protokole podpisanym przez jego członków, dokonuje zapisu klasyfikacji projektów sporządzonej na podstawie wartości poszczególnych projektów, wraz z komentarzami członków sądu konkursowego oraz ewentualnymi kwestiami wymagającymi wyjaśnienia.
4. Do czasu wydania opinii lub podjęcia decyzji przez sąd konkursowy należy przestrzegać zasady anonimowości.
5. W razie potrzeby kandydatów można poprosić o udzielenie odpowiedzi na pytania, które sąd konkursowy zawarł w protokole, w celu wyjaśnienia wszelkich aspektów projektów.

6. Z przebiegu dialogu pomiędzy członkami sądu konkursowego a kandydatami sporządza się wyczerpujący protokół.

TYTUŁ IV

ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

Artykuł 92 *Egzekwowanie przepisów*

Zgodnie z dyrektywą Rady 92/13/EWG państwa członkowskie zapewniają właściwe stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy poprzez zagwarantowanie skutecznych, dostępnych i przejrzystych mechanizmów, które uzupełniają obowiązujący system na potrzeby weryfikacji decyzji podjętych przez podmioty zamawiające.

Artykuł 93 *Nadzór publiczny*

1. Państwa członkowskie powołują jeden niezależny organ odpowiedzialny za nadzór i koordynację działań wdrażających (zwany dalej „organem nadzoru”). Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o jego wyznaczeniu.

Nadzorowi temu podlegają wszystkie podmioty zamawiające.

2. Właściwe organy uczestniczące w działaniach wdrażających są zorganizowane w sposób, który pozwala uniknąć konfliktu interesów. System nadzoru publicznego musi być przejrzysty. W tym celu publikuje się wszelkie wytyczne i opinie, a także sprawozdanie roczne przedstawiające wdrażanie i stosowanie przepisów ustanowionych niniejszą dyrektywą.

Sprawozdanie roczne obejmuje następujące elementy:

- a) wskaźnik powodzenia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w uzyskiwaniu zamówień; w przypadku gdy udział MŚP pod względem wartości udzielonych zamówień wynosi poniżej 50 %, w sprawozdaniu należy przedstawić analizę przyczyn takiego stanu rzeczy;
 - b) ogólny przegląd realizacji polityki zamówień publicznych zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym procedur uwzględniających aspekty związane z ochroną środowiska, włączeniem społecznym, w tym dostępnością dla osób niepełnosprawnych, oraz pobudzaniem innowacyjności;
 - c) zbiorcze dane dotyczące zgłoszonych przypadków nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów i innych poważnych nieprawidłowości w dziedzinie zamówień publicznych, w tym mających wpływ na realizację projektów współfinansowanych z budżetu Unii.
3. Organ nadzoru odpowiada za realizację następujących zadań:
 - a) monitorowanie stosowania przez podmioty zamawiające przepisów dotyczących zamówień publicznych i odpowiednich praktyk, w szczególności w odniesieniu do centralnych jednostek zakupujących;

- b) udzielanie porad prawnych podmiotom zamawiającym w zakresie interpretacji przepisów i zasad dotyczących zamówień publicznych oraz zastosowania tych przepisów w konkretnych przypadkach;
- c) wydawanie z własnej inicjatywy opinii i wytycznych w sprawie budzących powszechne zainteresowanie kwestii związanych z interpretacją oraz stosowaniem przepisów dotyczących zamówień publicznych, w sprawie często zadawanych pytań oraz trudności systemowych związanych ze stosowaniem przepisów dotyczących zamówień publicznych, w kontekście przepisów niniejszej dyrektywy oraz stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- d) ustanawianie oraz stosowanie systemów kompleksowych i skutkujących podjęciem działania wskaźników ostrzegawczych, służących zapobieganiu przypadkom nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów i innym poważnym nieprawidłowościom oraz ich wykrywaniu i odpowiedniemu zgłaszaniu;
- e) zwracanie uwagi właściwych organów krajowych, w tym organów kontroli, na konkretne wykryte naruszenia i problemy systemowe;
- f) analizowanie skarg od obywateli i przedsiębiorstw w sprawie stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych w konkretnych przypadkach i przekazywanie tych analiz do właściwych podmiotów zamawiających, które mają obowiązek wziąć je pod uwagę przy podejmowaniu decyzji, a w przypadku pominięcia danej analizy są zobowiązane do wyjaśnienia powodów jej nieuwzględnienia;
- g) monitorowanie decyzji podejmowanych przez sądy i organy krajowe w następstwie orzeczenia wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 Traktatu lub ustaleń Europejskiego Trybunału Obrachunkowego stwierdzających naruszenia unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych w związku z projektami współfinansowanymi przez Unię; organ nadzoru zgłasza Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych wszelkie naruszenia unijnych procedur udzielania zamówień, w przypadku gdy są one związane z zamówieniami finansowanymi, bezpośrednio lub pośrednio, ze środków Unii Europejskiej.

Zadania, o których mowa w lit. e), pozostają bez uszczerbku dla wykonywania praw do środków odwoławczych na mocy prawa krajowego lub w ramach systemu ustanowionego na podstawie dyrektywy 92/13/EWG.

Państwa członkowskie uprawniają organ nadzoru do kierowania naruszeń wykrytych w toku prowadzonych przez ten organ działań monitorujących i doradztwa prawnego do jurysdykcji, która jest właściwa na mocy prawa krajowego do celów weryfikacji decyzji podmiotów zamawiających.

4. Bez uszczerbku dla ogólnych procedur i metod pracy ustanowionych przez Komisję do celów komunikacji i kontaktów z państwami członkowskimi, organ nadzoru działa jako właściwy punkt kontaktowy dla Komisji, gdy monitoruje ona stosowanie

prawa unijnego oraz wykonanie budżetu Unii na podstawie art. 17 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgłasza on do Komisji wszelkie przypadki naruszenia niniejszej dyrektywy w postępowaniach o udzielenie zamówienia w odniesieniu do zamówień, które są bezpośrednio lub pośrednio finansowane przez Unię.

Komisja może w szczególności przekazać organowi nadzoru rozpatrzenie konkretnych spraw, jeżeli nie została jeszcze zawarta umowa lub można nadal przeprowadzić postępowanie odwoławcze. Może ona również powierzyć organowi nadzoru przeprowadzenie działań monitorujących niezbędnych do zapewnienia wykonania środków, do których wdrożenia państwa członkowskie są zobowiązane w celu naprawy stwierdzonego przez Komisję naruszenia unijnych przepisów i zasad dotyczących zamówień publicznych.

Komisja może zobowiązać organ nadzoru do przeprowadzenia analizy domniemanych naruszeń unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych mających wpływ na projekty współfinansowane z budżetu Unii. Komisja może zlecić organowi nadzoru wykonanie działań następczych w odniesieniu do określonych spraw oraz dopilnowanie, aby właściwe organy krajowe, stosując się do jego zaleceń, podjęły odpowiednie środki w związku z naruszeniami unijnych przepisów mających wpływ na realizację współfinansowanych projektów.

5. Działania w zakresie kontroli oraz egzekwowania przepisów prowadzone przez organ nadzoru w celu zapewnienia zgodności decyzji podmiotów zamawiających z niniejszą dyrektywą i ogólnymi zasadami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nie mogą zastępować ani naruszać roli Komisji jako instytucji stojącej na straży Traktatu. W przypadku gdy Komisja postanawia przekazać rozpatrzenie konkretnej sprawy, zachowuje również prawo do podejmowania interwencji zgodnie z uprawnieniami powierzonymi jej na mocy Traktatu.
6. Instytucje zamawiające przekazują krajowemu organowi nadzoru pełny tekst wszystkich zawartych umów o wartości równej lub przekraczającej:
 - a) 1 000 000 EUR w przypadku zamówień na dostawy lub zamówień na usługi;
 - b) 10 000 000 EUR w przypadku zamówień na roboty budowlane.
7. Nie naruszając krajowych przepisów dotyczących dostępu do informacji oraz zgodnie z krajowymi i unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych, organ nadzoru zapewnia nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp do zawartych umów, o których mowa w ust. 6. Dostępu do pewnych części umów można odmówić, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców publicznych lub prywatnych, bądź mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Dostęp do części, które mogą być ujawnione, zapewnia się w rozsądnym terminie i nie później niż 45 dni od daty wniosku.

Wnioskodawcy składający wniosek o uzyskanie dostępu do umowy nie muszą wykazać żadnego bezpośredniego ani pośredniego interesu w związku z daną umową. Należy zezwolić odbiorcy informacji na ich upublicznienie.

8. Podsumowanie wszystkich działań prowadzonych przez organ nadzoru zgodnie z ust. 1–7 zamieszcza się w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 94

Indywidualne sprawozdania dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia

1. Podmioty zamawiające są zobowiązane przechowywać stosowne informacje na temat każdego zamówienia, każdej umowy ramowej oraz każdego przypadku ustanowienia dynamicznego systemu zakupów. Informacje te muszą być wystarczające, aby umożliwić im przedstawienie w późniejszym terminie uzasadnienia dla decyzji podjętych w odniesieniu do:
 - a) kwalifikowania i kwalifikacji wykonawców oraz udzielenia zamówień;
 - b) zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie na podstawie art. 44;
 - c) odstąpienia od stosowania przepisów tytułu II rozdziały II–IV na podstawie wyjątków przewidzianych w tytule I rozdziały II i III.

Podmioty zamawiające dokumentują przebieg wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia, bez względu na to, czy są one prowadzone za pomocą środków elektronicznych czy bez ich użycia. W tym celu dokumentują one wszystkie etapy postępowania o udzielenie zamówienia, w tym wszelką komunikację z wykonawcami oraz wewnątrz instytucji, przygotowywanie ofert, ewentualne prowadzenie dialogu lub negocjacji, kwalifikację kandydatów i udzielenie zamówienia.

2. Informacje przechowuje się przez co najmniej cztery lata od daty udzielenia zamówienia, tak aby przez cały ten okres podmiot zamawiający był w stanie dostarczyć niezbędne informacje Komisji lub krajowemu organowi nadzoru, jeżeli przedstawia takie żądanie.

Artykuł 95

Sprawozdania krajowe

1. Organy ustanowione lub powołane zgodnie z art. 93 przedkładają Komisji sprawozdanie z wdrażania obejmujące dane statystyczne za każdy rok, sporządzone w oparciu o standardowy formularz, najpóźniej do dnia 31 października następnego roku.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej łączną wartość, w podziale na kategorie działalności, których dotyczą art. 5–11, zamówień udzielonych poniżej progów określonych w art. 12, które w przypadku nieuwzględnienia progów byłyby objęte niniejszą dyrektywą.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby sprawozdanie to zawierało co najmniej liczbę i wartość udzielonych zamówień, w podziale na kategorie działalności, których dotyczą art. 5–11, oraz wszelkie inne informacje niezbędne do weryfikacji prawidłowego stosowania Porozumienia. Obejmuje to liczbę i wartość zamówień udzielonych w ramach procedury negocjacyjnej bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, w podziale na przesłanki, o których mowa w art. 44, oraz na kategorie działalności, których dotyczą art. 5–11. Sprawozdanie uwzględnia również państwo członkowskie lub państwo trzecie zwycięskich wykonawców.
4. Sprawozdanie roczne zawiera ponadto, dla każdego z rodzajów działalności, których dotyczą art. 5–11, wykaz podmiotów zamawiających prowadzących daną działalność, ze wskazaniem niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego każdego podmiotu, o ile tego rodzaju numer jest przewidziany w ustawodawstwie krajowym.

Komisja może okresowo publikować do celów informacyjnych wykaz tych podmiotów zamawiających w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
5. Komisja ustanawia standardowy formularz na potrzeby sporządzania rocznego sprawozdania z wdrażania obejmującego dane statystyczne, o którym mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 100.
6. Akty, o których mowa w ust. 5, zapewniają:
 - a) możliwość gromadzenia danych statystycznych w oparciu o próbę podmiotów, w interesie uproszczenia obowiązków administracyjnych, pod warunkiem że nie szkodzi to ich reprezentatywności;
 - b) zachowanie poufnego charakteru przekazywanych informacji.

Artykuł 96

Pomoc dla podmiotów zamawiających i przedsiębiorstw

1. Państwa członkowskie udostępniają struktury wsparcia technicznego, aby zapewniać podmiotom zamawiającym doradztwo prawne i gospodarcze, przekazywać im wytyczne i udzielać im pomocy w przygotowywaniu i przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówienia. Państwa członkowskie zapewniają także każdemu podmiotowi zamawiającemu możliwość uzyskania kompetentnej pomocy i doradztwa w indywidualnych sprawach.
2. Aby poprawić dostęp wykonawców do postępowań o udzielenie zamówienia, w tym w szczególności MŚP, oraz zagwarantować poprawne zrozumienie przepisów niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają możliwość uzyskania odpowiedniej pomocy, w tym za pomocą środków elektronicznych lub istniejących sieci wsparcia w sprawach gospodarczych.
3. Wykonawcom, którzy zamierzają wziąć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia w innym państwie członkowskim, udostępnia się pomoc administracyjną w tym konkretnym zakresie. Pomoc ta obejmuje co najmniej wymogi administracyjne w danym państwie członkowskim, a także ewentualne obowiązki związane z zamówieniami elektronicznymi.

Państwa członkowskie dopilnowują, aby zainteresowani wykonawcy mieli łatwy dostęp do odpowiednich informacji na temat obowiązków związanych z podatkami, ochroną środowiska, a także przepisów prawa socjalnego i prawa pracy obowiązujących w państwie członkowskim, regionie lub miejscowości, w których mają być realizowane roboty budowlane lub mają być świadczone usługi, mających zastosowanie do robót budowlanych przeprowadzanych na danym terenie lub usług świadczonych podczas realizacji zamówienia.

4. Do celów ust. 1, 2 i 3 państwa członkowskie mogą powołać jeden organ bądź kilka organów lub jednostek administracyjnych. Państwa członkowskie zapewniają właściwą koordynację działań między tymi organami i strukturami.

Artykuł 97

Współpraca administracyjna

1. Państwa członkowskie udzielają sobie wzajemnie pomocy i wprowadzają środki mające zwiększyć skuteczność ich wzajemnej współpracy, aby zapewnić wymianę informacji w kwestiach, o których mowa w art. 56, 75 oraz 79. Zapewniają również zachowanie poufności wymienianych przez nie informacji.
2. Właściwe organy wszystkich zainteresowanych państw członkowskich wymieniają informacje zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych określonymi w dyrektywach 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁰ oraz 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵¹.
3. Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie wyznaczają jeden lub więcej punktów kontaktowych, których dane przekazują innym państwom członkowskim, organom nadzoru i Komisji. Państwa członkowskie publikują i regularnie aktualizują wykaz punktów kontaktowych. Za koordynację tych punktów kontaktowych odpowiada organ nadzoru.
4. Wymiana informacji następuje za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym ustanowionego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XXX/XXXX⁵² [*wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”), COM(2011) 522*]. Państwa członkowskie przekazują informacje, o które zwrócić się inne państwa członkowskie, w możliwie najkrótszym terminie.

⁵⁰ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁵¹ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

⁵² Dz.U. L [...]

TYTUŁ V

PRZEKAZANIE UPRAWNIENÍ, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 98

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Przekazanie Komisji uprawnień, o którym mowa w art. 4, 35, 33, 38, 25, 65, 70, 77, 85 i 95, następuje na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4, 35, 33, 38, 25, 65, 70, 77, 85 i 95, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie artykułu 98 wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 99

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski albo Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 98 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po doręczeniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.

Artykuł 100
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony na mocy decyzji Rady 71/306/EWG⁵³. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 101
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2014 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 102
Uchylenie

Dyrektywa 2004/17/WE traci moc z dniem 30 czerwca 2014 r.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy należy interpretować jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i należy je odczytywać zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku XXI.

Artykuł 103
Przegląd

Komisja dokonuje przeglądu wpływu ekonomicznego na rynek wewnętrzny wynikającego z zastosowania progów określonych w art. 12 i przekazuje sprawozdanie w tym zakresie do Parlamentu Europejskiego i Rady do dnia 30 czerwca 2017 r.

W przypadku zmian w kwotach progowych mających zastosowanie na mocy Porozumienia, po przekazaniu sprawozdania przedłożony zostaje, w stosownych przypadkach, wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany progów określonych w niniejszej dyrektywie.

⁵³ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, s. 15.

Artykuł 104
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 105
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20.12.2011 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I**WYKAZ RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEWIDZIANY W ART. 2 PKT 8 LIT. a)**

W przypadku różnic interpretacyjnych pomiędzy CPV i NACE zastosowanie ma nomenklatura CPV.

NACE ⁽¹⁾					Kod CPV
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
45			Budownictwo	Dział ten obejmuje: — budowę nowych budynków i obiektów, remonty i ogólne naprawy.	45000000
	45.1		Przygotowanie terenu pod budowę		45100000
		45.11	Burzenie i rozbiórka obiektów budowlanych; roboty ziemne	Klasa ta obejmuje: — burzenie budynków i innych budowli; — oczyszczanie terenu budowy; — roboty ziemne: roboty wykopaliskowe, podsypywanie gleby, niwelowanie i równanie terenu budowy, kopanie rowów, usuwanie skał, wysadzanie itp.; — przygotowanie terenu do robót górniczych; — zdejmowanie nadkładu oraz inne roboty związane z zagospodarowaniem i przygotowaniem terenów złóż mineralnych. Klasa ta obejmuje także: — odwadnianie terenu budowy; — odwadnianie gruntów rolnych oraz zalesionych.	45110000
		45.12	Próbné wiercenia i wykopy	Klasa ta obejmuje: — próbné wiercenia, wykopy, a także pobieranie próbek rdzeniowych do celów budowlanych, geofizycznych i geologicznych lub podobnych. Klasa ta nie obejmuje: — wierceń szybów do produkcji ropy	45120000

				i gazu, patrz: 11.20; — wierceń studni wodnych, patrz: 45.25; — głębień szybów, patrz: 45.25; — badań pól ropo- i gazonośnych, badań geofizycznych, geologicznych i sejsmicznych, patrz: 74.20.	
	45.2		Wznoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna	45200000	
		45.21	Budownictwo ogólne oraz inżynieria lądowa i wodna	Klasa ta obejmuje: — budowę wszystkich typów budynków, budowę obiektów z zakresu inżynierii lądowej i wodnej; — budowę mostów (w tym na potrzeby podwyższonych autostrad), wiaduktów, tuneli i przejść podziemnych; — rurociągi, linie komunikacyjne i elektroenergetyczne; — rurociągi miejskie oraz miejskie linie komunikacyjne i elektroenergetyczne; — pomocnicze obiekty miejskie; — montaż i wznoszenie na terenie budowy konstrukcji prefabrykowanych. Klasa ta nie obejmuje: — działalności usługowej związanej z wydobyciem ropy i gazu, patrz: 11.20; — wznoszenia kompletnych prefabrykowanych obiektów budowlanych z samodzielnie wytworzonych elementów innych niż betonowe, patrz: działy 20, 26 i 28; — budowy obiektów innych niż budynki z przeznaczeniem na stadiony, baseny, hale sportowe, korty tenisowe oraz inne obiekty sportowe, patrz: 45.23; — instalacji budowlanych, patrz: 45.3;	45210000 z wyjątkiem: -45213316 45220000 45231000 45232000

				— robót wykończeniowych, patrz: 45.4; — prac architektoniczno-inżynierskich, patrz: 74.20; — kierowania realizacją projektów budowlanych, patrz: 74.20.	
		45.22	Wykonywanie pokryć i konstrukcji dachowych	Klasa ta obejmuje: — wykonywanie konstrukcji dachowych; — wykonywanie pokryć dachowych; — izolację wodoszczelną.	45261000
		45.23	Budowa dróg szybkiego ruchu, dróg, lotnisk i obiektów sportowych	Klasa ta obejmuje: — budowę autostrad, szos, dróg oraz innych dróg dla pojazdów i pieszych; — budowę torów kolejowych; — budowę pasów startowych; — budowę obiektów innych niż budynki z przeznaczeniem na stadiony, baseny, hale sportowe, korty tenisowe oraz inne obiekty sportowe; — malowanie oznaczeń na nawierzchniach jezdni i parkingów. Klasa ta nie obejmuje: — wstępnych robót ziemnych, patrz: 45.11.	45212212 i DA03 45230000 z wyjątkiem: -45231000 -45232000 -45234115
		45.24	Budowa obiektów inżynierii wodnej	Klasa ta obejmuje: — budowę: — dróg wodnych, portów i obiektów nadrzecznych, przystani jachtowych (marin), śluz itd.; — zapór wodnych i kanałów; — pogłębianie; — prace podwodne.	45240000
		45.25	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane	Klasa ta obejmuje: — specjalistyczne prace budowlane związane z jednym z aspektów wspólnych różnym rodzajom budowli, wymagającym specjalistycznych	45250000 45262000

				umiejętności lub sprzętu; — fundamentowanie, w tym także wbijanie pali; — wiercenie i budowa studni wodnych, głębienie szybów; — wznoszenie elementów stalowych innych niż własnej produkcji; — gięcie stali; — roboty murarskie i kamieniarskie; — wznoszenie i demontaż własnych i wynajętych rusztowań oraz platform; — wznoszenie kominów i pieców. Klasa ta nie obejmuje: — wynajmu rusztowań bez usług wznoszenia i demontażu, patrz: 71.32.	
	45.3		Wykonywanie instalacji budowlanych		45300000
		45.31	Wykonywanie instalacji elektrycznych	Klasa ta obejmuje: instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych: — przewodów elektrycznych oraz osprzętu; — systemów telekomunikacyjnych; — elektrycznych systemów grzewczych; — anten w budynkach i anten napowietrznych; — alarmów przeciwpożarowych; — alarmów przeciwwłamaniowych; — wind i ruchomych schodów; — piorunochronów itd.	45213316 45310000 z wyjątkiem: -45316000
		45.32	Wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych	Klasa ta obejmuje: — instalowanie w budynkach lub innych obiektach budowlanych izolacji cieplnych, dźwiękoszczelnych lub przeciwwibracyjnych. Klasa ta nie obejmuje:	45320000

				— izolacji wodoszczelnych, patrz: 45.22.	
		45.33	Wykonywanie instalacji ciepłych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych	Klasa ta obejmuje: — instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych; — instalacji wodociągowych i sanitarnych; — instalacji gazowych; — urządzeń i przewodów grzewczych, wentylacyjnych lub klimatyzacyjnych; — systemów spryskiwaczy. Klasa ta nie obejmuje: — instalacji systemów elektrycznego ogrzewania, patrz: 45.31.	45330000
		45.34	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych	Klasa ta obejmuje: — instalacje drogowe, kolejowe, lotniskowe oraz portowe systemy oświetleniowe i sygnalizacyjne; — instalacje w budynkach lub innych obiektach budowlanych sprzętu i wyposażenia gdzie indziej niesklasyfikowanego.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych		45400000
		45.41	Tynkowanie	Klasa ta obejmuje: — zastosowanie w budynkach i innych obiektach budowlanych wewnętrznych lub zewnętrznych tynków lub tynków szlachetnych, w tym także materiałów podtynkowych.	45410000
		45.42	Zakładanie stolarki budowlanej	Klasa ta obejmuje: — zakładanie niewytworzonych we własnym zakresie drzwi, okien oraz ościeżnic drzwiowych i okiennych, kuchni do zabudowy, klatek schodowych, wyposażenia sklepów itp. wykonanych z drewna lub innych materiałów; — elementy wykończenia wnętrz, jak np. sufity, drewniane okładziny ścian, ścianki działowe itd.	45420000

				Klasa ta nie obejmuje: — układania parkietów i innych drewnianych podłóg, patrz: 45.43.	
		45.43	Wykonywanie podłóg i ścian	Klasa ta obejmuje: — układanie, wyklejanie, wieszanie lub instalowanie w budynkach lub innych obiektach budowlanych: — — ceramicznych, betonowych lub kamiennych okładzin ściennych lub posadzek; — parkietów lub innych posadzek drewnianych oraz dywanów i linoleum, — w tym także z wykładziny z gumy lub tworzyw sztucznych; — okładzin ściennych lub posadzek z lastryka, marmuru, granitu lub łupka; — tapet.	45430000
		45.44	Malowanie szklenie	Klasa ta obejmuje: — malowanie wnętrz i fasad budynków; — malowanie obiektów z zakresu inżynierii lądowej i wodnej; — instalację elementów ze szkła i lusterek itd. Klasa ta nie obejmuje: — instalacji okien, patrz: 45.42.	45440000
		45.45	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	Klasa ta obejmuje: — instalację prywatnych basenów; — czyszczenie parą, piaskowanie fasady budynków i podobne czynności; — inne prace wykończeniowe gdzie indziej niesklasyfikowane. Klasa ta nie obejmuje: — czyszczenia wnętrz budynków oraz innych obiektów, patrz: 74.70.	45212212 i DA04 45450000

	45.5		Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską		45500000
		45.50	Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego wraz z obsługą operatorską	Klasa ta nie obejmuje: — wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych oraz do wyburzeń bez obsługi operatorskiej, patrz: 71.32.	45500000
(i) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, s. 1), zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, s. 1).					

ZAŁĄCZNIK II
WYKAZ PRAWODAWSTWA UNII, O KTÓRYM MOWA W ART. 4 UST. 2

Prawa, które przyznano w drodze procedury zapewniającej odpowiednie nagłośnienie postępowania i których przyznanie opierało się na obiektywnych kryteriach, zgodnych w szczególności z prawem unijnym, nie stanowią „praw specjalnych lub wyłącznych” w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Poniższy wykaz obejmuje procedury zapewniające odpowiednią uprzednią przejrzystość w zakresie przyznawania zezwoleń, które nie stanowią „praw specjalnych lub wyłącznych” w rozumieniu niniejszej dyrektywy, na podstawie innych aktów ustawodawczych Unii Europejskiej:

- a) wydawanie pozwoleń na eksploatację instalacji gazu ziemnego zgodnie z procedurami określonymi w art. 4 dyrektywy 98/30/WE;
- b) przyznawanie zezwoleń lub zaproszenie do składania ofert na budowę nowych instalacji służących do wytwarzania energii elektrycznej zgodnie z dyrektywą 96/92/WE;
- c) przyznawanie zezwoleń zgodnie z procedurami określonymi w art. 9 dyrektywy 97/67/WE w odniesieniu do usługi pocztowej, która nie jest lub nie może być zastrzeżona;
- d) procedura udzielania zezwoleń na prowadzenie działalności obejmującej wydobycie węglowodorów zgodnie z dyrektywą 94/22/WE;
- e) umowy o świadczenie usług publicznych w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1370/2007, które zostały zawarte w oparciu o konkurencyjną procedurę przetargową zgodnie z jego art. 5 ust. 3.

ZAŁĄCZNIK III
WYKAZ PRAWODAWSTWA UNIJNEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 27 UST. 3

A. TRANSPORT LUB DYSTRYBUCJA GAZU LUB ENERGII CIEPLNEJ

Dyrektywa 2009/73/WE

B. PRODUKCJA, PRZESYŁ LUB DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Dyrektywa 2009/72/WE

C. PRODUKCJA, TRANSPORT LUB DYSTRYBUCJA WODY PITNEJ

Brak

D. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG KOLEJOWYCH

Towarowy transport kolejowy

Dyrektywa Rady 91/440/EWG z dnia 29 lipca 1991 r. w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych⁵⁴

Pasażerski transport kolejowy

Brak

E. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG W ZAKRESIE KOLEI MIEJSKICH, TRAMWAJÓW, TROLEJBUSÓW LUB AUTOBUSÓW

Brak

F. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG POCZTOWYCH

Dyrektywa 97/67/WE

G. WYDOBYCIE ROPY LUB GAZU

Dyrektywa 94/22/WE

H. POSZUKIWANIE I WYDOBYCIE WĘGLA LUB INNYCH PALIW STAŁYCH

Brak

I. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE WYPOSAŻENIA PORTÓW MORSKICH LUB PORTÓW ŚRÓDLĄDOWYCH LUB INNEGO RODZAJU WYPOSAŻENIA TERMINALI

Brak

⁵⁴ Dz.U. L 237 z 24.8.1991, s. 25.

J. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE INSTALACJI PORTÓW LOTNICZYCH

Brak

ZAŁĄCZNIK IV
WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ DO ELEKTRONICZNEGO ODBIORU
OFERT, WNIOSKÓW O DOPUSZCZENIE DO UDZIAŁU, WNIOSKÓW O
ZAKWALIFIKOWANIE, A TAKŻE PLANÓW I PROJEKTÓW W KONKURSACH

Urządzenia służące do elektronicznego odbioru ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków o zakwalifikowanie, a także planów i projektów w konkursach, muszą co najmniej gwarantować, za pomocą środków technicznych i odpowiednich procedur, że:

- a) dokładny czas i daty złożenia ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków o zakwalifikowanie, a także planów i projektów, mogą zostać precyzyjnie ustalone;
- b) możliwe jest w praktyce zagwarantowanie, aby przed upływem określonych terminów nikt nie uzyskał dostępu do danych przesyłanych zgodnie z tymi wymaganiami;
- c) jeżeli zakaz dostępu zostanie złamany, możliwe jest w praktyce zapewnienie oczywistego wykrycia takiego naruszenia;
- d) jedynie osoby uprawnione mogą ustalać lub zmieniać daty otwarcia przesłanych danych;
- e) podczas poszczególnych etapów procedury kwalifikowania, procedury udzielania zamówienia lub konkursu dostęp do całości lub części przedłożonych danych musi być możliwy jedynie w wyniku równoczesnego podjęcia odpowiednich działań przez osoby uprawnione;
- f) równoczesne podjęcie działań przez osoby uprawnione musi zapewniać dostęp do danych przesłanych wyłącznie po określonej dacie;
- g) dane otrzymane i otwarte zgodnie z tymi wymaganiami muszą pozostać dostępne wyłącznie dla osób uprawnionych do zapoznania się z nimi; oraz
- h) uwierzytelnienie ofert musi odpowiadać wymogom określonym w niniejszym załączniku.

ZAŁĄCZNIK V
WYKAZ UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 38

Umowy z następującymi państwami lub grupami państw:

- Albania (Dz.U. L 107 z 28.4.2009)
- Była Jugosłowiańska Republika Macedonii (Dz.U. L 87, 20.03.2004)
- CARIFORUM (Dz.U. L 289 z 30.10.2008)
- Chile (Dz.U. L 352 z 30.12.2002)
- Chorwacja (Dz.U. L 26 z 28.1.2005)
- Meksyk (Dz.U. L 276 z 28.10.2000, L 157 z 30.6.2000)
- Czarnogóra (Dz.U. L 345 z 28.12.2007)
- Korea Południowa (Dz.U. L 127 z 14.5.2011)
- Szwajcaria (Dz.U. L 300 z 31.12.1972)

ZAŁĄCZNIK VI
CZEŚĆ A
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OKRESOWYM OGŁOSZENIU
INFORMACYJNYM
(o którym mowa w art. 61)

I. INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W KAŻDYM PRZYPADKU

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3.
 - a) W przypadku zamówień na dostawy: charakter i ilość lub wartość usług lub produktów, jakie mają zostać dostarczone (numer(y) w nomenklaturze).
 - b) W przypadku zamówień na roboty budowlane: charakter i zakres usług, jakie mają zostać zrealizowane, ogólny opis obiektu budowlanego lub części poprzez odniesienie do obiektu budowlanego (numer(y) w nomenklaturze).
 - c) W przypadku zamówień na usługi: całkowity planowany zakup w każdej planowanej kategorii usług (numer(y) w nomenklaturze).
4. Data wysłania ogłoszenia lub data wysłania ogłoszenia o publikacji tego ogłoszenia na profilu nabywcy.
5. Wszelkie inne istotne informacje.

II. INFORMACJE, JAKIE PODAJE SIĘ, JEŻELI OGŁOSZENIE STANOWI ZAPROSZENIE DO UBIEGANIA SIĘ O ZAMÓWIENIE LUB UMOŻLIWIA SKRÓCENIE TERMINÓW SKŁADANIA OFERT (art. 61 ust. 2)

6. Odniesienie do faktu, że zainteresowani wykonawcy powinni poinformować podmiot o swoim zainteresowaniu zamówieniem lub zamówieniami.
7. Adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie nieodpłatnie nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
8. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
9. Termin składania zgłoszeń dotyczących zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji.
10. Charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone, lub ogólny charakter robót budowlanych lub kategoria usług, wraz z opisem, w którym należy podać, czy przewiduje się umowę ramową/umowy ramowe, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz przewidywany czas na realizację tych

opcji, a także liczba ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień powtarzających się należy również podać przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie. Należy podać, czy chodzi o zakup, dzierżawę, najem lub leasing, bądź dowolną kombinację tych form.

11. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi; jeżeli zamówienie podzielone jest na części, informacje podaje się dla każdej części.
12. Terminy dostawy lub realizacji lub okres obowiązywania umowy w sprawie zamówienia na usługi oraz, w miarę możliwości, data rozpoczęcia.
13. Adres, na jaki zainteresowani przedsiębiorcy powinni przysyłać na piśmie swoje zgłoszenia zainteresowania.
14. Termin składania zgłoszeń zainteresowania.
15. Język lub języki, w którym(-ch) dopuszcza się przedstawianie kandydatur lub ofert.
16. Warunki ekonomiczne oraz techniczne, jak również gwarancje finansowe i techniczne wymagane od dostawców.
17.
 - a) Przewidywana data rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do zamówienia lub zamówień (jeżeli jest znana);
 - b) Rodzaj procedury udzielania zamówienia (ograniczona lub negocjacyjna);
 - c) Kwota, jaką należy uiścić oraz warunki płatności w celu uzyskania dokumentów dotyczących konsultacji.
18. W stosownych przypadkach, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
19. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:
 - a) wymagane/akceptowane jest elektroniczne składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
 - b) stosowane będą e-zlecenia;
 - c) stosowane będą e-faktury;
 - d) akceptowane będą e-płatności.
20. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.

21. Jeżeli są znane, kryteria, o których mowa w art. 76, stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria określające ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich waga, bądź, w stosownych przypadkach, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie figurują w specyfikacji lub nie będą wskazane w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, o którym mowa w art. 61 ust. 2 lit. b), ani w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.

CZEŚĆ B
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O PUBLIKACJI
OKRESOWEGO OGŁOSZENIA INFORMACYJNEGO NA PROFILU NABYWCY
NIESTANOWIĄCEGO ZAPROSZENIA DO UBIEGANIA SIĘ O ZAMÓWIENIE
(o którym mowa w art. 61 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Numer(y) w nomenklaturze CPV.
4. Adres internetowy „profilu nabywcy” (URL).
5. Data wysłania ogłoszenia o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy.

ZAŁĄCZNIK VII
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W SPECYFIKACJI DOTYCZĄCEJ
AUKCJI ELEKTRONICZNEJ (ART. 47 UST. 4)

Specyfikacja stosowana w przypadku, gdy podmiot zamawiający postanowił przeprowadzić aukcję elektroniczną, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) aspekty, których wartości będą przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że aspekty te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczbowej lub procentowej;
- b) wszelkie ograniczenia co do przedstawianych wartości, wynikające ze specyfikacji dotyczącej przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione oferentom w trakcie aukcji elektronicznej, oraz, w stosownych przypadkach, termin ich udostępnienia;
- d) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- e) warunki, na jakich oferenci będą mogli licytować, oraz, w szczególności, minimalne wysokości postąpień, które, w stosownych przypadkach, wymagane będą podczas licytacji;
- f) odpowiednie informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego, rozwiązań i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

ZAŁĄCZNIK VIII

DEFINICJE NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

Do celów niniejszej dyrektywy:

- (1) „specyfikacja techniczna” ma jedno z poniższych znaczeń:
- (a) w przypadku zamówień na dostawy lub usługi, oznacza specyfikację w dokumencie określającym wymagane cechy produktu lub usługi, takie jak poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, wydajność, przeznaczenie produktu, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym wymagania odnoszące się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, oznakowanie i etykietowanie, instrukcje użytkowania, procesy i metody produkcji na każdym etapie cyklu życia dostawy lub usługi oraz procedury oceny zgodności;
 - b) w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, oznacza całość zaleceń technicznych zawartych w szczególności w dokumentach specyfikujących zamówienie, określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy w sposób pozwalający na opisanie materiału, produktu lub dostawy zgodnie z ich przeznaczeniem zamierzonym przez podmiot zamawiający; charakterystyka ta obejmuje poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie projektu do wszystkich potrzeb (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym procedury dotyczące zapewnienia jakości, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, oznakowanie i etykietowanie, instrukcje użytkowania oraz procesy i metody produkcji na każdym etapie cyklu życia obiektów budowlanych; charakterystyka ta obejmuje również zasady dotyczące projektowania i kosztorysowania, warunki testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych, metod i technik budowy oraz wszelkie pozostałe warunki techniczne, które podmiot zamawiający może określić, na mocy przepisów ogólnych lub szczególnych, w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz materiałów lub części, z których są one wykonane;
- (2) „norma” oznacza specyfikację techniczną zatwierdzoną przez uznaną instytucję normalizacyjną w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe i która należy do jednej z następujących kategorii:
- a) „norma międzynarodowa”: norma przyjęta przez międzynarodową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;
 - b) „norma europejska”: norma przyjęta przez europejską organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;
 - c) „norma krajowa”: norma przyjęta przez krajową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie;

- (3) „europejska aprobatą techniczną” oznacza pozytywną ocenę techniczną przydatności produktu do użycia, dokonaną w oparciu o spełnienie podstawowych wymagań dla robót budowlanych, według charakterystyki własnej produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użytkowania. Europejskie aprobaty techniczne są wydawane przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez państwo członkowskie;
- (4) „wspólna specyfikacja techniczna” oznacza specyfikację techniczną określoną zgodnie z procedurą uznaną przez państwa członkowskie lub zgodnie z art. 9 i 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [XXX] w sprawie normalizacji europejskiej [oraz zmieniającego dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/105/WE i 2009/23/WE], która została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
- (5) „referencje techniczne” oznaczają dowolny dokument inny niż normy oficjalne, opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, zgodnie z procedurami dostosowanymi do rozwijających się potrzeb rynku.

ZAŁĄCZNIK IX
WYMOGI DOTYCZĄCE PUBLIKACJI

1. Publikacja ogłoszeń

Ogłoszenia, o których mowa art. 61, 62, 63, 64, 85 i 89, muszą być przesyłane przez podmioty zamawiające do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej oraz publikowane zgodnie z następującymi zasadami:

- a) Ogłoszenia, o których mowa w art. 61, 62, 63, 64, 85 i 89, są publikowane przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej albo, w przypadku gdy okresowe ogłoszenie informacyjne publikowane jest na profilu nabywcy zgodnie z art. 61 ust. 1, przez podmioty zamawiające.

Ponadto podmioty zamawiające mogą publikować takie informacje w internecie, w ramach „profilu nabywcy”, o którym mowa w pkt 2 lit. b);

- b) Urząd Publikacji Unii Europejskiej wyda podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie, o którym mowa w art. 65 ust. 5 akapit drugi.

2. Publikacja informacji uzupełniających lub dodatkowych

- a) Podmioty zamawiające publikują pełne teksty specyfikacji oraz dokumentów dodatkowych w internecie;
- b) Profil nabywcy może obejmować okresowe ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 61 ust. 1, informacje na temat aktualnych zaproszeń do składania ofert, planowanych zakupów, zawartych umów, unieważnionych postępowań oraz wszelkie przydatne informacje ogólne, takie jak punkt kontaktowy, numeru telefonu i numer faksu, adres pocztowy oraz adres e-mail.

3. Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń

Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń, ustanowione przez Komisję, są dostępne pod adresem internetowym „<http://simap.eu.int>”.

ZAŁĄCZNIK X
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ISTNIENIU
SYSTEMU KWALIFIKOWANIA
(o którym mowa w art. 39 ust. 2 lit. b) oraz art. 62)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
4. Cel systemu kwalifikowania (opis lub kategorie towarów, usług lub robót budowlanych, jakie mają być zamawiane poprzez system – numer(y) w nomenklaturze). Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi.
5. Warunki, jakie powinni spełnić wykonawcy w celu zakwalifikowania w ramach systemu oraz metody, według których będą weryfikowane wszystkie te warunki. Jeżeli opis tych warunków i metod weryfikacji jest obszerny i opiera się na dokumentach dostępnych zainteresowanemu wykonawcom, wystarczy podsumowanie głównych warunków i metod oraz odniesienie do tych dokumentów.
6. Okres ważności systemu kwalifikowania oraz formalności dotyczące jego przedłużenia.
7. Podanie informacji, czy ogłoszenie stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.
8. Adres, pod którym można uzyskać dalsze informacje i dokumentację dotyczącą systemu kwalifikowania (jeżeli inny niż adres podany w pkt 1).
9. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
10. Jeżeli są znane, kryteria, o których mowa w art. 76, stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria określające ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich waga, bądź, w stosownych przypadkach, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie figurują w specyfikacji lub nie będą wskazane w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.
11. W stosownych przypadkach wskazanie, czy:

- a) wymagane/akceptowane jest elektroniczne składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
- b) stosowane będą e-zlecenia;
- c) stosowane będą e-faktury;
- d) akceptowane będą e-płatności.

12. Wszelkie inne istotne informacje.

ZAŁĄCZNIK XI
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ZAMÓWIENIU
(o którym mowa w art. 63)

A. PROCEDURA OTWARTA

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
4. Charakter zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi, w stosownych przypadkach wskazanie, czy chodzi o umowę ramową lub dynamiczny system zakupów), opis (numer(y) w nomenklaturze). W stosownych przypadkach należy podać, czy chodzi o zakup, dzierżawę, najem lub leasing, bądź dowolną kombinację tych form.
5. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi.
6. W przypadku dostaw lub robót budowlanych:
 - a) charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone (numer(y) w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na towary, jakie zostaną zakupione, lub charakter i zakres usług, jakie mają być świadczone, oraz ogólny charakter obiektu budowlanego (numer(y) w nomenklaturze);
 - b) Wskazanie, czy dostawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części lub całości wymaganych towarów.

W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części – wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania ofert w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części;
 - c) w przypadku zamówień na roboty budowlane: informacje odnoszące się do przeznaczenia obiektu budowlanego lub zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.
7. W przypadku usług:

- a) charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na usługi.
 - b) wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów;
 - c) odniesienia do odpowiednich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych;
 - d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
 - e) wskazanie, czy usługodawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części danych usług.
8. Jeżeli wiadomo, wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.
9. Terminy dostawy lub realizacji lub okres obowiązywania umowy w sprawie zamówienia na usługi oraz, w miarę możliwości, data rozpoczęcia.
10. Adres e-mail lub adres internetowy, pod którym umożliwiony zostanie nieodpłatnie nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp do specyfikacji i wszelkich dokumentów uzupełniających.
11.
 - a) Ostateczny termin składania ofert lub ofert orientacyjnych w przypadku stosowania dynamicznego systemu zakupów;
 - b) Adres, na który należy przysyłać oferty;
 - c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
12.
 - a) W stosownych przypadkach, osoby upoważnione do obecności podczas otwarcia ofert.
 - b) Data, godzina i miejsce otwarcia ofert.
13. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
14. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.
15. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
16. Minimalne wymagania ekonomiczne i techniczne, jakie musi spełnić wykonawca, któremu udziela się zamówienia.

17. Okres, w jakim oferent związany jest ofertą.
18. W stosownych przypadkach, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
19. Kryteria, o których mowa w art. 76, stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria określające ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich waga, bądź, w stosownych przypadkach, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie figurują w specyfikacji.
20. W stosownych przypadkach, data(-y) oraz odniesienie(-a) do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego, które dotyczy przedmiotowego zamówienia, lub ogłoszenia o publikacji tego ogłoszenia na profilu nabywcy.
21. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
22. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
23. Wszelkie inne istotne informacje.

B. PROCEDURA OGRANICZONA

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
4. Charakter zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi, w stosownych przypadkach wskazanie, czy chodzi o umowę ramową), opis (numer(y) w nomenklaturze). W stosownych przypadkach należy podać, czy chodzi o zakup, dzierżawę, najem lub leasing, bądź dowolną kombinację tych form.
5. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi.
6. W przypadku dostaw lub robót budowlanych:
 - a) charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone (numer(y) w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych

zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień; w przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na towary, jakie zostaną zakupione, lub charakter i zakres usług, jakie mają być świadczone, oraz ogólny charakter obiektu budowlanego (numer(y) w nomenklaturze);

- b) wskazanie, czy dostawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części lub całości wymaganych towarów.

W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części – wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania ofert w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części;

- c) informacje odnoszące się do przeznaczenia obiektu budowlanego lub zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.

7. W przypadku usług:

- a) charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na usługi.
- b) wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów;
- c) odniesienia do odpowiednich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych;
- d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
- e) wskazanie, czy usługodawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części danych usług.

8. Jeżeli wiadomo, wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.

9. Terminy dostawy lub realizacji lub okres obowiązywania umowy oraz, w miarę możliwości, data rozpoczęcia.

10. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.

11. a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału;

- b) Adres, na który należy przysyłać oferty;

- c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
12. Ostateczny termin wysłania zaproszeń do składania ofert.
 13. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
 14. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.
 15. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimalnych wymogów ekonomicznych i technicznych, które powinien on spełniać.
 16. Kryteria, o których mowa w art. 76, stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria określające ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich waga, bądź, w stosownych przypadkach, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie figurują w specyfikacji lub nie będą wskazane w zaproszeniu do składania ofert.
 17. W stosownych przypadkach, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
 18. W stosownych przypadkach, data(-y) oraz odniesienie(-a) do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego, które dotyczy przedmiotowego zamówienia, lub ogłoszenia o publikacji tego ogłoszenia na profilu nabywcy.
 19. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
 20. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
 21. Wszelkie inne istotne informacje.

C. PROCEDURA NEGOCJACYJNA

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
4. Charakter zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi, w stosownych przypadkach wskazanie, czy chodzi o umowę ramową), opis (numer(y) w

nomenklaturze). W stosownych przypadkach należy podać, czy chodzi o zakup, dzierżawę, najem lub leasing, bądź dowolną kombinację tych form.

5. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi.

6. W przypadku dostaw lub robót budowlanych:

- a) charakter i ilość produktów, jakie mają być dostarczone (numer(y) w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień; w przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na towary, jakie zostaną zakupione, lub charakter i zakres usług, jakie mają być świadczone, oraz ogólny charakter obiektu budowlanego (numer(y) w nomenklaturze);
- b) wskazanie, czy dostawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części lub całości wymaganych towarów.

W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części – wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania ofert w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części;

- c) w przypadku zamówień na roboty budowlane: informacje odnoszące się do przeznaczenia obiektu budowlanego lub zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.

7. W przypadku usług:

- a) charakter i ilość usług, jakie mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień oraz, w miarę możliwości, przewidywany czas na realizację tych opcji, a także liczba ewentualnych wznowień. W przypadku zamówień powtarzających się należy również podać, w miarę możliwości, przewidywane terminy kolejnych zaproszeń do ubiegania się o zamówienie na usługi.
- b) wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów;
- c) odniesienia do odpowiednich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych;
- d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
- e) wskazanie, czy usługodawcy mogą składać oferty w odniesieniu do części danych usług.

8. Jeżeli wiadomo, wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.
9. Terminy dostawy lub realizacji lub okres obowiązywania umowy oraz, w miarę możliwości, data rozpoczęcia.
10. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
11.
 - a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału;
 - b) Adres, na który należy przysyłać oferty;
 - c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
12. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
13. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.
14. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimalnych wymogów ekonomicznych i technicznych, które powinien on spełniać.
15. Kryteria, o których mowa w art. 76, stosowane na potrzeby udzielenia zamówienia: „najniższy koszt” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria określające ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie oraz ich waga, bądź, w stosownych przypadkach, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie figurują w specyfikacji lub nie będą wskazane w zaproszeniu do negocjacji.
16. O ile dotyczy, nazwy i adresy wykonawców, którzy zostali już zakwalifikowani przez podmiot zamawiający.
17. W stosownych przypadkach, szczególne warunki, którym podlega realizacja zamówienia.
18. W stosownych przypadkach, data(-y) oraz odniesienie(-a) do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego, które dotyczy przedmiotowego zamówienia, lub ogłoszenia o publikacji tego ogłoszenia na profilu nabywcy.
19. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
20. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
21. Wszelkie inne istotne informacje.

ZAŁĄCZNIK XII
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O UDZIELENIU
ZAMÓWIENIA
(o którym mowa w art. 64)

- I. Informacje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej⁵⁵
1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
 2. Główny rodzaj działalności.
 3. Charakter zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi, w stosownych przypadkach wskazanie, czy chodzi o umowę ramową); opis (numer(y) w nomenklaturze).
 4. Przynajmniej krótka informacja o charakterze i ilości dostarczanych produktów, robót budowlanych lub usług.
 5.
 - a) Sposób zaproszenia do ubiegania się o zamówienie (ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania, okresowe ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o zamówieniu);
 - b) Data(-y) oraz odniesienie(-a) do publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,
 - c) W przypadku zamówień udzielonych bez uprzedniego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, należy wskazać odpowiedni przepis art. 44.
 6. Procedura udzielania zamówienia (otwarta, ograniczona lub negocjacyjna).
 7. Liczba otrzymanych ofert, w tym:
 - a) liczba ofert otrzymanych od wykonawców należących do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) liczba ofert otrzymanych z zagranicy;
 - c) liczba ofert otrzymanych drogą elektroniczną.

W przypadku udzielenia zamówienia wieloźródłowego (części, umowy ramowe wieloźródłowe), informacje podaje się dla każdego udzielenia zamówienia.
 8. Data udzielenia zamówienia(zamówień).

⁵⁵ Uważa się, że informacje w nagłówkach 6, 9 i 11 nie są przeznaczone do publikacji, jeżeli podmiot udzielający zamówienia uzna, że publikacja tych informacji może być szkodliwa ze względu na wrażliwy interes handlowy.

9. Cena zapłacona za zakupy okazyjne dokonane zgodnie z art. 44 lit. i).
10. Dla każdego udzielenia zamówienia: nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy zwycięskiego oferenta(zwycięskich oferentów), w tym:
 - a) informacja, czy zwycięski oferent należy do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw;
 - b) informacja, czy zamówienie zostało udzielone konsorcjum.
11. W stosownych przypadkach należy wskazać, czy zamówienie zostało lub może zostać zlecone podwykonawcom.
12. Zapłacona cena lub ceny najdroższych i najtańszych ofert rozpatrywanych przy udzielaniu zamówienia.
13. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
14. Informacje nieobowiązkowe:
 - wartość i część zamówienia, która została lub może zostać zlecona podwykonawcom;
 - kryteria udzielenia zamówienia.
- II. Informacje nieprzeznaczone do publikacji
15. Liczba zawartych umów (jeżeli zamówienie zostało podzielone między kilku dostawców).
16. Wartość każdej zawartej umowy.
17. Państwo pochodzenia produktu lub usługi (ze Wspólnoty lub spoza Wspólnoty; w tym drugim przypadku w podziale na państwa trzecie).
18. Jakie kryterium udzielenia zamówienia zostało zastosowane (oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, najniższy koszt).
19. Czy zamówienie zostało udzielone oferentowi, który przedstawił ofertę wariantową zgodnie z art. 58 ust. 1.
20. Czy jakiekolwiek oferty zostały wykluczone, zgodnie z art. 79, z uwagi na to, że były rażąco tanie.
21. Data przesłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.

ZAŁĄCZNIK XIII
TREŚĆ ZAPROSZEŃ DO SKŁADANIA OFERT, DO NEGOCJACJI LUB DO
POTWIERDZENIA ZAINTERESOWANIA PRZEWIDZIANYCH W ART. 68

1. Zaprośzenie do składania ofert lub do negocjacji, przewidziane w art. 68, musi zawierać co najmniej:
 - a) termin składania ofert, adres, na który muszą one zostać wysłane, oraz język lub języki, w jakich muszą one być sporządzone.

Niemniej jednak w przypadku zamówień udzielanych w drodze partnerstwa innowacyjnego informacje te nie zostają ujęte w zaproszeniu do negocjacji, lecz pojawiają się w zaproszeniu do składania ofert;
 - b) odniesienie do każdego opublikowanego zaproszenia do ubiegania się o zamówienie;
 - c) wskazanie wszelkich dokumentów, jakie należy dołączyć;
 - d) kryteria udzielenia zamówienia, jeżeli nie są wskazane w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania stanowiącym zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie;
 - e) kryteria udzielenia zamówienia i ich waga lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów według ważności, jeżeli taka informacja nie została podana w ogłoszeniu o zamówieniu, w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania lub w specyfikacji.
2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, podmioty zamawiające zapraszają następnie wszystkich kandydatów do potwierdzenia zainteresowania w oparciu o szczegółowe informacje na temat danego zamówienia przed rozpoczęciem kwalifikacji oferentów lub uczestników negocjacji.

Zaproszenie to zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) w przypadku zamówień ponawianych – charakter i ilość, łącznie ze wszelkimi opcjami dotyczącymi zamówień uzupełniających, oraz, w miarę możliwości, szacunkowy czas przeznaczony na wykonanie tych opcji; w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, które mają być przedmiotem zaproszenia do ubiegania się o zamówienie – charakter i ilość oraz, w miarę możliwości, szacunkowy termin publikacji przyszłych ogłoszeń dotyczących tych zamówień;
- b) rodzaj procedury: ograniczona lub negocjacyjna;
- c) w stosownych przypadkach, data rozpoczęcia lub zakończenia realizacji dostaw, robót budowlanych lub usług;

- d) adres oraz ostateczna data składania wniosków o udostępnienie dokumentów specyfikujących zamówienie, a także język lub języki, w jakim zostaną one sporządzone;
- e) adres podmiotu udzielającego zamówienia oraz informacje potrzebne do uzyskania specyfikacji i innych dokumentów;
- f) warunki ekonomiczne i techniczne, gwarancje finansowe oraz informacje wymagane od wykonawców;
- g) określenie formy zamówienia będącego przedmiotem zaproszenia do składania ofert: zakup, dzierżawa, najem lub leasing, bądź dowolna kombinacja tych form; oraz
- h) kryteria udzielenia zamówienia i ich waga lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów według ich ważności, jeżeli taka informacja nie została podana w okresowym ogłoszeniu informacyjnym, w specyfikacji lub w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.

ZAŁĄCZNIK XIV
WYKAZ MIĘDZYNARODOWYCH KONWENCJI W ZAKRESIE PRAWA
SOCJALNEGO I PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA, O KTÓRYCH MOWA W
ART. 70 ORAZ 79

- Konwencja Nr 87 dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych;
- Konwencja Nr 98 dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych;
- Konwencja Nr 29 dotycząca pracy przymusowej lub obowiązkowej;
- Konwencja Nr 105 dotycząca zniesienia pracy przymusowej;
- Konwencja Nr 138 dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia;
- Konwencja Nr 111 dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu;
- Konwencja Nr 100 dotycząca jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości;
- Konwencja Nr 182 dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci;
- Konwencja wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej oraz Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową;
- Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych (konwencja bazylejska);
- Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych;
- Konwencja w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (UNEP/FAO) (konwencja PIC), sporządzona w Rotterdamie dnia 10 września 1998 r., wraz z trzema protokołami regionalnymi.

ZAŁĄCZNIK XV
WYKAZ PRZEPISÓW UNIJNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 77 UST. 3

- a) Dyrektywa 2009/33/WE.

ZAŁĄCZNIK XVI
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O MODYFIKACJI
UMOWY W TRAKCIE JEJ OBOWIĄZYWANIA
(o którym mowa w art. 82 ust. 6)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Numer(y) w nomenklaturze CPV;
4. Kod NUTS dla głównej lokalizacji robót budowlanych w przypadku zamówień na roboty budowlane lub kod NUTS dla głównego miejsca realizacji w przypadku zamówień na dostawy i usługi;
5. Opis zamówienia przed modyfikacją oraz po jej dokonaniu: charakter i zakres robót budowlanych, charakter i ilość lub wartość dostaw, charakter i zakres usług.
6. W stosownych przypadkach, wzrost ceny spowodowany modyfikacją.
7. Opis okoliczności, które spowodowały konieczność dokonania modyfikacji.
8. Data decyzji o udzieleniu zamówienia.
9. W stosownych przypadkach, nazwa, adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy nowego wykonawcy lub nowych wykonawców.
10. Informacja, czy zamówienie jest związane z projektem lub programem finansowanym ze środków Unii Europejskiej.
11. Nazwa i adres organu nadzoru oraz organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminu przewidzianego dla procedur odwoławczych lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numeru telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.

ZAŁĄCZNIK XVII
USŁUGI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 84

Kod CPV	Opis
79611000-0 oraz od 85000000-9 do 85323000-9 (z wyjątkiem 85321000-5 i 85322000-2)	Usługi zdrowotne i społeczne
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; od 79995000-5 do 79995200-7; od 80100000-5 do 80660000-8 (z wyjątkiem 80533000-9, 80533100-0, 80533200-1); od 92000000-1 do 92700000-8 (z wyjątkiem 92230000-2, 92231000-9, 92232000-6)	Usługi administracyjne w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i kultury
75300000-9	Usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Świadczenia społeczne
98000000-3	Inne usługi komunalne, socjalne i osobiste
98120000-0	Usługi świadczone przez związki zawodowe
98131000-0	Usługi religijne

ZAŁĄCZNIK XVIII
Informacje, jakie należy zamieścić w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym usług
społecznych i innych szczególnych usług
(o którym mowa w art. 85)

Część A Ogłoszenie o zamówieniu

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Opis usług lub ich kategorie oraz w stosownych przypadkach, towarzyszących im robót budowlanych i dostaw, które będą zamawiane, w tym wskazanie odpowiednich ilości lub wartości, numer(y) w nomenklaturze.
4. Kod NUTS dla głównego miejsca realizacji usług.
5. W stosownych przypadkach wskazanie, czy zamówienie zastrzeżone jest dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja zastrzeżona jest w kontekście programów zatrudnienia chronionego.
6. Warunki, jakie powinni spełnić wykonawcy w celu dopuszczenia ich do udziału lub, w stosownych przypadkach, adres elektroniczny, pod którym można uzyskać szczegółowe informacje.
7. Termin(y) zgłoszenia się do podmiotu zamawiającego w celu udziału.
8. Wszelkie inne istotne informacje.

Część B Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Przynajmniej krótka informacja o charakterze i ilości dostarczanych usług oraz w, stosownych przypadkach, towarzyszących im robót budowlanych i dostaw.
4. Odniesienie(-a) do publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
5. Liczba otrzymanych ofert.
6. Nazwa i adres wybranego wykonawcy(wybranych wykonawców).
7. Wszelkie inne istotne informacje.

ZAŁĄCZNIK XIX
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O KONKURSIE
(o którym mowa w art. 89 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Opis projektu (numer(y) w nomenklaturze).
4. Rodzaj konkursu: otwarty lub ograniczony.
5. W przypadku konkursu otwartego: ostateczny termin składania projektów.
6. W przypadku konkursu ograniczonego:
 - a) przewidywana liczba uczestników lub przedział;
 - b) nazwy/imiona i nazwiska ewentualnie zakwalifikowanych już uczestników;
 - c) kryteria kwalifikacji uczestników;
 - d) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
7. W stosownych przypadkach wskazanie, że udział w konkursie zastrzeżony jest dla przedstawicieli określonego zawodu.
8. Kryteria, które będą stosowane podczas oceny projektów.
9. Imiona i nazwiska ewentualnie wybranych już członków sądu konkursowego.
10. Wskazanie, czy decyzja sądu konkursowego ma charakter wiążący dla podmiotu zamawiającego.
11. W stosownych przypadkach, liczba i wartość nagród.
12. Ewentualne płatności, jakie mają zostać dokonane na rzecz wszystkich uczestników.
13. Wskazanie, czy zwycięzcy konkursu mogą uzyskać w jego następstwie ewentualne zamówienia.
14. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
15. Data wysłania ogłoszenia.
16. Wszelkie inne istotne informacje.

ZAŁĄCZNIK XX
INFORMACJE, JAKIE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O WYNIKACH
KONKURSU
(o którym mowa w art. 89 ust. 1)

1. Nazwa, numer identyfikacyjny (jeżeli przewidziany w przepisach krajowych), adres łącznie z kodem NUTS, numer telefonu, numer faksu, adres e-mail i adres internetowy podmiotu zamawiającego oraz, jeśli są różne, biura, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Główny rodzaj działalności.
3. Opis projektu (numer(y) w nomenklaturze).
4. Łączna liczba uczestników.
5. Liczba uczestników z zagranicy.
6. Zwycięzca konkursu.
7. Ewentualna nagroda(ewentualne nagrody).
8. Inne informacje.
9. Odniesienie do ogłoszenia o konkursie.
10. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, w stosownych przypadkach, za procedury mediacyjne. Dokładne informacje dotyczące terminów przewidzianych na składanie odwołań lub, w razie potrzeby, nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu i adres e-mail biura, w którym można uzyskać takie informacje.
11. Data wysłania ogłoszenia.

ZALĄCZNIK XXI
TABELA KORELACJI⁵⁶

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2004/17/WE	
Art. 1	-	nowy
Art. 2 zdanie pierwsze	Art. 1 ust. 1	=
Art. 2 pkt 1	Art. 2 ust. 1 lit. a) akapit pierwszy	=
Art. 2 pkt 2 i 3	-	nowy
Art. 2 pkt 4 lit. a) fragment pierwszy	Art. 2 ust. 1 lit. a) akapit drugi tiret pierwsze	=
Art. 2 pkt 4 lit. a) fragment drugi		nowy
Art. 2 pkt 4 lit. b)	Art. 2 ust. 1 lit. a) akapit drugi tiret drugie	=
Art. 2 pkt 4 lit. c)	Art. 2 ust. 1 lit. a) akapit drugi tiret trzecie	=
art. 2 pkt 5	Art. 2 ust. 1 lit. b) akapit pierwszy	=
art. 2 pkt 6	Art. 2 ust. 3	dostosowany
art. 2 pkt 7	Art. 1 ust. 2 lit. a)	dostosowany
art. 2 pkt 8	Art. 1 ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze	dostosowany
art. 2 pkt 9	Art. 1 ust. 2 lit. b) zdanie drugie	=
art. 2 pkt 10	Art. 1 ust. 2 lit. c)	dostosowany
art. 2 pkt 11	Art. 1 ust. 2 lit. d) akapit pierwszy	zmieniony
art. 2 pkt 12	Art. 1 ust. 7 akapity pierwszy i drugi	dostosowany
art. 2 pkt 13	Art. 1 ust. 7 akapit trzeci	=

⁵⁶ „Dostosowany” oznacza że zmieniono brzmienie tekstu, zachowując znaczenie przepisu uchylanej dyrektywy. Zmianę znaczenia przepisu uchylanej dyrektywy oznaczono za pomocą terminu „zmieniony”.

art. 2 pkt 14	Art. 1 ust. 7 akapit trzeci	zmieniony
art. 2 pkt 15	Art. 34 ust. 1	zmieniony
art. 2 pkt 16	Art. 1 ust. 8	zmieniony
art. 2 pkt 17		nowy
art. 2 pkt 18	Art. 1 ust. 8	zmieniony
art. 2 pkt 19		nowy
art. 2 pkt 20	Art. 1 ust. 11	=
art. 2 pkt 21	Art. 1 ust. 12	=
art. 2 pkt 22		nowy
art. 2 pkt 23	Art. 1 ust. 10	=
Art. 3 ust. 1 akapit pierwszy		nowy
Art. 3 ust. 1 akapit drugi	Art. 1 ust. 2 lit. d) akapity drugi i trzeci	zmieniony
Art. 3 ust. 1 akapit trzeci		nowy
Art. 3 ust. 2	Art. 9 ust. 1	=
Art. 3 ust. 3	Art. 9 ust. 2	=
Art. 3 ust. 4	Art. 9 ust. 3	zmieniony
Art. 4 ust. 1	Art. 2 ust. 1 lit. b) akapit drugi	=
Art. 4 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 2 ust. 3; motyw 25	dostosowany
Art. 4 ust. 2 akapit drugi		nowy
Art. 4 ust. 3	Art. 2 ust. 2	=
Art. 4 ust. 4		nowy
Art. 5	Art. 3 ust. 1 i 2	=
Art. 6 ust. 1	Art. 3 ust. 3	dostosowany
Art. 6 ust. 2	Art. 3 ust. 4	=
Art. 7	Art. 4	=
Art. 8	Art. 5 ust. 1	=

	Art. 5 ust. 2	skreślony
Art. 9	Art. 7 lit. b)	=
Art. 10 ust. 1	Art. 6 ust. 1	dostosowany
Art. 10 ust. 2 lit. a)	Art. 6 ust. 2 lit. a)	=
Art. 10 ust. 2 lit. b)	Art. 6 ust. 2 lit. b)	zmieniony
Art. 10 ust. 2 lit. c)	Art. 6 ust. 2 lit. c)	dostosowany
Art. 11 lit. a)	Art. 7 lit. a)	zmieniony
Art. 11 lit. b)	Art. 7 lit. a)	=
	Art. 8	skreślony
	Załącznik I–X	skreślony
Art. 12	Art. 16 i 61	zmieniony
Art. 13 ust. 1	Art. 17 ust. 1; Art. 17 ust. 8	zmieniony
Art. 13 ust. 2	Art. 17 ust. 2; Art. 17 ust. 8	zmieniony
Art. 13 ust. 3		nowy
Art. 13 ust. 4	Art. 17 ust. 3	=
Art. 13 ust. 5		nowy
Art. 13 ust. 6	Art. 17 ust. 4 i 5	dostosowany
Art. 13 ust. 7	Art. 17 ust. 6 lit. a) akapity pierwszy i drugi	=
Art. 13 ust. 8	Art. 17 ust. 6 lit. b) akapity pierwszy i drugi	=
Art. 13 ust. 9	Art. 17 ust. 6 lit. a) akapit trzeci oraz ust. 6 lit. b) akapit trzeci	dostosowany
Art. 13 ust. 10	Art. 17 ust. 7	=
Art. 13 ust. 11	Art. 17 ust. 9	=
Art. 13 ust. 12	Art. 17 ust. 10	=
Art. 13 ust. 13	Art. 17 ust. 11	=
Art. 14	Art. 69	dostosowany

Art. 15 ust. 1	Art. 19 ust. 1	=
Art. 15 ust. 2	Art. 19 ust. 1	zmieniony
Art. 16 ust. 1	Art. 20 ust. 1; art. 62 pkt 1	dostosowany
Art. 16 ust. 2	Art. 20 ust. 2	zmieniony
Art. 17 ust. 1	Art. 22a	dostosowany
Art. 17 ust. 2	Art. 21; art. 62 pkt 1	zmieniony
Art. 18	Art. 22; art. 62 pkt 1	zmieniony
Art. 19 lit. a) i b)	Art. 24 lit. a) i b)	=
Art. 19 lit. c)	Art. 24 lit. c)	zmieniony
Art. 19 lit. d)	Art. 24 lit. d)	=
Art. 19 lit. e)		nowy
Art. 19 lit. f) i akapit drugi		nowy
Art. 20	Art. 26	dostosowany
Art. 21		nowy
Art. 22 ust. 1	Art. 23 ust. 1	dostosowany
Art. 22 ust. 2	Art. 23 ust. 1	dostosowany
Art. 22 ust. 3	Art. 23 ust. 2	dostosowany
Art. 22 ust. 4	Art. 23 ust. 3 lit. a)–c)	dostosowany
Art. 22 ust. 5	Art. 23 ust. 3 akapity drugi i trzeci	dostosowany
Art. 23	Art. 23 ust. 4	dostosowany
Art. 24	Art. 23 ust. 5	zmieniony
Art. 25 ust. 1	Art. 24 lit. e)	zmieniony
Art. 25 ust. 2		nowy
Art. 26 ust. 1 i 2	Art. 27	zmieniony
Art. 26 ust. 3		nowy
Art. 27 ust. 1 zdanie pierwsze	Art. 30 ust. 1; art. 62 pkt 2	dostosowany

Art. 27 ust. 1 zdanie drugie		nowy
Art. 27 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 30 ust. 2	=
Art. 27 ust. 2 akapit drugi		nowy
Art. 27 ust. 3	Art. 30 ust. 3	=
Art. 28 ust. 1	Art. 30 ust. 4 akapit pierwszy; ust. 5 akapity pierwszy i drugi	zmieniony
Art. 28 ust. 2	Art. 30 ust. 4 akapit drugi; ust. 5 akapit czwarty; art. 62 pkt 2	dostosowany
	Art. 30 ust. 4 akapit trzeci	skreślony
Art. 28 ust. 3 akapity pierwszy i drugi	Art. 30 ust. 6 akapit pierwszy	zmieniony
Art. 28 ust. 3 akapit trzeci		nowy
Art. 28 ust. 3 akapit czwarty	Art. 30 ust. 6 akapit pierwszy zdanie drugie	zmieniony
Art. 28 ust. 4	Art. 30 ust. 6 akapit drugi	=
Art. 28 ust. 5	Art. 30 ust. 6 akapit czwarty	zmieniony
Art. 29	Art. 10	zmieniony
Art. 30 ust. 1	Art. 11 ust. 1	dostosowany
Art. 30 ust. 2	Art. 11 ust. 2	zmieniony
Art. 31	Art. 28	zmieniony
Art. 32	Art. 13	zmieniony
Art. 33 ust. 1	Art. 48 ust. 1; Art. 64 ust. 1	zmieniony
Art. 33 ust. 2	Art. 48 ust. 2 i 3; Art. 64 ust. 1 i 2	dostosowany
Art. 33 ust. 3 akapit pierwszy	Art. 48 ust. 4; Art. 64 ust. 1	zmieniony
Art. 33 ust. 3 akapit drugi	Art. 70 ust. 2 lit. f)	=
Art. 33 ust. 3 akapit trzeci		nowy
Art. 33 ust. 4		nowy

Art. 33 ust. 5	Art. 48 ust. 5; Art. 64 ust. 3	zmieniony
Art. 33 ust. 6	Art. 48 ust. 6	dostosowany
Art. 33 ust. 7		nowy
Art. 34		nowy
Art. 35 ust. 1	Art. 1 ust. 13	zmieniony
Art. 35 ust. 2	Art. 70 ust. 2 lit. c) i d)	dostosowany
Art. 36		nowy
Art. 37		nowy
Art. 38 ust. 1	Art. 12	zmieniony
Art. 38 ust. 2		nowy
Art. 39 ust. 1	Art. 40 ust. 1 i 2	zmieniony
Art. 39 ust. 2	Art. 42	=
Art. 39 ust. 3		nowy
Art. 40 ust. 1	Art. 1 ust. 9 lit. a); Art. 45 ust. 2	zmieniony
Art. 40 ust. 2	Art. 45 ust. 4	zmieniony
Art. 40 ust. 3		nowy
Art. 40 ust. 4		nowy
Art. 41	Art. 1 ust. 9 lit. b); Art. 45 ust. 3	zmieniony
Art. 42	Art. 1 ust. 9 lit. c); Art. 45 ust. 3	zmieniony
Art. 43		nowy
Art. 44 lit. a)	Art. 40 ust. 3 lit. a)	=
Art. 44 lit. b)	Art. 40 ust. 3 lit. b)	=
Art. 44 lit. c)	Art. 40 ust. 3 lit. c)	zmieniony
Art. 44 lit. d)	Art. 40 ust. 3 lit. c)	zmieniony
Art. 44 lit. e)	Art. 40 ust. 3 lit. d)	zmieniony
Art. 44 lit. f)	Art. 40 ust. 3 lit. e)	=

Art. 44 lit. g)	Art. 40 ust. 3 lit. g)	zmieniony
Art. 44 lit. h)	Art. 40 ust. 3 lit. h)	zmieniony
Art. 44 lit. i)	Art. 40 ust. 3 lit. j)	=
Art. 44 lit. j)	Art. 40 ust. 3 lit. k)	dostosowany
Art. 44 lit. k)	Art. 40 ust. 3 lit. l)	dostosowany
Art. 44 akapity drugi i trzeci		nowy
Art. 44 akapit czwarty	Art. 40 ust. 3 lit. g) w końcowej części	dostosowany
Art. 45 ust. 1 akapity pierwszy i drugi	Art. 14 ust. 1; Art. 1 ust. 4	dostosowany
Art. 45 ust. 1 akapit trzeci		nowy
Art. 45 ust. 2–5	Art. 14 ust. 2–4; art. 40 ust. 3 lit. i)	zmieniony
Art. 46 ust. 1	Art. 1 ust. 5; Art. 15 ust. 1	zmieniony
Art. 46 ust. 2	Art. 15 ust. 2	zmieniony
Art. 46 ust. 3	Art. 15 ust. 3	dostosowany
Art. 46 ust. 4	Art. 15 ust. 4	zmieniony
Art. 46 ust. 5	Art. 15 ust. 6	zmieniony
Art. 46 ust. 6		nowy
Art. 46 ust. 7	Art. 15 ust. 7 akapit trzeci	=
Art. 47 ust. 1	Art. 1 ust. 6; Art. 56 ust. 1	zmieniony
Art. 47 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 56 ust. 2 akapit pierwszy	=
Art. 47 ust. 2 akapit drugi	Art. 56 ust. 2 akapit drugi	dostosowany
Art. 47 ust. 3	Art. 56 ust. 2 akapit trzeci	dostosowany
Art. 47 ust. 4	Art. 56 ust. 3	dostosowany
Art. 47 ust. 5	Art. 56 ust. 4	dostosowany
Art. 47 ust. 6	Art. 56 ust. 5	dostosowany
Art. 47 ust. 7	Art. 56 ust. 6	=

Art. 47 ust. 8	Art. 56 ust. 7	dostosowany
Art. 47 ust. 9	Art. 56 ust. 8 akapit pierwszy	=
Art. 48		nowy
Art. 49 ust. 1	Art. 29 ust. 1	zmieniony
Art. 49 ust. 2		nowy
Art. 49 ust. 3	Art. 29 ust. 2	zmieniony
Art. 49 ust. 4		nowy
Art. 49 ust. 5	Art. 29 ust. 2	zmieniony
Art. 49 ust. 6		nowy
Art. 50		nowy
Art. 51		nowy
Art. 52		nowy
Art. 53 ust. 1	motyw 15	zmieniony
Art. 53 ust. 2		nowy
Art. 54 ust. 1	Art. 34 ust. 1	zmieniony
Art. 54 ust. 2	Art. 34 ust. 2	dostosowany
Art. 54 ust. 3	Art. 34 ust. 3	dostosowany
Art. 54 ust. 4	Art. 34 ust. 8	=
Art. 54 ust. 5	Art. 34 ust. 4	dostosowany
Art. 54 ust. 6	Art. 34 ust. 5	zmieniony
Art. 55 ust. 1	Art. 34 ust. 6	zmieniony
Art. 55 ust. 2	Art. 34 ust. 6	dostosowany
Art. 56 ust. 1	Art. 34 ust. 4, 5, 6 i 7	zmieniony
Art. 56 ust. 2	Art. 34 ust. 4, 5 i 6	zmieniony
Art. 56 ust. 3	Art. 34 ust. 7	dostosowany
Art. 56 ust. 4		nowy

Art. 57	Art. 35	zmieniony
Art. 58 ust. 1	Art. 36 ust. 1	zmieniony
Art. 58 ust. 2	Art. 36 ust. 2	dostosowany
Art. 59		nowy
Art. 60 ust. 1	Art. 45 ust. 1	dostosowany
Art. 60 ust. 2	Art. 45 ust. 9	zmieniony
	Art. 45 ust. 10	skreślony
Art. 61 ust. 1	Art. 41 ust. 1 i 2	dostosowany
Art. 61 ust. 2	Art. 42 ust. 3; Art. 44 ust. 1	dostosowany
Art. 62	Art. 41 ust. 3	dostosowany
Art. 63	Art. 42 ust. 1 lit. c); art. 44 ust. 1	dostosowany
art. 64 ust. 1	Art. 43 ust. 1 akapit pierwszy; art. 44 ust. 1	dostosowany
art. 64 ust. 2	Art. 43 ust. 1 akapity drugi i trzeci	zmieniony
art. 64 ust. 3	Art. 43 ust. 2 i 3	zmieniony
art. 64 ust. 4	art. 43 ust. 5	dostosowany
art. 65 ust. 1	Art. 44 ust. 1; Art. 70 ust. 1 lit. b)	zmieniony
art. 65 ust. 2	Art. 44 ust. 2, 3 i ust. 4 akapit drugi	zmieniony
Art. 65 ust. 3	Art. 44 ust. 4 akapit pierwszy	dostosowany
art. 65 ust. 4		nowy
art. 65 ust. 5	Art. 44 ust. 6 i 7	zmieniony
art. 65 ust. 6	art. 44 ust. 8	zmieniony
art. 66 ust. 1	Art. 44 ust. 5 akapit pierwszy	zmieniony
Art. 66 ust. 2 i 3	Art. 44 ust. 5 akapity drugi i trzeci	dostosowany

art. 67 ust. 1	art. 45 ust. 6	zmieniony
art. 67 ust. 2	Art. 46, ust. 2	zmieniony
art. 68 ust. 1	Art. 47 ust. 1 zdanie pierwsze	dostosowany
art. 68 ust. 2	Art. 47 ust. 1 zdanie drugie	dostosowany
art. 69 ust. 1	art. 49 ust. 1	dostosowany
art. 69 ust. 2	Art. 49 ust. 2 akapity pierwszy i drugi	dostosowany
art. 69 ust. 3	Art. 49 ust. 2 akapit trzeci	=
Art. 69 ust. 4, 5 i 6	Art. 49 ust. 3, 4 i 5	=
art. 70 ust. 1	art. 51 ust. 1	dostosowany
art. 70 ust. 2	art. 51 ust. 2	=
art. 70 ust. 3	art. 52 ust. 1	=
art. 70 ust. 4	art. 51 ust. 3	dostosowany
art. 70 ust. 5		nowy
art. 70 ust. 6		nowy
art. 70 ust. 7		nowy
art. 71 ust. 1	art. 53 ust. 1	=
art. 71 ust. 2	art. 53 ust. 2	dostosowany
art. 71 ust. 3	art. 53 ust. 6	=
art. 71 ust. 4	art. 53 ust. 7	=
art. 71 ust. 5	art. 53 ust. 9	dostosowany
art. 71 ust. 6		nowy
art. 72 ust. 1	Art. 54 ust. 1 i 2	dostosowany
art. 72 ust. 2	art. 54 ust. 3	dostosowany
art. 73 ust. 1	Art. 53 ust. 4 i 5	zmieniony
art. 73 ust. 2	Art. 54 ust. 5 i 6	zmieniony
art. 73 ust. 3		nowy

art. 74 ust. 1	Art. 53 ust. 3; art. 54 ust. 4	dostosowany
art. 74 ust. 2		nowy
art. 74 ust. 3	Art. 53 ust. 3; art. 54 ust. 4	zmieniony
art. 75 ust. 1	art. 52 ust. 2	zmieniony
art. 75 ust. 2	art. 52 ust. 3	zmieniony
art. 75 ust. 3		nowy
art. 76 ust. 1	art. 55 ust. 1	zmieniony
art. 76 ust. 2	Art. 55 ust. 1 lit. a)	zmieniony
art. 76 ust. 3		nowy
art. 76 ust. 4	Motyw 1; motyw 55 akapit trzeci	zmieniony
art. 76 ust. 5		zmieniony
Art. 77		nowy
Art. 78		nowy
art. 79 ust. 1	art. 57 ust. 1	zmieniony
art. 79 ust. 2	art. 57 ust. 1	dostosowany
Art. 79 ust. 3 lit. a)	Art. 57 ust. 1 akapit drugi lit. a)	=
Art. 79 ust. 3 lit. b)	Art. 57 ust. 1 akapit drugi lit. b)	=
Art. 79 ust. 3 lit. c)	Art. 57 ust. 1 akapit drugi lit. c)	=
Art. 79 ust. 3 lit. d)	Art. 57 ust. 1 akapit drugi lit. d)	zmieniony
Art. 79 ust. 3 lit. e)	Art. 57 ust. 1 akapit drugi lit. e)	=
Art. 79 ust. 4 akapity pierwszy i drugi	art. 57 ust. 2	zmieniony
Art. 79 ust. 4 akapit trzeci		nowy
art. 79 ust. 5	art. 57 ust. 3	dostosowany
art. 79 ust. 6		nowy
	Art. 58; Art. 59	skreślony

Art. 80	Art. 38	zmieniony
art. 81 ust. 1	Art. 37 zdanie pierwsze	=
art. 81 ust. 2		nowy
art. 81 ust. 3	Art. 37 zdanie drugie	dostosowany
Art. 82 ust. 1–5, 7		nowy
art. 82 ust. 6	Art. 40 ust. 3 lit. f)	zmieniony
Art. 83		nowy
Art. 84		nowy
Art. 85		nowy
Art. 86		nowy
Art. 87	Art. 60	=
Art. 88	Art. 61	dostosowany
art. 89 ust. 1	Art. 63 ust. 1 akapit pierwszy	dostosowany
Art. 89 ust. 2 akapity pierwszy i drugi	Art. 63 ust. 1 akapit pierwszy; akapit drugi zdanie pierwsze	dostosowany
Art. 89 ust. 2 akapit trzeci	Art. 63 ust. 1 akapit drugi zdanie drugie	zmieniony
art. 89 ust. 3	art. 63 ust. 2	dostosowany
Art. 90	Art. 65	=
Art. 91	Art. 66	=
Art. 92	Art. 72 akapit pierwszy	dostosowany
art. 93 ust. 1	Art. 72 akapit drugi	zmieniony
Art. 93 ust. 2–8		nowy
Art. 94	Art. 50	zmieniony
Art. 95 ust. 1–3	Art. 67	zmieniony
art. 95 ust. 4		nowy
art. 95 ust. 5	Art. 70 ust. 1 lit. c)	dostosowany

art. 95 ust. 6	art. 67 ust. 3	zmieniony
Art. 96		nowy
Art. 97		nowy
Art. 98	Art. 68 ust. 3 i 4	zmieniony
Art. 99	art. 68 ust. 5	zmieniony
art. 100 ust. 1	art. 68 ust. 1	dostosowany
art. 100 ust. 2	art. 68 ust. 3	dostosowany
art. 101 ust. 1	art. 71 ust. 1	dostosowany
art. 101 ust. 2	art. 71 ust. 2	=
Art. 102	Art. 73	dostosowany
Art. 103		nowy
Art. 104 i 105	Art. 74; Art. 75	=
	Załączniki I–X	skreślony
Załącznik I (z wyjątkiem zdania pierwszego)	Załącznik XII (z wyjątkiem przypisu 1)	=
Załącznik I zdanie pierwsze	Załącznik XII przypis 1	zmieniony
Załącznik II		nowy
Załącznik III pkt A, B, C, E, F, G, H, I i J	Załącznik XI	dostosowany
Załącznik III pkt D		nowy
Załącznik IV lit. a)–g)	Załącznik XXIV lit. b)–h)	=
Załącznik IV lit. h)		nowy
Załącznik V		nowy
Załącznik VI	Załącznik XV	zmieniony
Załącznik VII	Art. 56 ust. 3 lit. a)–f)	=
Załącznik VIII z wyjątkiem pkt 4	Załącznik XXI	dostosowany
Załącznik VIII pkt 4	Załącznik XXI	zmieniony

Załącznik IX	Załącznik XX	zmieniony
Załącznik X	Załącznik XIV	zmieniony
Załącznik XI	Załącznik XIII	zmieniony
Załącznik XII	Załącznik XVI	zmieniony
Załącznik XIII pkt 1	art. 47 ust. 4	dostosowany
Załącznik XIII pkt 2	art. 47 ust. 5	dostosowany
Załącznik XIV	Załącznik XXIII	zmieniony
Załącznik XV		nowy
Załącznik XVI	Załącznik XVI	zmieniony
Załącznik XVII	Załącznik XVII	zmieniony
Załącznik XVIII		nowy
Załącznik XIX	Załącznik XVIII	zmieniony
Załącznik XX	Załącznik XIX	zmieniony
Załącznik XI	Załącznik XXVI	zmieniony
	Załącznik XXII	skreślony
	Załącznik XXV	skreślony